

Jalostuksen tavoiteohjelma

Siperianhusky **valmis versio ladattavaksi**

Hyväksytty rotua harrastavan yhdistyksen yleiskokouksessa [pp.kk.vuosi]

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa [pp.kk.vuosi]

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt [pp.kk.vuosi]

[kuva rodun tyypillisestä edustajasta]

Sisällys

1. YHTEENVETO.....	3
2. RODUN TAUSTA.....	5
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA.....	7
4. RODUN NYKYTILANNE.....	8
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja.....	8
4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos.....	9
4.1.2 Jalostuspohja.....	15
4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa.....	22
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta.....	22
4.2. Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet.....	23
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta.....	23
4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin.....	23
4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus.....	24
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa.....	24
4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet.....	27
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen.....	37
4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta.....	39
4.3. Terveys ja lisääntyminen.....	41
4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat.....	41
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt.....	53
4.3.4 Lisääntyminen.....	55
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet.....	56
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä.....	56
4.4. Ulkomuoto.....	57
4.4.1 Rotumääritelmä.....	57
4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset.....	58
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus.....	59
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista.....	60
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA.....	61
5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso.....	61
5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen.....	63
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS.....	67
6.1 Jalostuksen tavoitteet.....	67
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille.....	68
6.3 Rotujärjestön toimenpiteet.....	69
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin.....	70
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta.....	73
7. LÄHTEET.....	75

1. YHTEENVETO

Rodun käyttötarkoitus

Siperianhusky on keskikokoinen, nopeasti ja keveästi liikehtivä käyttökoira-rekikoira, jonka liikkeet ovat vapaat ja joustavat. Sen kohtuullisen tiivis runko, tiheä karvapeite, pystyt korvat ja tuuheakarvainen häntä viittaavat rodun pohjoiseen alkuperään. Sen luonteenomainen liikunta on sulavaa ja ilmeisen vaivatonta. Se työskentelee alkuperäisessä tehtävässään rekikoirana valjaissa erittäin kyvykkäästi, vetäen kevyttä kuormaa kohtalaisella nopeudella pitkiä matkoja. Voiman, nopeuden ja kestävyden tasapaino näkyy rungon mittasuhteissa ja rakenteessa. Rotu on luonteeltaan ystävällinen ja lempeä, mutta myös valpas ja seurallinen. Sen älykkyys, käsiteltävyys ja innokkuus tekevät siitä miellyttävän seuralaisen ja työskentelyhaluisen käyttökoiran.

Keskeisimmät jalostustavoitteet sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi

Rodun keskimääräinen sukusiitosaste tulee säilyttää vähintään nykyisellä tasolla. Rodun terveyshaasteita ovat katarakta, glaukooma, epilepsia, eosinofiilinen bronkopneumonia (eosinofiilinen keuhkojen ja keuhkoputkien sairaus) ja selän spondyloosi. Yleisesti voidaan todeta rodulla olevan liioittelematon peruskoiran rakenne.

Luonne ja käyttäytyminen	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
<ul style="list-style-type: none">- Sosiaalisuus laumassa- Hyvä stressinsietokyky arjessa ja kilpailuissa	<ul style="list-style-type: none">- jalostuskoiralla ei saa olla arkielämää tai käyttötarkoitusta hankaloittavia luonneominaisuuksia- jalostukseen tulisi käyttää laumasosiaalisia koiria

Terveys	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
<ul style="list-style-type: none">- koirille tehtäisiin aktiivisesti terveystutkimuksia- Suositellaan SHPN1/SPS1 geenitestiä jalostuskoirille, joiden suvuissa on esiintynyt kantajia- Vain kaikin puolin terveitä koiria käytettäisiin jalostukseen- Jalostuskoirien lähisukulaisten terveystiedot tulee myös huomioida- Avoimuuden lisääminen terveystiedoista	<ul style="list-style-type: none">- jalostuskoiralta tulisi vähintään tarkistaa silmät normaalissa silmätarkastuksessa. Myös gonioskopiaa suositellaan lämpimästi.- jalostuskoiralla ei saa olla mitään perinnöllistä tai perinnölliseksi oletettua arkielämää ja käyttötarkoitusta häiritsevää terveysongelmaa- ei tehdä yhdistelmiä, joissa samat terveysriskit toistuvat molempien vanhempien lähisuvuissa

Lisääntyminen	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
	<ul style="list-style-type: none">- suositellaan luonnollisia astutuksia

<ul style="list-style-type: none"> - säilyttää rodun hyvä sukupuolivietti ja synnytysten helppous sekä hyvä hoivavietti - elinvoimaisuuden säilyttäminen myös pennuissa 	<ul style="list-style-type: none"> - narttua, jolle on jouduttu tekemään kaksi keisarinleikkausta ei suositella enää jalostukseen
---	--

Rakenteen ja anatomian terveys	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
<ul style="list-style-type: none"> - Rakenteessa tulee näkyä rodun käyttötarkoitus kestäväenä vaivattomasti liikkuvana rekikoirana. Rodulla tulee myös säilyttää sen rotutyypilliset arktiset piirteet. - koon säilyttäminen rotumääritelmässä - siperianhuskylalla tulisi olla normaali saksipurenta - suositetaan pitkiä matkoja vetäviä ja kestäväen rakenteen omaavia koiria - ei suosita jalostuksessa rodun ääripäitä 	<ul style="list-style-type: none"> - jalostuskoiralle suositellaan vähintään hyvää (H) näyttelytulosta - koira, joka tarvitsee jatkuvasti rakenteen tai lihaksiston heikkoudesta johtuen erityistä huolenpitoa (hieronta, fysioterapia, jumppaus) ei ole jalostuskoira

Käyttöominaisuudet	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
<ul style="list-style-type: none"> - Käyttöominaisuuksien säilyttäminen/parantaminen, erityisesti ohitukset - Kannustetaan kaikkia rodun omistajia tarjoamaan koirilleen rodun käyttötarkoitusta vastaavaa toimintaa ja samalla testaamaan koiriensa ominaisuuksia rekikoirana 	<ul style="list-style-type: none"> - kaikkien jalostuskoirien ohitusvarmuutta valjakossa tulee testata - jalostuskoiria tulee testata safarityössä, kilpailuissa, kokeissa tai säännöllisesti ja tavoitteellisesti treenaamalla. - Jalostuskoiralle suositellaan hyväksytyä käyttötulosta REK/REKÄ tai läpi juostua pitkän matkan (LD) kilpailua

Jalostuspohja	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
<ul style="list-style-type: none"> - kannustetaan vanhempien testattujen ja terveiden urosten jalostuskäyttöä - säilytetään keskimääräisen sukusiitos % hyvä suuntaus - säilytetään geneettinen monimuotoisuus: ei käytetä liikaa samoja koiria jalostukseen tai toisteta samankaltaisia yhdistelmiä 	<ul style="list-style-type: none"> - uroksen suositeltu jälkeläismäärä enimmillään on 40 pentua tai 8 pentuetta. Nartulla enimmillään kolme pentuetta tai 20 pentua. - ei käytetä alle 2 v. koiria jalostukseen - ei teetetä uusintayhdistelmiä (pentumäärä huomioiden)

Keskeisimmät jalostussuositukset

- Jalostuskoiran tulee astutushetkellä olla vähintään 2-vuotias.
- silmätarkastus, suositellaan myös gonioskopiaa
- Hyväksytyt rekikoirien käyttö/kilpailukoetus (REK/REKÄ)
- Näyttelytulos vähintään H (hyvä)
- Jalostukseen käytettävien koirien tulee olla terveitä, hyväluonteisia ja rodunomaisia.

2. RODUN TAUSTA

Alkuperä ja käyttötarkoitus

Koillis-Siperian alkuperäiskansojen keskuudessa kehittyi vuosituhsien aikana vetokoiria, jota ilman elämä pohjoisessa ja eristyneessä maailmankolkassa olisi ollut lähes mahdotonta. Koska arktisille alueille ei vuosisatoihin ilmaantunut ulkopuolista geeniperimää, kehittyivät nämä koirat ajan saatossa rodunomaiseksi koirakannaksi. Turkismetsästäjien ja tutkijoiden saapuessa arktisille alueille he havaitsivat eri alkuperäiskansojen koirien olevan samaa perustyyppiä, mutta kuitenkin eroavan jonkun verran toisistaan riippuen siitä, millä Koillis-Aasian seudulla kansat asustivat. Siperialaisia arktisia pystykorvia on perinteisesti käytetty pääasiassa veto- ja rekikoirina. Jotkut arktisten alueiden kansoista käyttivät koiria myös metsästyksessä tai paimenkoirana, mutta siperianhusky-rodun syntyyn ovat vaikuttaneet vain rekikoirina käytetyt koirat. Alkuperäiskansat käyttivät siperianhuskyjen esivanhempia vetojuhtina liikkueessaan metsästyksereissuilla. Kaikki rotuun rekisteröidyt siperianhuskyt polveutuivat Siperian alkuperäiskansojen (tsuksit, kamtsadaalit, korjakit, jukagirit, he kulkivat pitkin poikin ja vaihtoivat koiria myös keskenään) rekikoirista, joita oli tuotettu Alaskaan vuosina 1909-1930.

Rodun kehitys nykyiseen muotoonsa

Valkoisen miehen elämään rekikoirat vaikuttivat suuresti 1900-luvun alun Alaskassa kultaryntäyksen aikana. Valjakkokoirien pidon pääsy oli niin henkilöiden kuin tavaroiden ja mm. postin kuljettaminen seudulla, jolla muunlaista kuljetustapaa ei pitkän talven aikana ollut. Alaskan koiravaljakkokilpailut syntyivät osin kultakuumeen sivujuonteena 1900-luvun alussa. Kilpailujen palkintoina oli usein suuret summat rahaa, joka oli tarpeen valjakkoajajille ja ansametsästäjille. Aluksi kilpavaljakot koostuivat kaikennäköisistä, yleensä suurikokoisista sekarotuisista vetokoirista sekä Alaskan alkuperäiskansan inuitien ”mahlemuteista”, joita Alaskassa käytettiin etupäässä kuormien vetoon. Kun Siperiasta vuoden 1909 jälkeen tuotettiin pienikokoisia rekikoiria nimenomaan All Alaska Sweepstakes valjakkoajokilpailuja varten, ei niiden aluksi uskottu edes kykenevän suoriutumaan vaativista kilpailureiteistä, mutta kilpailun monet voitot ja kärkisijoitukset osoittivat epäilijöiden olleen väärässä. Vuonna 1913 Pioneer Mining kaivosyhtiön osakas Jafet Lindeberg hankki Roald Amundsenin suunnittelemaa pohjoisnaparetkeä varten rekikoiriksi siperiantuontien jälkeläisiä Nomen alueelta. Koirat annettiin kaivosyhtiön toisen työntekijän Leonhard Seppalan koulutettavaksi. Kun Amundsenin tutkimusretki peruuntui, jäi tarkoitukseen harjoitettu valjakollinen nuoria lisääntymiskykyisiä koiria Seppalan hoiviin. Seppala kilpaili menestyksekkäästi valjakollaan. Hänen vuosina 1913-1926 Alaskassa kasvattamansa koirat muodostavat suurimman osan nykyisen siperianhusky-rodun kantakoirista. Siperiasta Alaskaan kilpailuja varten tuotettuja rekikoiria käytettiin kilpailemisen ohella luonnollisesti myös postin ym. rahdin nopeaan kuljetukseen. Useat kuuluisien valjakkoajokilpailujen voitot ja lopulta historiallinen ”Seerumiajo” 1926, jossa koiravaljakot kuljettivat kurkkumätäepidemian puhjettua lääkeseerumia Nenanasta Nomeen halki jäisen Alaskan lähes 500 km kilpaa kuoleman kanssa, toi siperialaiset rekikoirat suuren yleisön tietoisuuteen ja teki niistä ja mushereista kuuluisia. Koiravaljakkokilpailuita alettiin järjestää myös USA:n pohjoisosissa ja Kanadassa. Siperialaisten rekikoirien kuuluisuus johti siperianhusky-rodun syntyyn ja virallistamiseen Amerikan Kennel Clubissa (AKC) 1930, kun Neuvostoliitto kielsi koirien viennin Siperiasta ja ensimmäinen rotumääritelmä julkaistiin Gazettessa 1932. Ensimmäisen rotumääritelmän kirjoitti Julien A. Hurley, lakimies Fairbanksista, Alaskasta. Hän myös rekisteröi ensimmäiset siperianhuskyt AKC:ssa. Rotumääritelmän perustana oli Leonhard Seppalan vuoden 1929 voittamaton seitsemän siperialaiskoiran valjakko, jonka kaikki koirat olivat Siperian tuontejä ja niiden jälkeläisiä. Siperianhuskyrotu on lähtöisin hyvin pienestä perustamispopulaatiosta. Kaikki nykypäivän siperianhuskyt voidaan jäljittää pääasiassa 12 peruskoiraan, joiden takaa löytyy yhteensä 43 tunnettua eri koiraa, joista osan tausta on tuntematon.

Sukulaisrodut, joiden kanssa yhteinen kehityshistoria

Siperian alkuperäiskansojen koirissa voi havaita joitakin yhtäläisiä piirteitä. Geneettisesti siperianhusky ja alaskanmalamuutti olivat läheistä sukua keskenään, alaskanmalamuuttien kantakoirat kuten uusimpien tutkimusten mukaan grönlandinkoirankin esi isät, ovat Siperiasta kotoisin. Itse asiassa Pohjois-Amerikkaan tuotu koirakanta muistutti alunalkaen niin paljon toisiaan, että malamuuille tehtiin oma rotumääritelmä siperianhuskyn jälkeen. Yhtenäisiä piirteitä esiintyy

samojedinkoirien, jakutian-, länsi- ja itäsiperianlaikojen kanssa. Venäjällä husky luetaan laika-tyypin koiraksi. Alaskaan tulon jälkeen rodulla on yhteistä historiaa alaskanmalamuutin kanssa.

Malamute-tyyppisiä koiria risteytettiin Siperiasta tuotujen koirien kanssa. Rodun kantakoirat olivat kaikki valjakkokoiria ja rodun tunnustamisen jälkeen sen jalostus säilyi pitkään valjakkoajajien käsissä. Tunnustamisen jälkeinen kasvatus- ja jalostustyö tapahtui suurelta osin USA:n itärannikolla Uuden Englannin alueella.

Eri linjat

Vuonna 1938 rodun pioneerikasvattajat perustivat siperianhuskyrodun amerikkalaisen rotujärjestön Siberian Husky Club of America:n (SHCA), joka ryhtyi uudistamaan rotumääritelmää ja rohkaisi jäsenistöään esittämään koiriaan myös näyttelyissä. Toisen maailmansodan jälkeen muutamat siperianhuskykasvattajat olivat jo saaneet sen verran ikää, ettei aktiivinen kilpaileminen heidän osaltaan ollut enää mielekäästä. He keskittyivät esittämään koiriaan näyttelyissä. 1940-luvulla perustettiin ensimmäiset ns. "showkennelit", jotka suuntautuivat pääasiassa koirien kasvattamiseen näyttelytarkoituksia varten. Vaikka tiettyä tyyppi- ja linjajakoa oli havaittavissa jo 1950-luvun alussa, alkoi rodun jakautuminen käyttö- ja näyttelytyyppiin suuremmissa määrin vasta 1950-luvun puolenvälin jälkeen, kun siperianhuskyja ryhdyttiin enemmän esittämään näyttelyissä ja rodusta tuli USA:ssa suosittu myös seurakoirana. 1960-luvun lopulla siperianhuskyrotuun vain näyttelykehissä tutustuneet uudemmat kasvattajat jalostivat niitä ainoastaan näyttelytarkoituksia varten kiinnittämättä tarpeeksi huomiota niihin alkuperäisiin fyysisiin ja henkisiin ominaisuuksiin, joita ajajat kutsuvat "menopääksi" ja "työskentelymoraaliksi". Siten hyvät, nopeat ja kestävät, valjakkokäytössä testatut siperianhuskyt tulivat yhä harvinaisemmiksi ja rodun jakautuminen näyttelykoiriin ja käyttökoiriin todella alkoi.

Ensimmäiset koirat Suomessa, koiramäärän kehitys

Ensimmäinen siperianhusky tuotiin Sveitsistä ja rekisteröitiin Suomessa 1965. Seuraavat kuusi tuontia (3 urosta, 3 narttua) tulivat USA:sta vuosina 1966 - 1969. Suomalaisten alkuinnostus rotuun ja valjakkoajoon oli kova ja jo muutamien vuosien kuluttua kanta oli kasvanut niin suureksi, että voitiin koota useita valjakkoja. Vuoteen 1976 mennessä Suomeen oli tuotu 17 koiraa, joista kaksi voidaan luokitella käyttötyyppisiksi (Anadyr-linjaa). Muut Suomeen tuodut koirat polveutuivat USA:n näyttelylinjoista, etupäässä Lorna Demidoffin Monadnock-linjasta. Pohjoismaiset valjakkoajokilpailut 1970-luvun puolessavälissä toivat esille Suomen silloisen koirakannan käyttöominaisuuksien puutteet.

Alkuvuosina Suomessa jalostusmenetelmänä käytettiin yleisesti sukusiitosta, jopa siinä määrin, että vuosina 1974 -75 rekisteröityjen pentujen (76 pentuetta / 319 pentua) keskimääräinen sukusiitosaste oli viiden sukupolven mukaan laskettuna liki 11 prosenttia. Huomattava matadoriurossa tänä aikana oli USA:n tuonti Norstarr's Baanchi. Tämän uroksen vaikutus on kuitenkin hiipunut nykykannassa hyvin pieneksi, sillä 1970-luvun loppupuolella (1976-79) tuotettiin Suomeen 25 käyttölinjaista siperianhuskyä Norjan, Ruotsin ja USA:n rekikoirakenneleista. Näistä tuonneista ja niiden jälkeläisistä muodostui pian uusi koirakanta. Harrastajat astuttivat koiriaan ahkerasti ja hankkivat valjakkoihinsa käyttölinjan koiria. Suomen nykykanta perustuu suurimmaksi osaksi näiden koirien jälkeläisiin. 1980-luvun runsaasta 30 tuontikoirasta näyttelylinjaisia oli kaksi. 1980-90-luvuilla uusia tuontikoiria tuli etupäässä USA:n koillisosasta, Norjasta ja jonkun verran Ruotsista.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Nykyinen rotua harrastava yhdistys/järjestö ja aiemmat rotujärjestöt

Suomalainen Siperianhusky-seura - Finska Siberian Husky sällskapet ry.

Perustettu 8.4.1967

Hyväksytty rotujärjestöksi 12.12.1970

Rotua harrastavan yhdistyksen tai järjestön jäsenmäärä ja sen kehitys

Henkilöjäsenmäärä 2026: 526 kpl, joista alle 18-vuotiaita nuorisojäseniä 5 kpl. Jäsenmäärä on viimeisen vuosikymmenen aikana ollut hieman kasvussa ja jäsenistön vaihtuvuus on noin 10 prosenttia vuosittain.

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

Jalostusneuvonnan jäsenet valitaan rotujärjestön vuosikokouksessa kolmeksi vuodeksi.

Jalostusneuvonta työskentelee hallituksen valvonnan alaisena ja sillä on rotujärjestön hallituksen hyväksymät työohjeet. (liite 6) Jalostusneuvonta pyrkii antamaan yleisiä jalostus- ja kasvatuseuvoja sekä tietoja eri koirista, niiden taustoista, tuloksista ja omistajista.

Jalostusneuvonta ei suosittele tiettyä urosta tai yhdistelmää, vaan ohjaa käyttämään testattu ja ja käytännön rekikoiratyössä hyväksi havaittuja ja testattuja, ulkomuodoltaan rodunomaisia koiria.

Koska rodussa on tyypillistä kennelien suhteellisen suuret koiramäärät, sopivan uroksen valintaan osallistuu nartun omistajan kanssa yhteistyössä myös uroksien omistaja, jolloin on mahdollista yhdessä arvioida astutettavan nartun ja sille sopivien urosten hyvät ja huonot puolet. Jalostusneuvonta laatii vuosittaiset tilastot rodusta ja päivittää JTO:n.

4. RODUN NYKYTILANNE

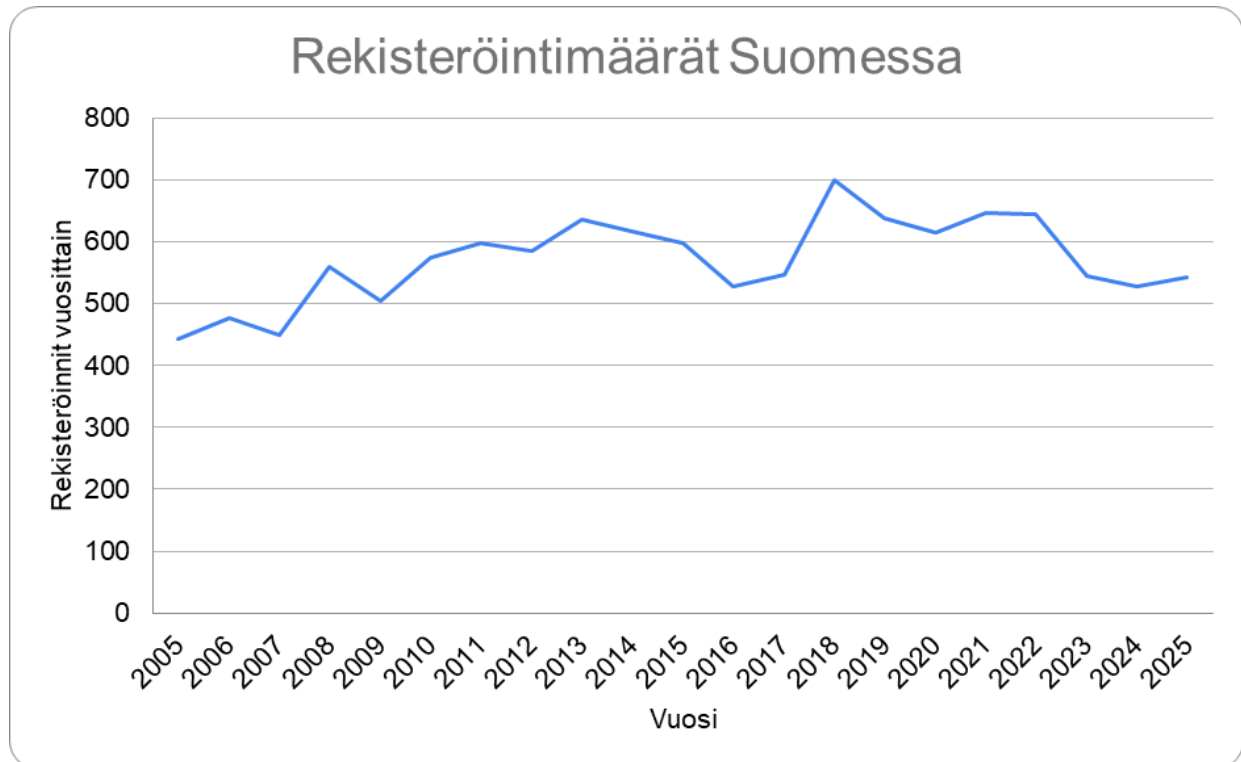
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos

Taulukko 1. Vuositilasto – rekisteröinnit

Vuosi	Pennut	Tuonnit	Rekisteröinnit yht.	Pentueet	urokset keskimäär. jalostuskäytön ikä	nartut keskimääräinen jalostuskäytön ikä	Keskimääräinen sukusiitos-%
2005	429	14	443	85	4 v 4 kk	4 v 3 kk	6,34 %
2006	462	15	477	92	4 v 4 kk	3 v 9 kk	5,36 %
2007	434	16	450	87	4 v	4 v 5 kk	4,98 %
2008	543	17	560	111	4 v 10 kk	4 v 4 kk	4,61 %
2009	477	27	504	97	5 v 2 kk	4 v 1 kk	4,85 %
2010	554	21	575	124	5 v	3 v 11 kk	3,72 %
2011	573	24	597	119	4 v 8 kk	3 v 11 kk	3,79 %
2012	562	23	585	114	4 v 11 kk	4 v 1 kk	3,73 %
2013	615	21	636	120	4 v 3 kk	4 v 4 kk	3,38 %
2014	603	15	618	116	5 v 2 kk	4 v 3 kk	4,17 %
2015	563	34	597	117	5 v 4 kk	4 v 6 kk	4,17 %
2016	484	45	529	105	5 v 1 kk	4 v 1 kk	3,04 %
2017	511	37	548	119	5 v 5 kk	4 v 5 kk	3,79 %
2018	656	43	699	130	5 v 1 kk	4 v 4 kk	3,07 %
2019	605	34	639	120	4 v 11 kk	4 v 2 kk	3,37 %
2020	580	36	616	119	4 v 8 kk	4 v	3,77 %
2021	630	16	646	131	4 v 10 kk	3 v 10 kk	2,47 %
2022	620	25	645	118	5 v 2kk	4 v 4 kk	2,69 %
2023	526	18	544	105	5 v 3 kk	4 v 4 kk	3,41 %
2024	515	14	529	103	5 v 2 kk	4 v 10 kk	2,71 %
2025	524	18	542	105	5 v 2 kk	4 v 5 kk	2,00 %

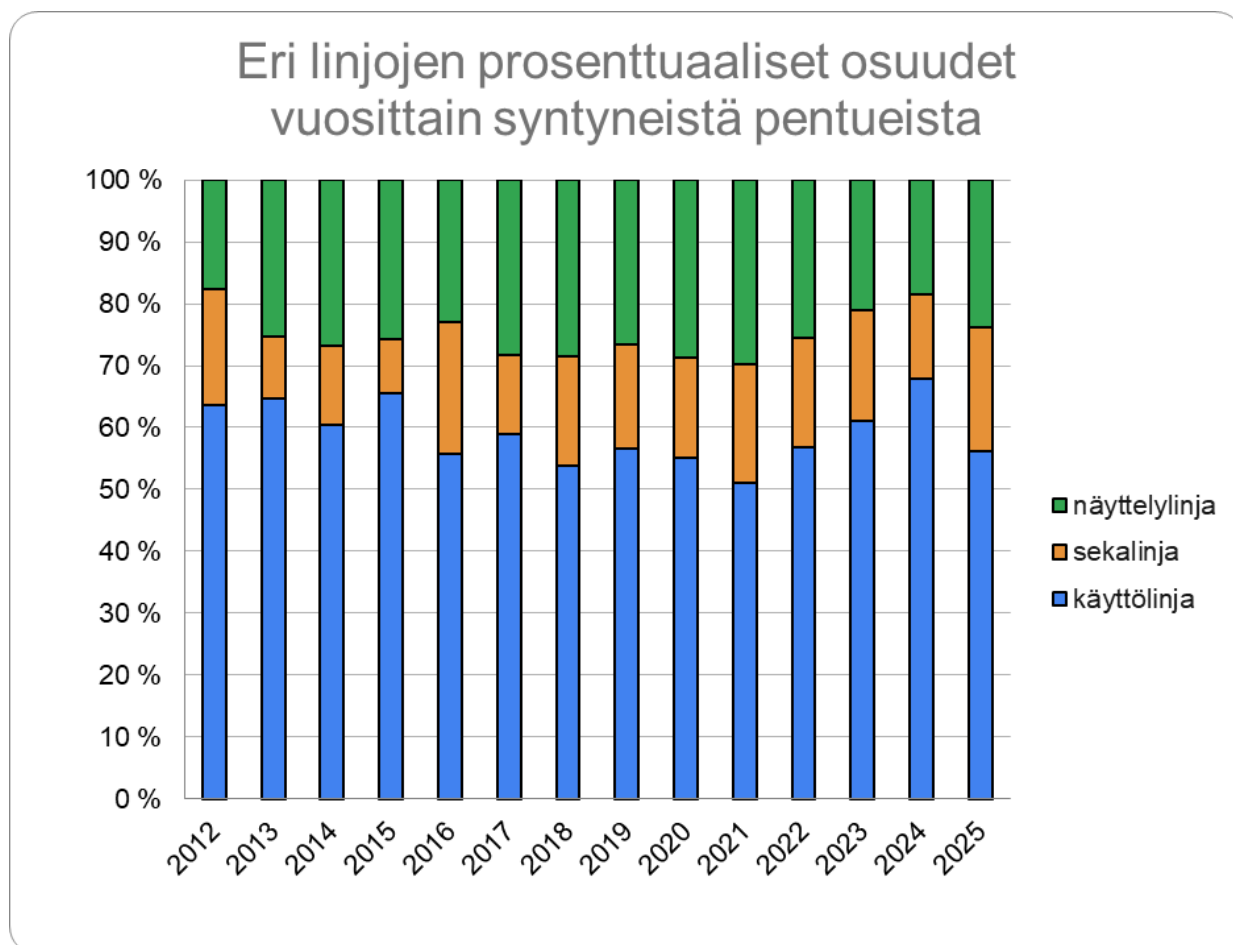
Rekisteröintimäärät Suomessa

Siperianhuskyrodun rekisteröintimäärä on kasvanut 2000-luvun alun n. 250 rekisteröidystä pennusta korkeimmillaan lähes 700 pentuun, mutta viime vuosina rekisteröinnit ovat tasoittuneet vajaaseen 550 rekisteröityyn pentuun. Viime vuosina pentuemäärä on ollut reilu 100 pentuetta vuosittain.

Rotujen vuosittaisessa rekisteröintitilastoissa tarkasteltuna siperianhusky on ollut Suomen 12.-15. suosituin koirarotu viime vuosina. Suuri osa rodun edustajista asuu rekikoirasafareita järjestävissä kenneleissä, joten rotu ei näy niin usein katukuvassa.

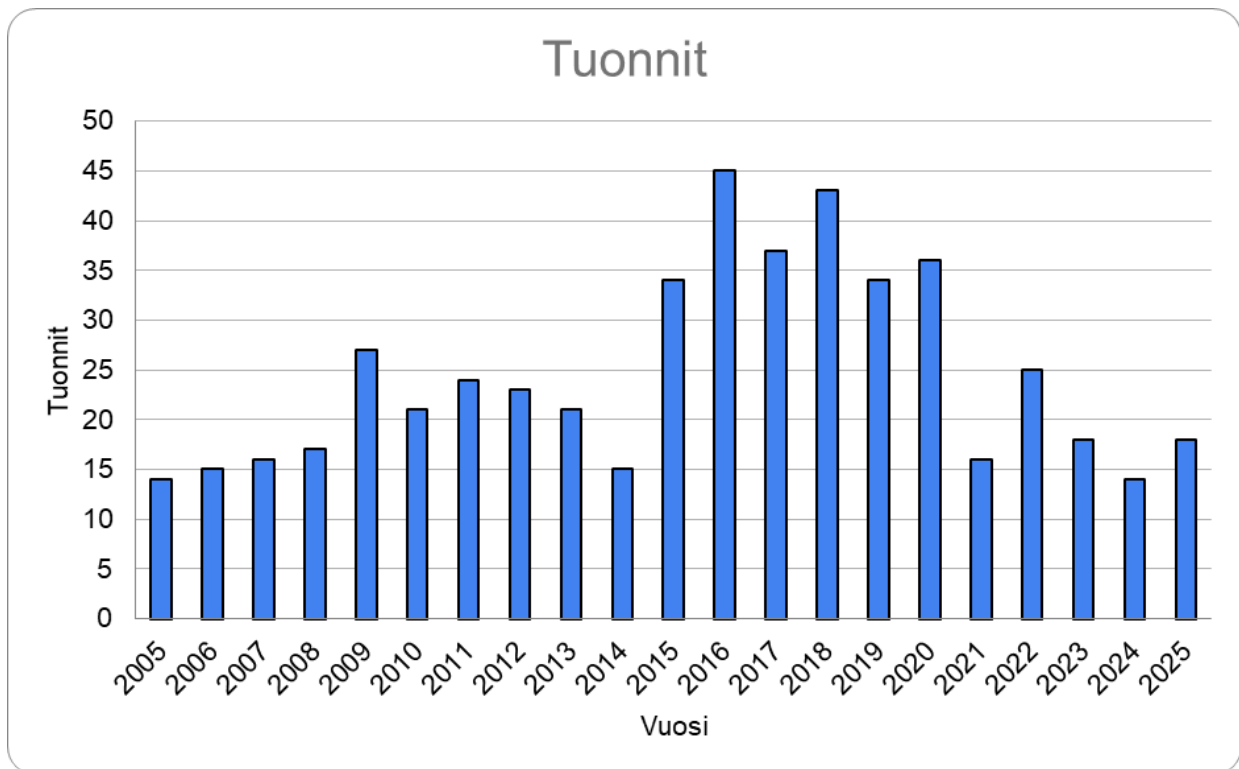
Jakautuminen linjoihin

Siperianhuskyrotua voidaan pitää jakautuneen kahteen linjaan linjan painotuksiin liittyen: käyttö- ja näyttölinja. Yllä olevassa taulukossa linjaan on laskettu pentueet, joiden vanhempien isovanhemmista korkeintaan yksi edustaa toista linjaa (toisen linjan osuus kolmen polven sukutaulussa korkeintaan 12,5%). Muut pentueet ovat sekalinjaisia.

Suomessa käyttölinjaisten osuus syntyneistä pentueista on tällä hetkellä noin 55%. Käyttölinjaisten osuus syntyneistä pentueista on ollut ennen vuotta 2025 kasvussa. Osittain tähän on vaikuttanut safarikenneleiden koronan jälkeen kasvanut kysyntä työkäyttöön. Näyttölinjaisten pentueiden määrä on laskenut koronan jälkeen. Sekalinjaisten pentueiden määrä on pysynyt liki samoissa lukemissa viime vuosina.

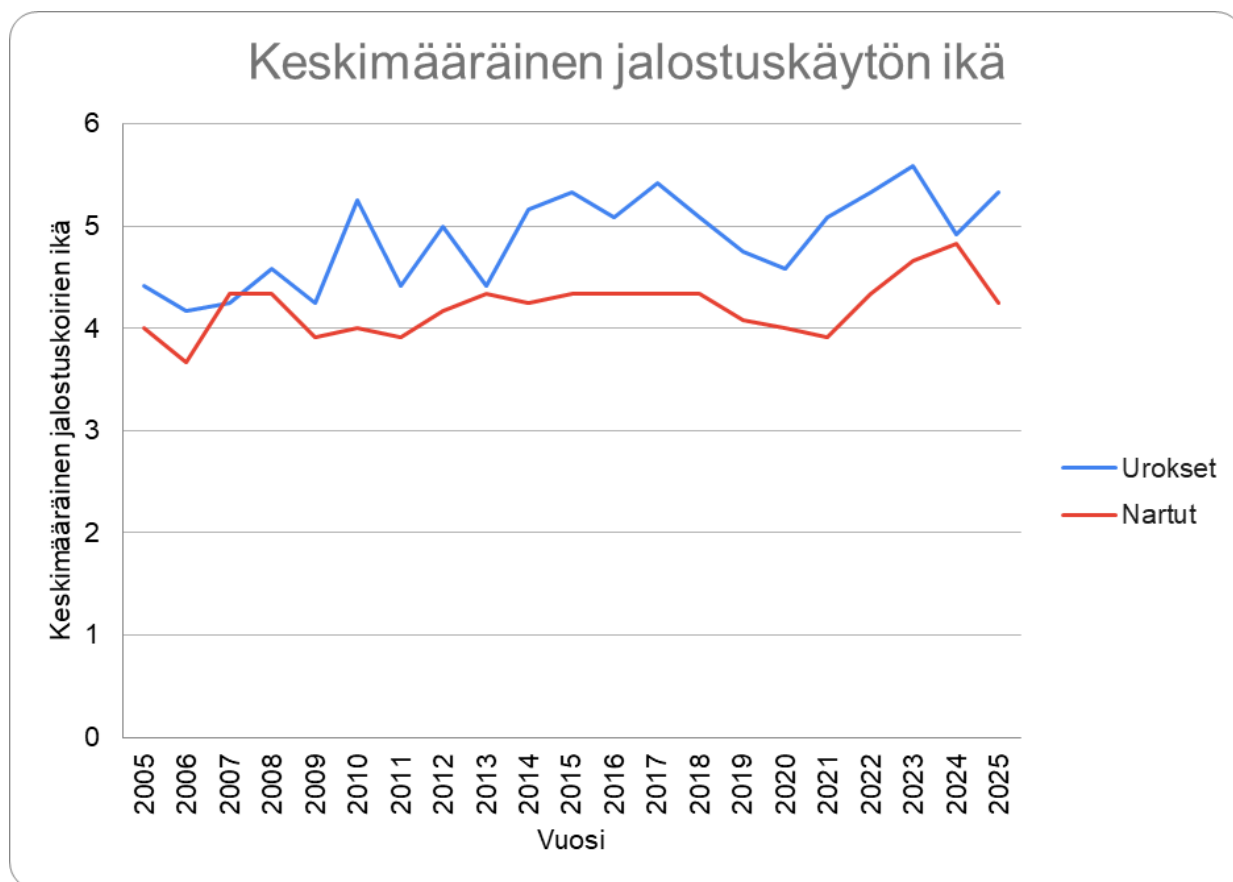
Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä

Tuontikoirien määrät olivat vuosien 2015-2020 välillä suuremmat, mutta ovat sen jälkeen laskeneet jopa aikaisempaa matalammalle tasolle. 2015-2020 välillä tuonteja tehtiin erityisesti näyttelylinjoista.

Keskimäärin tuonteja on tehty noin 15 kappaletta vuosittain. Kannattaa kuitenkin huomioida, että varsinkin rekikoirayrityksissä tuonteja ei välttämättä rekisteröidä Suomeen ellei niiden jalostuskäyttö tule ajankohtaiseksi. Tuontien määrä on todellisuudessa siis suurempi.

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Jalostuskoirien keskimääräinen ikä kertoo arvion rodun keskimääräisestä sukupolven pituudesta. Jalostuskoirien keskimääräinen ikä on ollut hieman kasvussa eli yleinen suuntaus on hyvä, mutta heilahtelua esiintyy vuosittain. Korona-aikaan (2020-21) rodussa syntyi ennätysellinen määrä pentueita ja kasvattajat käyttivät jalostukseen myös hieman tottua nuorempia narttuja. SHS:n jalostustoimikunta on tuonut vahvasti esille siperianhuskyn käyttökoiraominaisuuksia, joiden testaamiseksi koiran tulee olla riittävän vanha. Jatkossakin SHS:n jalostusneuvonnan tulee tehdä töitä uusien harrastajien ja kasvattajien valistamisessa. Jalostukseen käytettävien koirien tulisi olla riittävän vanhoja, vähintään 2-vuotiaita, jotta mahdolliset sairaudet näkyisivät sekä jalostukseen käytettävien urosten käytön tulisi jakautua useammalle vuodelle, jotta mahdolliset kantajuudet ja aikaisempien jälkeläisten laatu tulisivat ilmi.

Tietoa sukusiitoksesta

Sukusiitoksessa pentueen vanhempina käytettävät koirat ovat keskenään sukua. Sukusiitoksena pidetään serkusten tai sitä läheisempien sukulaisten yhdistämistä. Sukusiitos kasvattaa riskiä perinnöllisten sairauksien esille tuloon.

Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, usein resessiiviset alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.

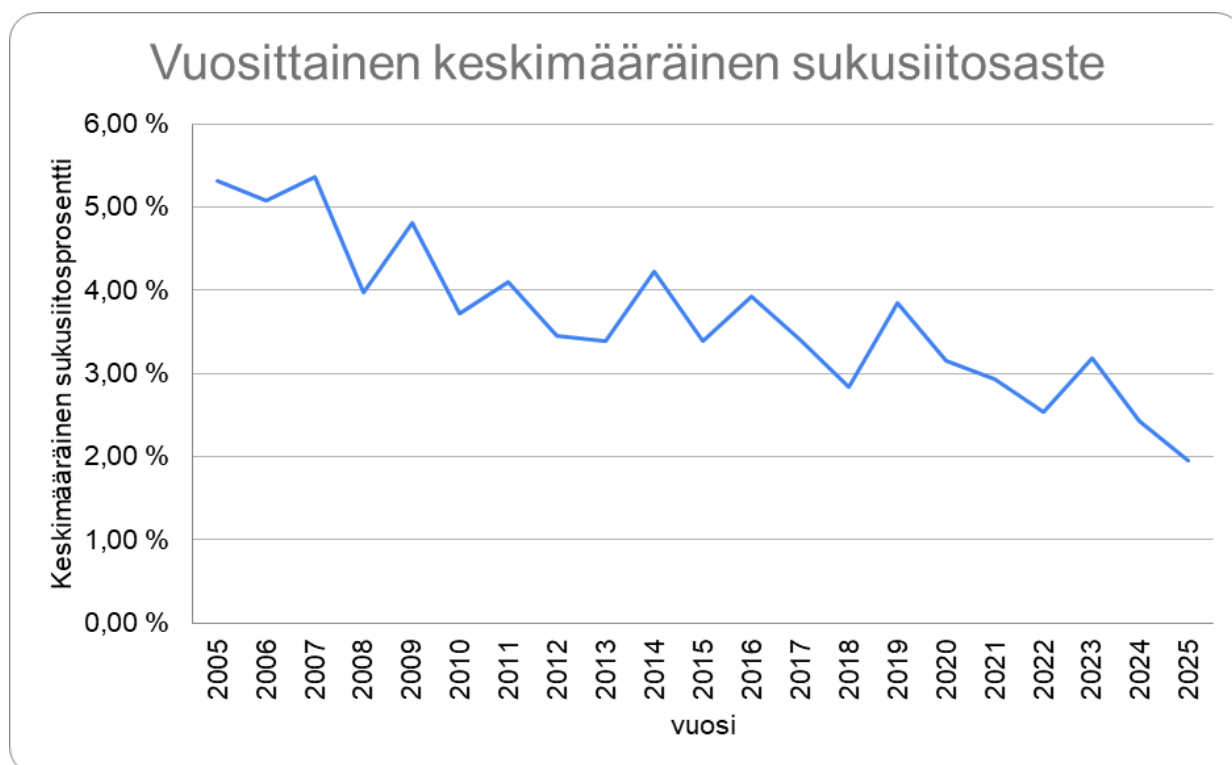
Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten

esimerkiksi puolisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisarparituksessa 12,5 %.

Suksiitos ei periydy. Jos koiran vanhemmat eivät ole keskenään sukua, pentujen sukusiitosaste on nolla. Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämisvarmoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitettykin eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä. Jalostuksessa suositellaan neljänviiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %. (Katariina Mäki, www.kennelliitto.fi)

Rodun vuosittainen sukusiitosaste

Kuten yläpuolella olevasta taulukosta näkee, keskimääräinen sukusiitosprosentti per vuosi on pudonnut yli viidestä prosentista (5,32 %) alle kahteen prosenttiin (1,96 %). Suuntaus rodun osalta on siis hyvä ja edistystä on tapahtunut. Tähän on monia syitä - tuontikoiria on tuotu lisää, isojen kennelien rekisteröintimäärä on prosentuaalisesti pienentynyt (kasvattavat omia linjojaan) sekä nk. sekalinjaisten pentueiden (käyttölinja x näyttelylinja) teettäminen on nykypäivänä yleisempää.. Kasvattajat ovat myös paremmin tietoisia sukusiitoksen haitallisuudesta ja huomioivat sen jalostuksessa.

Suksiitosasteiden laskennassa on käytetty Kennelliiton jalostustietojärjestelmää ja sen käyttämää sukupolvien määrää. Tarkastelussa on huomioitu kyseisenä vuonna syntyneet pentueet. Sukutauluissa esiintyvillä ulkomaisilla koirilla sukupolvitiedot ovat puutteellisia, joten esitetty taulukko on aliarvio todellisesta sukusiitosasteesta. Taulukosta on kuitenkin saatavissa sukusiitosasteen kehityssuunta, koska

tuontikoiria sukutauluissa on esiintynyt aina.

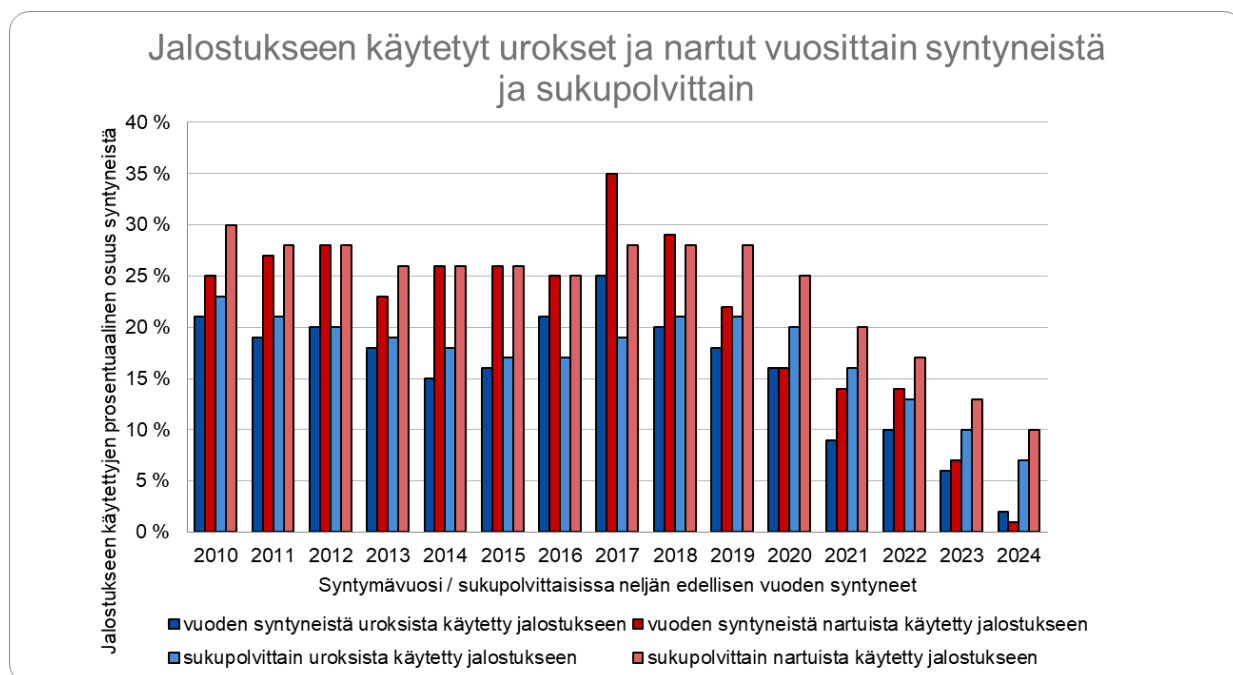
4.1.2 Jalostuspohja

Taulukko 2. Jalostuspohja per sukupolvi

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Per vuosi											
pentueet	91	96	114	104	130	130	125	126	125	111	109
jalostuk. käytetyt eri urokset	85	86	101	96	112	109	108	110	106	94	92
jalostuk. käytetyt eri nartut	89	96	110	103	128	127	125	124	125	108	106
isät/emät	0,96	0,90	0,92	0,93	0,88	0,86	0,86	0,89	0,85	0,87	0,87
tehollinen populaatio	117	123	142	134	163	160	158	159	157	137	135
tehollinen populaat.%	64%	64%	62%	64%	63%	62%	63%	63%	63%	62%	62%
uroksista käytetty jalostuk.	1%	2%	6%	10%	9%	16%	18%	20%	25%	21%	16%
nartuista käytetty jalostuk.	0%	1%	7%	14%	14%	16%	22%	29%	35%	25%	26%
Per sukupolvi (4 vuotta)											
pentueet	405	444	478	489	511	506	487	471	465	454	465
jalostuk. käytetyt eri urokset	306	324	338	345	355	351	338	325	330	305	308
jalostuk. käytetyt eri nartut	338	368	398	406	421	415	396	382	383	367	369
isät/emät	0,91	0,88	0,85	0,85	0,84	0,85	0,85	0,85	0,86	0,83	0,83
tehollinen populaatio	435	469	501	511	529	522	499	481	485	458	462
tehollinen populaat.%	54%	53%	52%	52%	52%	52%	51%	51%	52%	50%	50%
uroksista käytetty jalostuk.	5%	7%	10%	13%	16%	20%	21%	20%	19%	17%	17%
nartuista käytetty jalostuk.	6%	10%	13%	17%	20%	25%	28%	29%	28%	25%	26%

Yllä olevassa taulukossa jalostustietojärjestelmän jalostuspohja per sukupolvi -luvut on laskettu nelivuotisjaksoilta. Viimeinen kussakin jaksossa mukana oleva vuosi on se, jonka kohdalla tieto näkyy. Esimerkiksi vuoden 2015 luvut on laskettu vuosien 2012-2015 ajalta. Nuorimpien ikäluokkien koiria käytetään vielä jalostukseen, joten nämä prosenttiluvut kasvavat seuraavien vuosien aikana.

Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus syntyneistä

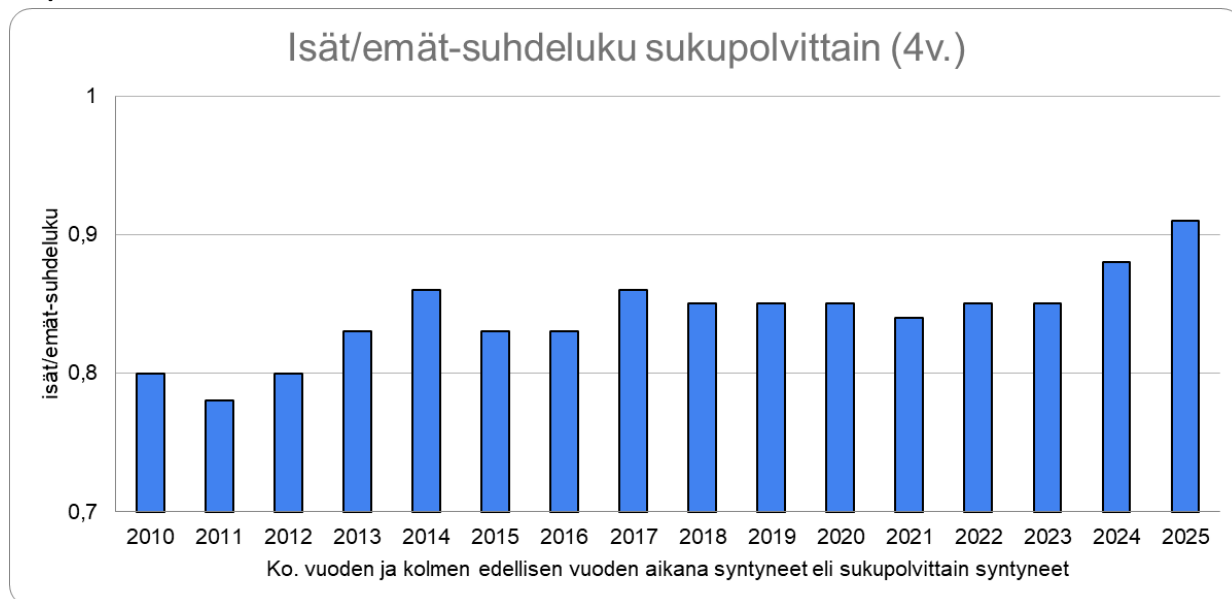

Yllä olevassa taulukossa sukupolven väli on neljä vuotta ja tulokset sukupolvittain on esitetty neljän vuoden osalta: esim. 2015 mukana laskennassa ovat vuodet 2012-2015. Vuosittain jalostukseen käytetyillä tarkoitetaan vuosittain syntyneistä jalostukseen käytettyjen osuutta. Tunnolliset kasvattajat testaavat usein jalostuskoiriaan muutaman talvikauden yli ennen jalostukseen käyttöä, joten viimeisimpien vuosien tuloksia ei kannata vielä tarkastella. Rotujärjestö suosittaa, että jalostukseen käytetään aikaisintaan kaksi vuotiaita koiria. Hyviä työkoiria päästään kuitenkin testaamaan kunnolla vasta kahden vuoden kieppeillä, joten jalostus ajoittuu usein myöhemmäksi.

Tilastosta voidaan todeta suoraan, että jalostukseen käytetään vuosittain syntyneistä yleensä enemmän eri narttuja kuin uroksia. Poikkeuksen tekee vuonna 2020 syntyneet, joissa urosten määrä tulee todennäköisesti olemaan isompi (2020 syntyneitä uusia uroksia tullaan todennäköisesti vielä käyttämään jalostukseen). Kun tarkastellaan tilannetta ennen 2020-lukua (2020 jälkeen syntyneissä tilanne tulee vielä muuttumaan, kun koiria käytetään jalostukseen iäkkäämpänä), voidaan todeta reilua joka neljättä narttua käytettävän rodussa jalostukseen keskimäärin ja uroksissa noin joka viidettä.

Vuonna 2017 -18 syntyneissä nartuissa jalostukseen käytettyjen osuudessa on selkeä piikki. Tällä lienee yhteyttä vuoden 2020-21 isoihin pentuemääriin. Korona-aikaan pentujen kysyntä kasvoi ja sopivan ikäisistä nartuista astutettiin useampia. Näistä jälkeläisistä suurempi osuus on päätynyt mahdollisesti koteihin, joissa jalostuskäyttö ei ole päällimmäisenä mielessä. Voidaan siis olettaa, että 2020-2021 syntyneissä jalostukseen käytettyjen prosentuaalinen osuus ei lähivuosinakaan tule kasvamaan 2020-lukua edeltäneiden vuosien korkealle tasolle.

Isät/emät -luku

Isät/emät-luku kertoo, mikä on eri isien ja emien lukumäärien suhde sukupolvittain. Ideaalitulanteessa narttuja ja uroksia käytettäisiin yhtä paljon eli tavoiteluku on 1.

Siperianhuskyilla luku on hiljalleen ollut kasvussa. Rodun tilanne on tältä kannalta katsottuna hyvä ja eri uroksia ja narttuja käytetään jalostukseen melko tasaisesti. Suhdeluku on ollut kasvussa, mutta tulee kuitenkin huomioida, että viime vuosien aikana syntyneitä koiria tullaan vielä tulevaisuudessakin käyttämään todennäköisesti jalostukseen.

Tietoa tehollisesta populaatiokoosta

Tehollinen populaatiokoko kuvaa jalostuspohjan laajuutta. Mitä suurempi rodun tehollinen populaatiokoko on, sitä paremmin perinnöllinen vaihtelu säilyy rodussa. Pieni tehollinen koko tarkoittaa nopeaa sukusiitoksen lisääntymistä. Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo, kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä koira. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on jalostustietojärjestelmässä neljä vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmä KoiraNetissä käytetään kaavaa

$$N_e = \frac{4 \cdot N_u \cdot N_n}{2 \cdot N_u + N_n}$$
, jossa

N_u = neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten lukumäärä

N_n = neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

Jalostuskoirien lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava kuvaa ns. ideaalipopulaatiota ja olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät. Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä. Paras tapa säilyttää perinnöllistä vaihtelua ja estää perinnöllisten

sairauksien kasaantuminen on välttää yksittäisen yksilön runsasta jalostuskäyttöä. (Katariina Mäki, www.kennelliitto.fi)

Rodun tehollinen populaatiokoko

Sukupolvi	Jalostusnartut	Jalostusurokset	Tehollinen populaatio	Pentueiden lukumäärä	Tehollisen koon maksimi	Tehollisen koon osuus maksimista
1989-1992	227	173	274	269	538	50,93 %
1993-1996	208	167	256	254	508	50,93 %
1997-2000	178	135	215	212	424	50,71 %
2001-2004	218	170	266	265	530	50,19 %
2005-2008	288	225	351	365	730	48,08 %
2009-2012	386	307	474	469	938	50,53 %
2013-2016	367	305	458	455	910	50,33 %
2017-2020	415	351	522	506	1012	51,58 %
2021-2024	368	324	469	444	888	52,82 %

Rodun tehollisen populaation koko on kasvanut sukupolvien aikana vuoteen 2021. Nykyinen tehollinen populaatio on riittävän suuri. Rodun populaation koko on kasvanut vuoteen 2021 ja tehollisen populaation kasvu on pysynyt tässä mukana.

Rodun tehollisen populaatiokoon osuus maksimista on pysynyt tasaisesti 50% lähettyvillä sukupolvittain laskettaessa. Ehkä viime vuosina on ollut havaittavissa pientä kasvua osuudesta maksimista. Tehollisen koon maksimi tarkoittaa ideaalitulannetta, jossa jokaisessa pentueessa sukupolvea kohden on käytetty eri urosta ja narttua (syntyneiden pentueiden määrä*2). Todellisen tehollisen populaation suhde sukupolvittain tehollisen koon maksimiin antaa prosentuaalisen osuuden maksimista.

Taulukko 3. 2015-2025 aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 15-20 urosta

#	Uros	synt. vuosi	Tilastointiaikana (Suomeen rekisteröidyt pentueet)				Toisessa polvessa		Yhteensä	
			Pen tui ta	Pe nt u ja	% -osuus	kumul at.%	Pen tui ta	Pentu ja	Pen tui ta	Pent uja
1	LUMIKIISAN BEETA MYRSKY	2013	7	46	0,75%	1%	16	83	7	46
2	ARCTIC SOUL FORSTAL'S LEGEND	2015	9	42	0,68%	1%	7	35	9	42
3	KAKASTAVI DOUBLE OR NOTHING	2010	8	36	0,58%	2%	2	11	11	50
4	MERRICK FREE SPIRIT OF QUINN'S	2017	7	35	0,57%	3%	9	43	7	35
5	KASAKAN JACK SPARROW	2014	6	34	0,55%	3%	6	32	6	34
6	KONUVERES NOSTALGIC HEARTBREAKER	2012	6	33	0,54%	4%	1	5	7	37
7	MIKHMAKOEN VITO CARLEONE	2017	6	32	0,52%	4%	3	18	6	32
8	LUMIKIISAN DELTA TÄHTI	2014	5	31	0,50%	5%	7	23	5	31
9	SAINEN DARTH VADER	2010	5	29	0,47%	5%	12	72	6	30
10	FLY ME TO THE MOON VIKTORIYA PRIDE	2017	5	29	0,47%	6%	0	0	5	29
11	ARCTIC SOUL FEAT MG KRONOS	2013	5	29	0,47%	6%	2	5	5	29
12	TULLATUULEN JACK	2008	4	28	0,45%	7%	26	123	7	41
13	TAIGA	2010	5	28	0,45%	7%	1	4	5	28
14	DIEGO	2017	5	27	0,44%	7%	5	28	5	27
15	MUSTANKALLION DEVIL	2012	5	27	0,44%	8%	8	30	5	27
16	KUURAKUONON RED HOT CHILI PEPPER ON ICE	2018	6	26	0,42%	8%	0	0	6	26
17	ARCTIC SOUL IRON MAIDEN	2012	6	26	0,42%	9%	9	46	6	26
18	WINTRY HIAWATHA	2014	4	24	0,39%	9%	9	48	4	24
19	WHISKEY DE LOUFRANC	2015	4	24	0,39%	10%	8	47	4	24
20	LEVAJOK'S AYRTON	2017	5	24	0,39%	10%	3	13	5	24
21	RAIGOMILLIN ZEN ZERO	2012	5	24	0,39%	10%	13	59	5	24
22	FRAMGANG ISBJÖRN	2013	3	24	0,39%	11%	7	48	3	24

Sinisellä pohjalla esitetyt koirat edustavat käyttölinjaa ja valkoisella pohjalla esitetyt näyttelylinjaa.

Tarkastelujakson aikana jalostukseen käytettiin 789 eri urosta. 179 urosta (22% jalostukseen käytetyistä) on käytetty tuottamaan 50 % ajanjakson pennuista.

Taulukko 4. 2015-2025 aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 15-20 narttua

#	Narttu	synt. vuosi	Tilastointiaikana (Suomeen rekisteröidyt pentueet)			Toisessa polvessa		Yhteensä	
			Pen tuei ta	Pe nt u ja	% -osuus	Pen tuei ta	Pent uja	Pen tuei ta	Pent uja
1	MC QUINN'S NAM NAM XENIA	2017	5	32	0,51%	6	28	5	32
2	BLACK HAPPIES ERICA	2012	4	27	0,43%	15	70	5	30
3	MIKHAMKOEN VILAYDA ICE	2017	5	25	0,40%	7	30	5	25
4	POLAR SPEED ROXY	2016	4	24	0,39%	2	15	4	24
5	SUMU USVAN ZELJA	2014	3	23	0,37%	2	15	4	27
6	KUURAKUONON UNIQUE KATHINKA CALVINSDOTTER	2019	4	23	0,37%	4	22	4	23
7	KUURAKUONON ZERO DOUBT LADY LOVIATAR	2020	4	22	0,35%	0	0	4	22
8	SLEIGHRUNNER'S ODESSA	2014	4	22	0,35%	6	33	4	22
9	KUURAKUONON CLASSIC LADY BEL AIR	2013	4	22	0,35%	19	90	4	22
10	SIRPPI	2014	3	21	0,34%	4	12	3	21
11	AARTI LINORA ICEBLUE	2011	4	20	0,32%	10	48	5	26
12	POLAR SPEED USVA	2017	3	20	0,32%	2	7	3	20
13	WINTER WIND'S TRIP	2014	3	19	0,31%	10	46	3	19
14	SKYLINE CREAK'S ABSOLUT WILD ELYX	2015	4	19	0,31%	3	20	4	19
15	SNOW ACTION'S E'EOWYN	2009	2	18	0,29%	5	35	2	18
16	DEEPLACIER DREAMY	2013	3	18	0,29%	5	24	3	18
17	LUMIKIISAN BEETA VIIMA	2013	3	18	0,29%	0	0	3	18
18	JÄÄSILMÄN TUNDRAN LUMOUS	2013	3	18	0,29%	2	12	3	18
19	MCAHON Q-GLE	2018	2	18	0,29%	1	8	2	18
20	CHAMONIX DEUS CANDY KISSES	2015	3	17	0,27%	0	0	3	17

Sinisellä pohjalla esitetyt koirat edustavat käyttölinjaa ja valkoisella pohjalla esitetyt näyttelylinjaa.

Jalostuskoirien käyttömäärät

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on suurilukuisissa roduissa enintään 2-3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20-50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi suurilukuisissa roduissa olla korkeintaan 4-6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä. (Katariina Mäki, www.kennelliitto.fi)

Siperianhuskyilla kymmenen viime vuoden aikana on rekisteröity noin 5891 koiraa. Sukupolvea (4 v.) kohden rekisteröintejä on siis keskimäärin 2356 koiraa. Tämä tarkoittaa, että yksittäisellä uroksella saisi maksimissaan olla rodussa 47-70 pentua. Suurin uroksen pentumäärä on viimeisen kymmenen vuoden aikana ollut 46, joka tarkoittaa 2,0% sukupolven rekisteröintimäärästä, kun sukupolven välinä on käytetty neljää vuotta. Luku on monimuotoisuutta turvaavan suosituksen maksimin alarajalla ja kasvattajien tulisi olla tarkkana, että tätä määrää ei ylitetä. Vaarana on, että käyttämällä yksittäisiä uroksia paljon, perimän monimuotoisuus rodussa vaarantuu.

Toisen polven jälkeläisiä on joillakin uroksilla yli suositellun 94-141. Enimmillään toisen polven jälkeläisiä on 237 Pricken-nimisellä uroksella (viimeisin pentue 2014, viimeiset toisen polven jälkeläiset 2020). Tämä tarkoittaa 10,1 % neljän vuoden rekisteröinneistä. Muita yli suosituksen toisen polven jälkeläisiä on seuraavilla 2012 jälkeisillä jalostusuroksilla: Maglelin Barak (viimeisin pentue 2018, 216 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2025 ja lisää saattaa tulla vielä), Escipion-el-Africano de Ciukci (viimeisin pentue 2013, 176 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2020), Ask me about Wolf point (viimeisin pentue 2012, 135 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2019), Tullatuulen Jack (viimeisin pentue 2017, 123 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2023 ja lisää saattaa tulla vielä), Wintry Sembra (viimeisin pentue 2014, 115 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2023), Sainen Geir Moen (viimeisin pentue 2014, 110 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2017), Dubfire Velnio Malunas (viimeisin pentue 2016, 108 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2025 ja lisää saattaa vielä tulla) ja Icesmile's Iknek (viimeisin pentue 2012, 104 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2021).

Jalostusnartuista toisen polven jälkeläisten määrä on yli suosituksen seuraavilla 2012 jälkeen jälkeläisiä saaneilla nartuilla: Tullatuulen Jemina (viimeisin pentue 2017, 106 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2023 ja lisää saattaa vielä tulla) ja Arctic Soul Cool Chanel (viimeisin pentue 2017, 94 toisen polven jälkeläistä, joista viimeisimmät 2026 ja lisää saattaa vielä tulla).

Jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

Urosten käytetyin, Lumikiisan Beeta Myrsky ja narttujen 17 käytetyin Lumikiisan Beeta Viima ovat täyysisarusia. Urosten listan 11. Arctic Soul Feat Mg Kronos on edellä mainittujen puolisisarus samasta isästä. Kronos ja 17. Arctic Soul Iron Maiden ovat samat samasta emosta sekä niiden isät ovat sisarusia. Käytetyimpien jalostusnarttujen listalla ensimmäisenä oleva Mc Quinns Nam Nam Xenia ja yhdeksäntenä oleva Kuurakuonon Classic Lady Bel Air ovat pentu ja sen emo. Käytetyimmällä jalostusnartulla on kaksi pentuetta käytetyimpien urosten neljäntenä olevan koiran kanssa. Narttujen lista 6. Kuurakuonon Unique Kathinka Calvinsdotter ja 7. Kuurakuonon Zero Doubt Lady Loviatar ovat emo ja tytär.

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

Siperianhusky on levinnyt laajasti ympäri maailmaa ja rodun edustajia löytyy lähes joka maasta. Pääasiassa siperianhuskyt ovat seurakoiria tai niiden kanssa käydään näyttelyissä. Valtaosa rodun edustajista on kasvatettu ulkonäköä ja seurakoiraominaisuuksia painottaen. Rekikoiraominaisuuksiin painottuvaa rodun jalostusta tapahtuu lähinnä Skandinavian maissa, Iso-Britanniassa, Yhdysvaltojen pohjoisosissa (Alaska), sekä jonkin verran myös Keski-Euroopassa ja Uudessa-Seelannissa. Pohjoismaissa siperianhuskyvaljakot ovat 2020-luvulla osoittaneet olevansa kilpailukykyisiä kaikille koirille avoimissa pitkänmatkan kilpailuissa. Rodun suosio pitkänmatkan kilpailuissa on nosteessa. Esimerkiksi 2025 Femundlopet 450 kilpailussa, joka oli samalla pitkänmatkan koiravaljakkokilpailuiden

MM-kilpailu siperianhuskyvaljakkoja sijoittui kuusi kappaletta kymmenen parhaan joukkoon ja kilpailun kaksi parasta valjakkoa koostuivat rekisteröidyistä siperianhuskyista. Edellisen kerran siperianhuskyt ovat voittaneet isoja pitkänmatkan kisoja vuosikymmeniä sitten.

Ruotsissa rekisteröintimäärät ovat viime vuosina olleet laskussa. Vuosien 2021-2023 välillä rekisteröinnit ovat tippuneet aikaisemmin keskimääräisestä noin 550 pennusta 350 pentuun. Tällä hetkellä rekisteröinnit ovat vajaa 350 pentua vuosittain.

Norjassa rekisteröinnit ovat 1980-luvulla olleet parhaimmillaan samaa luokkaa kuin Suomessa nykypäivänä. Tällä hetkellä Norjassa rekisteröidään noin 150 siperianhuskyä vuosittain.

Yhdysvalloissa Amerikan kennel clubin (AKC) rekisteröinneissä siperianhusky oli vuonna 2024 26. suosituin koirarotu. Siperianhuskyjen suosio on ollut 2010-luvun puolesta välistä lähtien laskussa kun tarkastellaan sijoitusta AKC:n suosituimpien rotujen listalla. Vielä 2010-luvun alussa siperianhusky oli lähellä 10. suosituinta rotua. Ennen vuosituhanen vaihdetta rekisteröintimäärät olivat noin 23 000 siperianhuskyä vuosittain. Suurin osa Yhdysvaltojen siperianhuskyista edustaa näyttelylinjaa ja käyttölinjaisia koiria on maan populaatiosta prosentoin luokkaa.

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Rodun jalostuspohjan laajuus

Rekisteröidyistä siperianhuskyista noin 20% käytetään elämänsä aikana jalostukseen. Eri jalostusyksilöitä on rodussa melko paljon. Jalostukseen käytettävien koirien taustoilla esiintyy kuitenkin usein samoja koiria. Tarvittaessa siperianhuskyilla on mahdollista käyttää jalostukseen keskenään täysin eri sukulinjoista olevia koiria sekoittamalla eri linjoja toisiinsa. Ulkomailta on saatavissa uutta verta, mutta ulkomaisissa linjoissa esiintyy usein samoja koiria sukutauluissa, joten osa tuonneista on keskenään sukua.

Jalostukseen käytetään eri uroksia ja narttuja melko tasaisesti ja isät/emät-suhde on noussut erittäin hyvälle tasolle. Käytetyimpien jalostuskoirien käyttömäärät jäävät koko rodun populaatio huomioiden siedettävälle tasolle. Niiden jälkeläismäärän ei kuitenkaan ole syytä kasvaa enää. Käytetyimpien koirien listalla soisi kuitenkin olevan vieläkin enemmän testaamattomien koirien sijasta enemmän kovassa käytössä testattuja hyviä ja terveiksi tarkastettuja rekikoiria, joiden jälkeläisillä on myös näyttöä käyttöominaisuuksista sekä terveystuloksia. Toisen polven jälkeläisiä alkaa olla useammalla uroksella yli suositusten. Tehollisen populaation koko on pysynyt vakaana suhteessa maksimiarvoon. Tehollinen populaatio on reilu 50 % maksimiarvosta, joka on kohtalaisen hyvä.

Tärkeimmät jalostuspohjaa kaventavat tekijät

Siperianhuskyilla jalostuspohjaa kaventavat paljon jälkeläisiä saaneet koirat, joiden jälkeläisiä käytetään myös jalostukseen useiden pentueiden verran. Näyttelylinjaisissa siperianhuskyissa esiintyy enemmän samojen urosten ja narttujen jalostuskäyttöä. Sukulinjoiltaan saman tyylisten yhdistelmien teettäminen useasti kaventaa myös jalostuspohjaa. Toisen polven jälkeläisiä alkaa olla useammalla uroksella yli suositusten, mutta yleensä kyseessä ovat koirat, jotka ovat tuottaneet hyvää jälkeläisnäyttöä. Suureen toisen polven jälkeläismääriin kasvattajien tulisi kuitenkin kiinnittää jatkossa huomiota.

Viime vuosina saman yhdistelmän uusimista useammin kuin kerran ei tapahdu enää usein. Aikaisemmin samoja yhdistelmiä toistettiin pahimmillaan jopa viidesti. 2015 jälkeen sama yhdistelmä on viidessä tapauksessa toistettu kolmesti. Saman yhdistelmän toistaminen kolmesti tai useammin ei ole koskaan järkevää vain ainoastaan rodun yksilöiden määrän lisäämistä. Joskus yhdistelmän toistaminen kerran voi olla perusteltua, mutta siinä tulisi käyttää suurta harkintaa. 2015 jälkeen uusintayhdistelmiä on tehty 41 pentueessa. Jos ensimmäiseen pentueeseen on syntynyt normaali määrä pentuja, ensimmäisen pentueen koirien tulisi olla terveitä, hyväluonteisia ja erinomaisia rekikoirina.

Jälkeläismäärään perustuva PEVISA-ohjelma

Rodulla ei ole jälkeläismäärään perustuvaa PEVISA-ohjelmaa.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Rotumääritelmän mukaisesti siperianhuskyn käyttötarkoitus on rekikoira. Rotumääritelmän yleisvaikutelmassa kuvataan siperianhuskyn työskentelevän alkuperäisessä tehtävässään valjaissa erittäin kyvykkäästi, vetäen kevyttä kuormaa kohtalaisella nopeudella pitkiä matkoja. Rodun käyttäytymistä ja luonnetta rotumääritelmä kuvaa seuraavasti: ”Ystävällinen ja lempeä, mutta myös valpas ja seurallinen. Rodulla ei ole vahtikoiran omistushalua, se ei ole liian epäluuloinen vieraita kohtaan eikä tappelunhaluinen. Täysikasvuinen koira voi olla jossain määrin pidättyväinen ja omanarvontuntoinen. Sen älykkyys, käsiteltävyys ja innokkuus tekevät siitä miellyttävän seuralaisen ja työskentelyhaluisen käyttökoiran.”

”Hylkäävät virheet ovat vihaisuus tai liiallinen arkuus sekä selvästi epänormaali käyttäytyminen”

4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin

Rodun käyttöominaisuuksissa on yleisesti ottaen eroja eri linjojen välillä. Jokainen siperianhusky on kuitenkin yksilö, jonka ominaisuudet saattavat poiketa yleisestä mielikuvasta kyseisen linjan koirista. Linjojen väliset erot ovat kokemusperäisiä yleistyksiä. Moni siperianhuskyharrastaja on aloittanut näyttelylinjaisten siperianhuskyjen parissa ja valjakkoharrastuksesta innostuessaan siirtynyt käyttölinjaisiin koiriin.

Käyttölinjaisia koiria osallistuu enemmän rekikoirakilpailuihin ja niiden käyttö myös retkeilyssä ja koiravaljakkoyrityksissä on yleisempää. Tästä johtuen käyttölinjaisten koirien jalostuksessa on keskimäärin painotettu enemmän erityisesti rekikoiralle tärkeitä ominaisuuksia kuten työskentelymotivaatiota ja laumasosiaalisuutta. Yleisesti ottaen keskimäärin käyttölinjaisten koirien työskentelyasenne erityisesti pidemmässä ja säännöllisessä työskentelyssä on parempi.

Keskimäärin käyttölinjaisissa koirissa esiintyy enemmän pidättyväisyyttä verrattuna näyttelylinjaisiin rodun edustajiin. Keskimäärin näyttelylinjaisia koiria hankitaan enemmän myös täysin seurakoiriksi, milloin koiran ominaisuudet vetokoirana eivät tule testattua. Osa näyttelylinjaisten siperianhuskyjen kasvattajista käyttää koiriaan näyttelyiden ohella aktiivisesti myös kilpailu- ja käyttökokeissa. Jalostuspäätöksiin vaikuttavat tällöin usein myös koiran käyttöominaisuudet. Valitettavasti osa näyttelylinjaisten siperianhuskyjen kasvattajista ei ole kiinnostunut rodun käyttöominaisuuksista, eikä testaa valjakkokäytössä jalostuskoiriaan. Kennelin koirilta ei välttämättä löydy minkäänlaista näyttöä kilpailu- tai käyttökokeista. Tästä johtuen näyttelylinjaisissa koirissa esiintyy enemmän vaihtelua käyttöominaisuuksien osalta. Esimerkiksi joillain yksilöistä esiintyy puutteita työskentelymotivaatiossa.

Näyttelyissä koirilta vaaditaan ryhdikkyyttä ja itsevarmaa asennetta. Näyttelylinjaisissa siperianhuskyissa on nähtävissä keskimäärin vähemmän arkoja yksilöitä. Näyttelylinjaisten rodun edustajien joukossa esiintyy hieman useammin dominoivaa luonnetta. Näyttely- ja seurakoiraksi hankitulla koiralla laumasidonnaisuus ja -sosiaalisuus ei ole yhtä tärkeää kuin laumassa elävillä rekikoirilla, koska niitä ei yleensä pidetä niin isoissa laumoissa.

4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus

Rotu ei kuulu Pevisaan.

4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Luonnekysely

Kesällä 2025 toteutetussa rotujärjestön luonnekyselyssä saatiin tietoa noin 1730 siperianhuskyn luonteesta. Kyselyn toteutus oli täsmälleen sama kuin kahden edellisen JTO:n kyselyn (2015 ja 2020). Alla käsitellyissä kohdissa on esitetty vertailu aikaisempaan kyselyyn ainoastaan silloin, jos kyselyiden vastauksissa on muutoksia. JTO:n tiedot rodun luonteesta ja käyttäytymisestä perustuvat suurelta osin kyseiseen luonnekyselyyn. Liitteissä on esitetty luonnekysely ja sen tulokset yksityiskohtaisemmin. (Liite 2)

Luonnetesti ja MH-luonnekuvaus

Siperianhuskyja on käynyt luonnetestissä ja MH-kuvauksessa vain vähän. Nämä eivät välttämättä mittaa parhaiten siperianhuskyjen luonneominaisuuksia. Ensinnäkin monikaan rekikoirana toimiva siperianhusky ei ole välttämättä koskaan ollut ainoana koirana, yksin kotipiikan ulkopuolella ja hihnassa kulkeminenkin voi olla vierasta. Tällöin testitilanteessa on jo lähtökohtaisesti koiralle uusia asioita. Pääasiassa rodun harrastajat arvioivat rodun edustajien luonnetta sen käyttökokeissa. Rekikoirien käyttökokeessa kohta J-käyttäytymisen arviointi sisältää Kennelliiton jalostusstrategian mukaisen arvioinnin. Arvosteluperiaatteet ovat seuraavat:

- Pisteet 9-10: Koira on avoin vieraita koiria ja ihmisiä kohtaan ja toimii kiittävästi yhteistyössä valjakon muiden koirien kanssa.
- Pisteet 6-8: Koira on suhteellisen rauhallinen ja työskentelee yhdessä valjakon muiden koirien kanssa.
- Pisteet 1-5: Koira on altis häiriöille tai mahtaa tai aiheuttaa lievää sekaannusta
- Pisteet 0: Arvosteltava koira osoittaa aggressiivisuutta tai liikaa arkuutta toisia koiria tai ihmisiä kohtaan, ei toimi valjakossa yhteistyössä tai aiheuttaa epäjärjestystä.

Valitettavasti Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä rekikoirien käyttökokeista näkyy vain koiran saama kokonaispistemäärä, eikä osiokohtaista erittelyä pisteistä. Suurin osa käyttökokeeseen osallistuvista koirista saa 6-10 pistettä käyttäytymisen arviointi -osiosta. 1-5 pistettä saavat koirat ovat usein kokemattomia, mahdollisesti jopa ensimmäistä kertaa isossa valjakossa juoksevia koiria. Tällöin ajaja ja valjakon muut koirat voivat olla arvosteltavalle koiralle täysin vieraita. Vain hyvin harvoin koira saa nollan eli hylkäyksen aiheuttavan pistemäärän käyttäytymisen arviointi -osiosta. Tosin käyttökokeeseen ei yleensä tuoda arvosteltavaksi yksilöitä, joiden käyttäytyminen valjakossa ei ole toivottavaa.

Vuoden 2010 alusta Suomessa viralliseksi tullessa MH-luonnekuvauksessa koira käy läpi kymmenen eri testiosiota, joissa kuvataan koiran 31 eri käyttäytymisreaktiota erilaisissa tilanteissa. Suomessa MH-luonnekuvauksessa on käynyt kuusi siperianhuskyä. Ruotsissa rodun edustajia on osallistunut MH-luonnekuvaukseen enemmän. Tuloksia on kuitenkin niin vähän, että ne kertovat ennemminkin yksittäisten koirien ominaisuuksista.

Edellisen JTO:n voimassaolokaudella (2022-2025) luonnetestiin on osallistunut 8 siperianhuskyä. Alla on kuvattu SKL:n luonnetestissä käytetty termistö ja sen selvennykset kuvaamaan luonteen eri osa-alueita ja koiran toivottua käyttäytymistä eri tilanteissa. Tarkempi kuvaus luonnetestistä ja sen säännöistä löytyy Kennelliiton internetsivuilta.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaikkien edellisen JTO:n aikana luonnetestin läpi suorittaneen siperianhuskyn luonnetestitulosten koirakohtaiset pisteet. Taulukon alapuolella on käyty läpi eri osiot ja niiden rodulle tyypilliset pisteet 2010 jälkeen luonnetestissä käyneiden koirien perusteella (38 koiraa).

Luonnetestit 2022-2025	Inglisim Six Shades of Brown Chip	Arctic Power Sleepless Iron Sky	Fiomis Howling at the Moon Natalia	Hopeahallan Tulenloimu	Goodtobe-bad	Justiinsa Siperian Metsänvartija	Arctic Power Sleepless Soul
Toimintakyky	+2	-1	+1a	+1b	+1a	-1	-1
Terävyys	+3	+1b	+1b	+1b	+1b	+1b	+1b
Puolustushalu	+1	-1	+1	+1	-1	-1	-1
Taisteluhalu	-1	-2	+2b	-1	+2a	-1	-3
Hermorakenne	+1a	+1a	+1a	+1a	+1a	+1b	+1a
Temperamentti	+2	+1	+1	+2	+1	+2	+2
Kovuus	+3	+1	+1	+1	+1	+1	+1
Luokse-päästävyys	+3	+3	+2a	+3	+3	+3	+3
Laukaus-pelottomuus	++	+++	++	+++	+++	+++	+++

Toimintakyky: Toimintakykynä pidetään luonteen ominaisuutta, joka saa koiran ilman ulkopuolista pakotetta pitämään puolensa todellista tai kuviteltua vaaraa vastaan. Lähin vastaava inhimillinen vastine toimintakyvylle on rohkeus.

Yleisin arvosana siperianhuskylle on ollut 2010-2025 testatun 38 koiran perusteella +1a eli kohtuullinen tai -1 eli pieni. Molempia arvosanoja on saanut 14 testattua siperianhuskyä.

Terävyys: Terävyys on ominaisuus, joka saa koiran reagoimaan aggressiivisesti sen tuntiessa itsensä uhatuksi. Terävyysaste on kääntäen verrannollinen ärsytyskyvyn korkeuteen. Mitä pienempi ärsyke tarvitaan herättämään aggression, sitä korkeampi on terävyysaste.

Rodulle tyypillisimmät saadut arviot ovat +1b Koira joka ei osoita lainkaan terävyyttä (21 kpl) ja +1a Pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua (10kpl). Siperianhuskyn luonteeseen ei kuulu aggressiivisuus, joten nämä ovat rodulle toivottavia arvioita.

Puolustushalu: Puolustushalulla tarkoitetaan koiran synnynnäistä taipumusta hyökkäyksen tai hyökkäysyrityksen avulla aktiivisesti puolustaa itseään, laumaansa (ohjaajaa) tai reviiriään.

Puolet testatuista koirista on saanut arvioksi -1 haluton ja paria poikkeusta lukuun ottamatta muut +1 pieni. Edellä mainitut arviot ovat siperianhuskylle toivottavia.

Taisteluhalu: Taisteluhaluksi kutsutaan koiran synnynnäistä taipumusta nauttia taistelusta itsestään ilman, että se perustuu aggression. Käytöstä voidaan kutsua tietynlaiseksi leikkihaluksi.

Eniten (15 kpl) siperianhukya on saanut arvion -1 pieni, joka on varsin tyypillinen rodulle. Muutamat siperianhuskyt ovat saaneet arvioiksi -2, +2a kohtuullinen tai +2b kohtuullisen pieni.

Hermorakenne: Hermorakenteella tarkoitetaan koiran synnynnäistä heikko- tai vahvahermoisuutta sen joutuessa voimakkaisiin ja vaihteleviin sisäisiin jännitystiloihin. Hyvällä hermorakenteella tarkoitetaan kykyä hallita jännitystiloja ilman luonnotonta uupumusta, hysteriaa tai muita merkkejä sisäisen tasapainon järkkymisestä. Tervehermoinen eikä ole altis ympäristön häiriötekijöille. Heikko hermorakenne tulee ilmi hermostuneisuutena, rauhattomuutena, paukkuarkuutena tai yleensä melun pelkona tai huonona sietona, sekä arkuutena ja pelkopuremisena.

Rodulle tyypillinen arvio viime vuosien luonnetestitulosten perusteella hermorakenteesta on +1a hieman rauhaton, jonka on saanut 26 siperianhukya 38:sta.

Temperamentti: Temperamentilla tarkoitetaan käyttäytymisen vilkkautta, huomiokyvyn nopeutta (tarkkaavaisuutta) sekä kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin. Voidaan sanoa, että mikäli koira on tarkkaavainen, valpas, sopeutuva ja eloisa on sillä hyvä luonne.

Kaikilla siperianhuskyilla temperamentti on ollut pisteiltään positiivinen. Lähes kaikki koirat ovat saaneet arvioksi +2 kohtuullisen vilkas (19kpl) tai +3 vilkas (8kpl).

Kovuus: Kovuudella tarkoitetaan koiran taipumusta muistaa tai olla muistamatta epämiellyttäviä kokemuksia. Loukkaantuu kurituksesta ja on aggressiivinen tuntiessaan kipua. Kovaluonteinen koira unohtaa epämiellyttävät elämykset, kun taas pehmeä muistaa kauan kokemansa vääryydet. Siperianhuskyt ovat pääsääntöisesti saaneet arvioksi +1 hieman pehmeä paria poikkeusta lukuun ottamatta.

Luoksepäästävyys: Luoksepäästävyydellä tarkoitetaan koiran suhtautumista vieraisiin henkilöihin. Rodun yksilöt ovat yleensä hyvin luoksepäästäviä ja yleisin arvio rodulle on +3 hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin (23kpl). Muutkin siperianhuskyt ovat saaneet arvioksi +2a tai +2b.

Laukauspelottomuus: Laukausvarmaksi nimetään koira, joka käyttäytyy täysin välinpitämättömästi laukauksiin tai joka on niistä vain normaalilla tavalla kiinnostunut (+++). Koirat, jotka ensimmäisen laukauksen jälkeen käyttäytyvät rauhattomasti, mutta jotka selviävät nopeasti levottomuudestaan ja joille toistetut laukaukset saavat aikaan yhä pienemmän reaktion, luokitellaan laukauskokemattomiksi (++).

Suurin osa rodun testissä käyneistä edustajista (25 kpl) on laukaisuvarmoja +++ ja loput ++ laukauskokematon.

Jalostustarkastus

Rodussa ei ole järjestetty jalostustarkastuksia.

Näyttelyt

Näyttelyarvostelulomakkeessa täytetään kohta koiran luonnearviosta. Näyttelyarvostelujen perusteella suurin osa siperianhuskyista on rodunomaisia lähestyttäessä. Jonkin verran esiintyy näyttelytilanteita jännittäviä tai näyttelyssä stressaantuneisuuden merkkejä osoittavia koiria. Osittain arkailu tai ujous saattaa johtua laumasta erottamisesta, käsittelyyn tottumattomuudesta ja täysin vieraasta ympäristöstä.

Erot eri maiden populaatioiden välillä

Suurin osa maailman siperianhuskyista elää täysin seurakoirana. Kun jalostusta on tehty useiden sukupolvien ajan ilman panostusta käyttöominaisuuksiin, luonnekin voi osittain muuttua. Luonne-erot ovat enemmänkin linja- kuin maakohtaisia.

Sukupuolten väliset erot

Nuoret urokset saattavat olla haastavampia sukukypsyyden saavuttaessaan ja kokeilla rajojaan koiralaumassa. Nartuilla käyttäytyminen lauman muita narttuja kohtaan saattaa muuttua kiimaa ennen tai sen aikana ja palata taas normaaliksi kiimojen jälkeen.

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö

Rodun alkuperäinen käyttötarkoitus on toimia rekikoirana vetäen kohtalaisella nopeudella kevyttä kuormaa pitkiäkin matkoja. Työ vaatii koiralta hyviä henkisiä ja fyysisiä ominaisuuksia. Kestävä ja liikkumaan luotu terve rakenne sekä hyvät tassut ovat käyttötarkoituksen kannalta oleellisia.

Rekikoiralta vaaditaan sitkeyttä ja periksiantamattomuutta, jotta koira jaksaa työskennellä vaikeissa olosuhteissa tai väsyneenä. Pitkillä matkoilla tai työkäytössä työskennellessään useita tunteja, koirien tulee keskittyä pitkäjänteisesti etenemiseen. Valjakossa toimiminen on yhteistyötä, joten koirien tulee viihtyä laumassa ja toimia yhteistyössä myös väsymyksen painaessa.

Osittain käytön kannalta olennaiset ominaisuudet riippuvat koiran paikasta valjakossa ja olosuhteista sekä omistajan mieltymyksistä. Kaikilta valjakon koirilta vaaditaan hyvää työskentelyasennetta. Vahvaa hermorakennetta vaaditaan erityisesti valjakon johtajakoirilta. Niiden tulee koko ajan edetä vauhdilla omistajasta pois päin mahdollisesti pitkä koiraletka perässään ja silti keskittyä kuuntelemaan tulevia käskyjä. Avoimella kentällä eli urattomalla alueella toimiminen ajajan käskyjen mukaan vetäen on erityisesti johtajakoirille haastavaa, eivätkä kaikki hyvätkään johtajakoirat kykene siihen.

Hyvä rekikoira ei ole häiriöaltis. Työskennellessään koira saa ja osittain sen pitääkin huomioida ympäristöään, mutta se ei saa reagoida erilaisiin häiriöihin kuten vastaantuleviin koiranulkoiluttajiin, kirkuviin lapsiin, poroihin tai metsän muihin eläimiin. Koiran tulisi keskittyä työhönsä myös häiriön alla, jolloin toisten valjakoiden ohituksetkin onnistuvat ongelmitta.

Käyttötarkoituksen kannalta tärkeitä ominaisuuksia ovat myös kyky levätä stressaamatta silloin kun koira ei ole töissä. Rekikoiran on kyettävä lepäämään silloin, kun siihen tarjotaan tilaisuus, jotta se jaksaa työskennellä täysipainoisesti. Aikoinaan esimerkiksi postia kuljettaneet valjakot saattoivat viettää taukoa Alaskan kylien keskustoissa. Nykyään pitkän matkan kilpailuissa ja safareilla toisilleen vieraat valjakot voivat viettää taukonsa rintarinnan leväten muiden kilpailijoiden, järjestäjien tai turistien pyöriessä ympärillä. Jos koira ei kykene hälinässä lepäämään, se näkyy myöhemmin sen työskentelyssä.

Rankan työn vaatiman energiansaannin turvaamiseksi siperianhuskyilla on oltava hyvä ruokahalu erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä eli se ei saa oudoissakaan tilanteissa jättää syömättä. Hyvä ruoan hyväksikäyttökyky on myös tärkeää, kun ravintoa on ollut karuissa oloissa vain vähän saatavilla.

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen

Vaikka koiravaljakkoa ei enää tarvita missään kulkuneuvona, rotua käytetään yhä sen alkuperäiseen tehtävään rekikoirana. Suuri osa Pohjoismaiden siperianhuskyista pääsee toteuttamaan käyttötarkoitustaan kilpailuissa, käyttökokeissa, retkeily- ja harrastus- tai työikätyössä. Vuoden 2025 kyselyssä rodun omistajille 87 % mainitsi vedättävänsä koiriaan säännöllisesti harrastus- tai retkeilymielessä, osallistuakseen valjakkokilpailuihin/kokeisiin tai koiriensa työskentelevän safareilla. Monet siperianhuskyn omistajat valitsevat rodun juuri sen käyttötarkoituksen takia. Usein rodun yksilöitä hankitaan lisää ensimmäisen yksilön jälkeen useampi juuri valjakkoharrastusta silmällä pitäen. Valitettavasti kaikista rodun yksilöistä ei tule rekikoiria koiran ominaisuuksista johtuen. Kesällä 2025 toteutetussa luonnekyselyssä kysyttiin myös harrastajilta käyttötarkoitukseen sopimattomuuden syitä. Noin puolet vastaajista omisti tai oli omistanut laumassaan lähiaikoina yksilön, josta ei ollut vetokoira. Noin 40% vastaajista arveli syyksi koiran luonteesta johtuvaa vetohaluttomuutta eli puutteellista työskentelyasennetta. Seuraavaksi yleisin syy oli terveydelliset syyt (24%), jonka osuus on pienentynyt vuoteen 2020 nähden.

Nykyään koiravaljakolla liikutaan usein valmiita teitä tai uria käyttäen. Alueilla liikkuu myös muita kulkijoita ja liikennettä, joten koiravaljakon koirien hyvä hallittavuus ja yhteiskuntakelpoisuus ovat entistä tärkeämmässä asemassa. Rodun tulisi kyetä etenemään pitkiä matkoja myös urattomassa maastossa reittiä lumihangessa ohjeiden mukaan avaten, mutta ominaisuutta hyödyntävät nykyään lähinnä koiravaljakolla retkeilevät.

Rodun käyttöominaisuuksien testaamiseen ja tarkasteluun on luotu kaksi rodunomaista koemuotoa: rekikoirien kilpailukoe (REK) ja rekikoirien käyttökoe (REKÄ). Nämä koemuodot on esitelty tarkemmin alla.

Rekikoirien kilpailukoe

Kilpailukoe suoritetaan valjakkoajokilpailun yhteydessä. Kilpailut ovat yksi- tai useampipäiväisiä nopeuskilpailuja maastoon tehdyillä radoilla. Kilpailussa tulee kuitenkin aina olla vähintään kaksi lähtöä, jotta kokeen voi järjestää. Radat ovat pääosin moottorikelkkauria ja metsäautotiepohjia ym. vastaavia. Kilpailukokeeseen osallistuvien koirien on juostava valjakossa, joka koostuu kokonaan rekisteröidyistä, saman rotuisista koirista. Kilpailukoetulokset lasketaan vertaamalla valjakon, jossa osallistuva koira juoksee, aikaa kilpailun perusaikaan.

Perusaika riippuu kyseiseen luokkaan osallistuvien saman rotuisten valjakoiden osanottajamäärästä seuraavasti:

Rodun valjakoiden määrä kilpailussa	Perusajan laskenta
2-10	kahden ensimmäisen rodun valjakon keskiarvo
11-20	kolmen ensimmäisen rodun valjakon keskiarvo
yli 20	neljän ensimmäisen rodun valjakon keskiarvo

REK-tulokset lasketaan vertaamalla valjakon aikaa kunkin ajoluokan perusaikaan, joka saadaan oheisen taulukon mukaan.

Arvosana	Tulos	Laskenta
Kiitettävä	REK1	alle 105% perusajasta
Hyvä	REK2	alle 120% perusajasta
Hyväksytty	REK3	alle tai tasan 130% perusajasta
Kilpailu suoritettu	REK	Jos kilpailun ajaa läpi niin vähän rodun valjakoita, että perusaikaa ei voida laskea (lähinnä pitkän matkan kilpailut, joissa usean valjakon keskeyttäminen todennäköisempää)
Hylätty	REKO	Yli 130% perusajasta
Keskeyttänyt	REK-	Kokeen keskeyttänyt koira

REK-kokeessa huomioidaan vain saman rotuiset valjakot, eli vain saman rotuisia koiria verrataan keskenään. Huomioitavaa on, että laskennassa ovat mukana myös kilpailussa juoksevat, mutta kokeeseen osallistumattomat kyseisen rodun valjakot.

Kilpailuissa koirat vetävät kevyttä rekeä tai sulanmaan aikaan kärryä (Koiranet-tuloksessa tarkenne DR) ajajan ohjatessa sitä jalaksilta ja auttaessa koiria potkuttelemalla vauhtia. Siperianhuskyilla kokeen pienin luokka on neljän koiran luokka, johon saa osallistua kolmella koiralla. Vuoden 2020 alusta alkaen muilla rekikoiraroduilla koe on ollut mahdollista järjestää myös kahden koiran luokassa, mutta siperianhuskyilla vaaditaan aina vähintään kolmen koiran valjakko. Ajettavat matkat vaihtelevat valjakon koiramäärän mukaan. Yleisimmät kilpailuluokat ovat neljän, kuuden ja kahdeksan koiran sprinttikilpailuluokat (Koiranetin tarkenne SP) ajettavat matkat ovat noin 5-10, 15-20 ja 20-25 km. Kilpailuissa voi olla myös avoin, koiramäärältään rajoittamaton luokka, jonka reitti on yleensä yli 30 km. Vuosittain järjestetään myös muutamia keskipitkän matkan kilpailuja (Koiranet-tuloksessa tarkenne MD), joissa päivämatkat ovat noin 60-150 km. Pitkien matkojen monipäiväisissä etappikilpailuissa (Koiranet-tuloksessa tarkenne LD) matkaa saattaa kertyä jo yli 500 km.

Kilpailuissa on usein myös omat luokat nuorille ja lapsille. Nuorten luokassa kilpaileva kuski voi osallistua myös kilpailukokeeseen, jos matka- ja koiramäärä täsmäävät muiden kilpailijoiden kanssa.

Kilpailukokeeseen voi osallistua myös kilpailun ulkopuolella, jolloin valjakot lähetetään matkaan erillään kilpailusta. Tällöin yleensä osallistumismaksu on huomattavasti korkeampi, koska järjestäjille järjestely on työläs.

Rekikoirien käyttökoe

Käyttökoe muodostuu useasta eri osa-alueesta ja siinä on kaksi luokkaa, johtajakoira (JOH) ja yleinen (YLE) luokka. Johtajakoiraluokassa arvosteltava koira juoksee yksin tai parin kanssa valjakon kärjessä ja yleisen luokan koira muualla valjakossa. Käyttökokeessa arvosteleva tuomari on valjakon kyydissä ja se suoritetaan maastossa, johon sisältyy aurattua tietä tai vastaavaa ja maastoa, jossa ei ole selvästi havaittavaa valmista ajouraa. Kokeessa arvostellaan koiran taitavuutta, taipumuksia ja yhteistyökykyä toimia valjakossa rekikoirana.

Osio	Pistemäärä
A toiminta risteyksissä	0-5
B täyskäännös	0-5
C eteneminen maastossa, jossa ei ole selvää uraa	0-5
D koiran pysähtyminen	0-5
E liikkuvan ajoneuvon kohtaaminen	0-5
F toisen valjakon kohtaaminen ja ohitus	0-5
G koiran yleinen hallittavuus	0-5
H työskentelyhalukkuus	0-10
I paikallaolo	0-5
J käyttäytyminen	0-10

Käyttökokeessa käytetään arvosanoja seuraavan taulukon mukaisesti

Arvosana	Tulos	Pistemäärä
kiitettävä	REKÄ-JOH1 / REKÄ-YLE1	53-60 pistettä
hyvä	REKÄ-JOH2 / REKÄ-YLE2	45-52 pistettä
hyväksytty	REKÄ-JOH3 / REKÄ-YLE3	34-44 pistettä
hylätty	REKÄ-JOH0 / REKÄ-YLE0	alle 34 tai 0 pistettä jostakin kokeen osasta

Muu käyttöominaisuuksien testaaminen

Läheskään kaikissa koiravaljakkokilpailuissa ei järjestetä Kennelliiton alaisia kokeita, jolloin koira ei saa virallista koetulosta. Siperianhuskyja juoksee myös valjakoissa, joissa kaikki valjakon koirat eivät ole

rekisteröityjä siperianhuskyja ja tällöin valjakosta kukaan ei voi osallistua Kennelliiton kokeeseen. Koiravaljakkokilpailuita järjestetään niin sulanmaan kilpailuna kuin talvikaudellakin. Luokkia on kilpailuista riippuen yhden koiran juoksu-, kickbike-, pyörä-, hiihto- ja kelkka- luokista avoimen luokan valjakoihin asti. Kilpailut sopivat hyvin siperianhuskyn veto-ominaisuuksien testaamiseen ja rodun edustajien vertailemiseen.

Siperianhusky on nimenomaan pitkänmatkan rekikoira ja pitkien matkojen kilpailuissa maaliin juosseille siperianhuskyille tulisi antaa painoarvoa, vaikka ulkomailla tai edes Suomessa kyseiselle matkalle ei käytännössä järjestetä rodunomaisia kokeita. Vuosittain joitakin puhdasrotuisia valjakkoja osallistuu vaativiin pitkänmatkan kilpailuihin.

Kilpailuiden lisäksi monet siperianhuskyt pääsevät vetämään harrastevaljakoissa. Myös yhden siperianhuskyn omistajilla on monilla paikkakunnilla mahdollista viedä koiransa testaamaan isommassa valjakossa juoksemista. Kaikki rodun omistajat eivät ole innostuneita kilpailuista tai kokeista, mutta saattavat silti vedättää koiriaan säännöllisesti.

Monet harrastajat retkeilevät valjakollaan tehden pitkiäkin vaelluksia. Pitkät vaellukset, jossa koirat kohtaavat vaativia olosuhteita ja haasteita usean päivän ajan ovat erinomaisia tilaisuuksia rodun alkuperäisten käyttöominaisuuksien testaamiseen. Esimerkiksi Lapin tunturialueilla retkeilevä valjakko vetää reessä kaikki erämaaolosuhteissa tarvittavat varusteet, nukkuu yöt ulkona hangessa ja se saattaa kohdata matkalla lumimyrskyjä, porotokkia ja joutua etenemään alueilla, joissa ei ole valmista uraa tai se on peittyneet.

Suomessa siperianhuskyja työskentelee myös useassa koiravaljakkosafareita tarjoavassa yrityksessä. Valjakkoyrityksissä työskentelevillä koirilla ei välttämättä ole koetuloksia esimerkiksi samanaikaisen sesongin ja tartuntatautiriskien vuoksi. Safariyrityksissä siperianhuskyjen käyttöominaisuuksia testataan kuitenkin erittäin monipuolisesti. Koirat työskentelevät säännöllisesti ja usein kiertäen samoja reittejä.

Vertailu rodun kotimaahan ja muihin tärkeisiin maihin

Siperianhusky on levinnyt laajasti ympäri maailman. Suurin osa rodun yksilöistä ei koskaan työskentele rodun alkuperäisessä käyttötarkoituksessa. Rekikoirina siperianhuskyja käytetään ja testataan kilpailuissa Yhdysvaltojen pohjoisosien, Kanadan, Norjan, Ruotsin ja Suomen lisäksi lähinnä joissakin Keski-Euroopan maissa ja Iso-Britanniassa. Monista muista maista löytyy yksittäisiä harrastajia, jotka ajavat valjakolla, mutta koiria ei välttämättä jalosteta varsinaisesti käyttöominaisuuksien perusteella. Joissakin maissa, joissa siperianhuskyilla kilpaillaan valjakkokilpailuissa koirat voivat saada tuloksia vetosuorituksistaan. Ruotsissa ja Norjassa on käytössä Suomen kilpailukokeen kanssa samantyylinen koe. Suomen rekikoirien käyttökoetta tai sen kaltaista koetta ei ole käytössä muissa maissa, mutta viime aikoina monet maat ovat olleet kiinnostuneita kyseisen koemuodon käyttöön ottamisesta. Vuonna 2019 Viro otti käyttöön rekikoirien käyttökoetta, jossa on vaikutteita suomalaisesta käyttö- ja kilpailukokeesta. Muissa maissa esim. Amerikassa voi siperianhusky saada käyttötunnuksia SD, SDX.

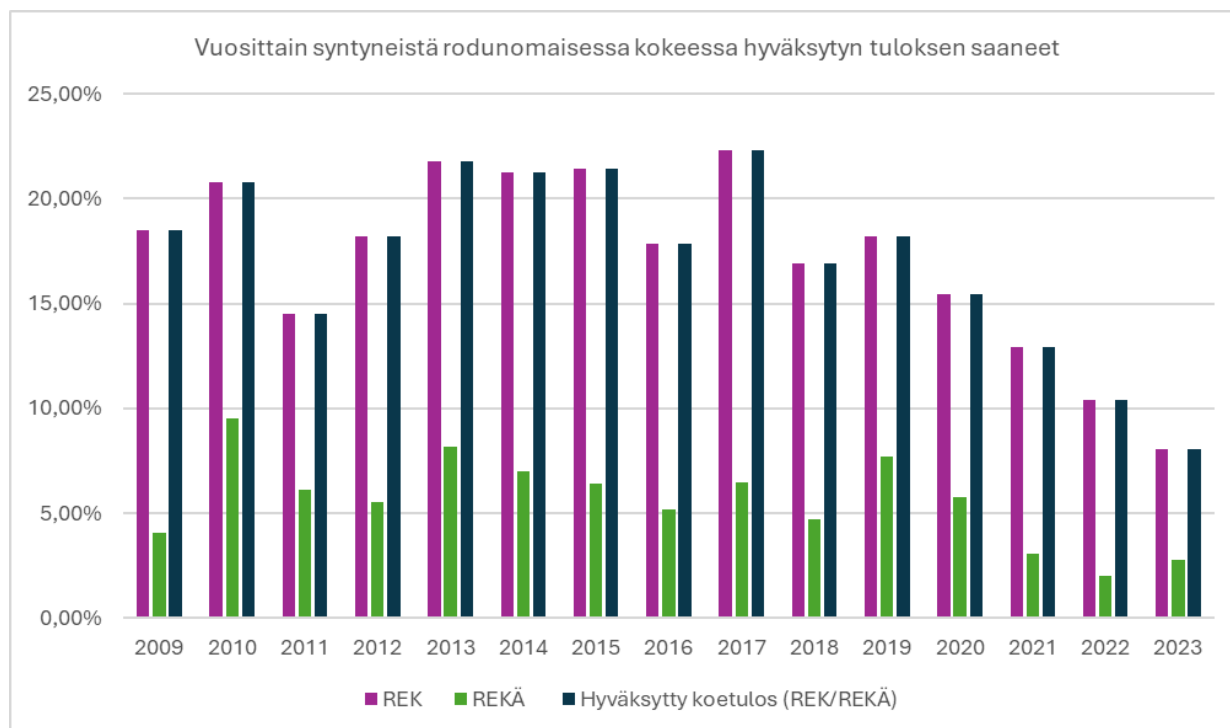
WSA (World Sleddog Association) järjestää puhdasrotuisille rekisteröidyille valjakkokoirille omat Maailman mestaruuskilpailunsa sekä sulalla maalla että lumella. Näissä kilpailuissa eri maiden siperianhuskyharrastajat lähinnä Euroopasta pääsevät vertailemaan eri maiden koiramateriaalia keskenään.

Kokeet

Rodunomaisia kokeita ovat yllä esiteltyt rekikoirien käyttökoe (REKÄ) ja rekikoirien kilpailukoe (REK). Niissä testataan niitä ominaisuuksia, joita rekikoirilta vaaditaan, mutta toki myös omistajan kykyä kouluttaa ja treenata koiriaan. Kilpailukoetulosten määrä on käyttökoetulosten määrää suurempi, koska kilpailukokeeseen voi ilmoittaa koko valjakon kerralla ja näin usein tehdäänkin. Lisäksi kilpailukokeen osallistujamäärää ei voida koskaan kokeen tulosten määrätymisperusteen vuoksi rajoittaa. Käyttökokeessa osallistujamäärä on rajoitettu SM-koetta lukuun ottamatta ja samanaikaisesti valjakossa voidaan arvostella yleensä kaksi koiraa. Käyttökoetta järjestetään kilpailukokeita vähemmän ja paikat

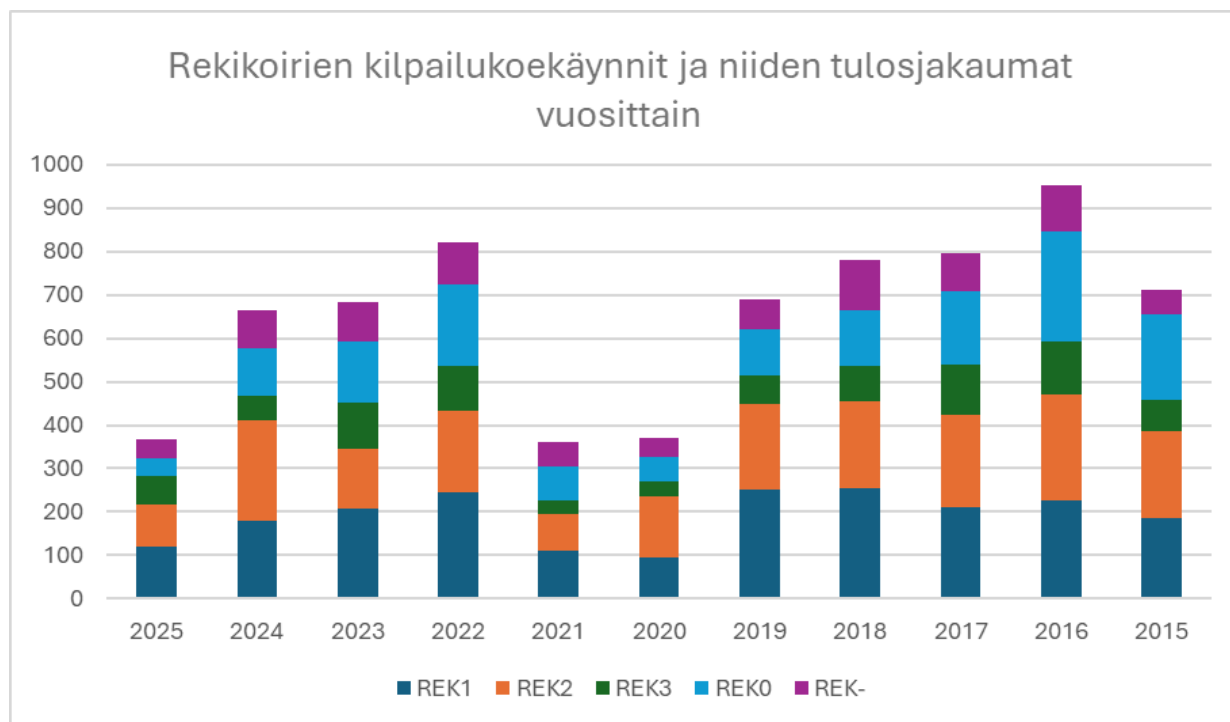
varataan usein heti täyteen.

Rodunomaisissa kokeissa hyväksytyyn tuloksen (vähintään REK3 tai REKÄ-YLE3) saavuttaa nykyään noin 20 % vuosittain syntyneistä. Osalla koirista on sekä REK- että REKÄ-tulos. Kokeista hyväksytyyn tuloksen saaneiden osuus syntyneistä on yleisesti aavistuksen laskussa, mutta jotkut koirat saavat käyttötulokset vasta iäkkäämpinä, jolloin lopullisen prosenttiosuuden näkee vasta kymmenen vuoden päästä syntymävuodesta. Viimeisen viiden vuoden ajalta syntyneille käyttötuloksia tulee varmasti vielä seuraavina vuosina lisää.

Kaikki rodun käyttötarkoituksessa toimivat koirat eivät koskaan saa koetulosta. Tällaisia ovat esimerkiksi työkoirakennelien koirat, joiden sesonki osuu kilpailukaudelle, pitkänmatkan kilpailuihin osallistuvat puhdasrotuiset valjakot (kokeita ei järjestetä käytännössä kyseisellä matkalla) ja valjakot, joissa esim. yksi koirista ei ole rekisteröity. Kilpailussa levinneiden koirien tautiepidemioiden vuoksi muutamat työkoirakennelit ovat vähentäneet kilpailuihin ja kokeisiin osallistumista viime vuosina.

Vuosittain rekikoirien kilpailukokeissa tehdään noin 700 koetulosta. Monille koirille kertyy useita koetuloksia kaudessa. Yleisesti REK-koekäynnit ovat olleet hieman laskussa huippuvuodesta 2016 lähtien. Vuosittaiset koekäyntimäärät riippuvat paljon sääolosuhteista. Esimerkiksi talvella 2025 useat kilpailut jouduttiin perumaan huonon lumitilanteen vuoksi ja samoin talvella 2020 lumitilanne oli huono. 2020-21 kilpailuja peruttiin koronan vuoksi. Lumisina talvina kokeisiin osallistuu enemmän koiria, koska tällöin myös treenausmahdollisuudet ovat usein paremmat ja myös vähemmän tavoitteellisesti harrastavilla on edellytykset saada koirat kisamatkan edellyttämään kuntoon.

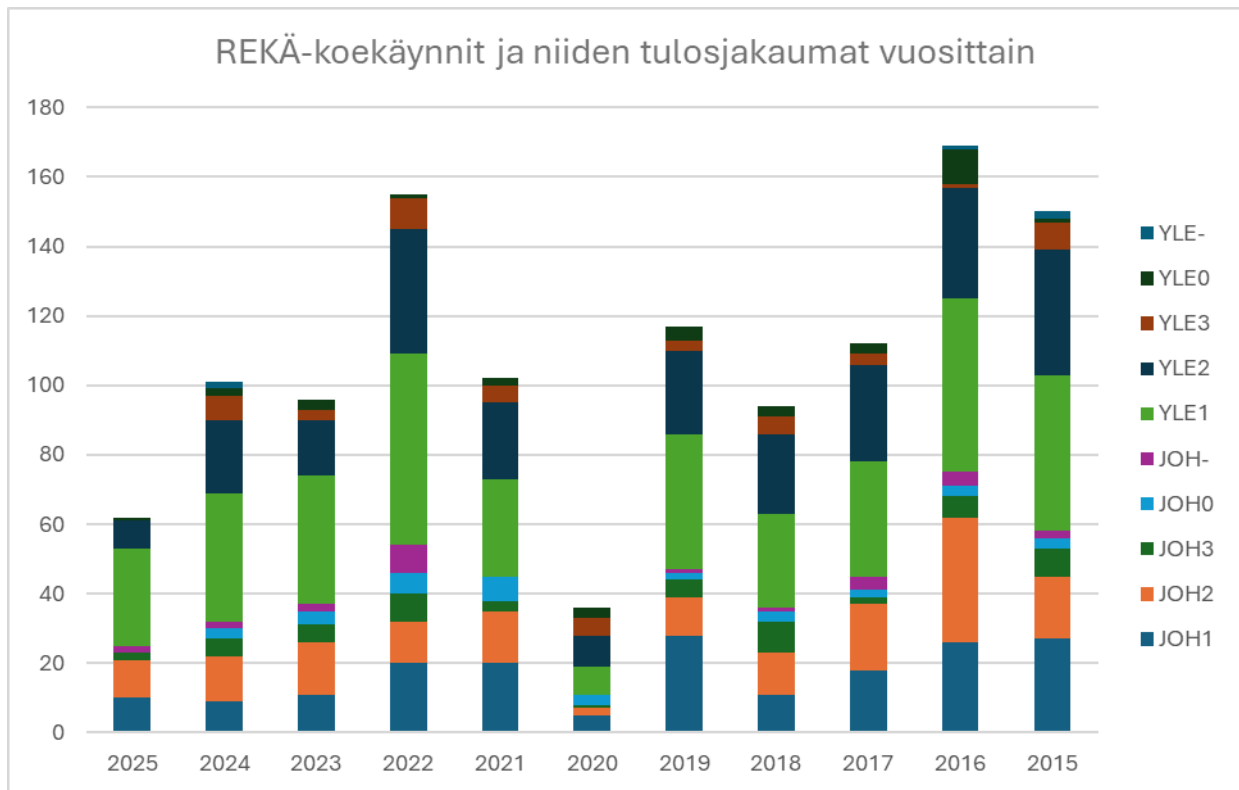

Kilpailukoetuloksista nykyään reilusti yli puolet ovat arvosanoiltaan kiitettäviä (REK1) tai hyviä (REK2). Aikaisemmin niiden osuus on ollut pienempi.

Osittain tulosjakauman muuttumista selittävät ajajien erilaiset treenitavoitteet. Osa siperianhuskyajajista harrastaa tavoitteellisesti valjakkourheilua ja hankkii kaiken saatavilla olevan tiedon sekä varusteet. Niin ajajan kuin koirienkin treenaus on systemaattista ja tarkasti suunniteltua tähdäten valjakkokilpailuissa myös roduttomien rekikoirien joukossa pärjäämiseen. Koiria aktiiviharrastajilta löytyy usein sen verran, että kilpailuvaljakoon on mahdollista valita parhaimmat. Osa harrastajista taas haluaa vain koiralleen hyväksytyt koetulokset, mutta ei ole niin kiinnostunut valjakkokilpailuista tai kilpailuissa pärjäämisestä sinänsä. Heillä saattaa olla juuri vaadittava koiramäärä tai jopa koiramäärältään vajaa valjakko. Vaikka valjakossa olisi yksi erittäin hyvä koira, valjakon hitain koira määrää vauhdin viime kädessä ja koko valjakon tulos on sen mukainen.

Kärkipään valjakoiden ajat asettavat koetulosrajat kaikille valjakoille ja kärjen ajat ovat koko ajan nopeampia ja nopeampia. Ero kärjen ja vain koetulosta havittelevan harrastajan välillä kasvaa jatkuvasti. Tärkeintä ei kuitenkaan ole kokeissa saavutetut tulokset vaan se, että mahdollisimman moni harrastaja testaisi koiriaan rodun käyttötarkoituksessa. Kilpailuissa ja kilpailukokeissa tapaa muita harrastajia, saa erilaisia vinkkejä ja samalla ajaja voi vertailla valjakkonsa sen hetkistä tasoa muihin valjakoihin. Vaikka valjakko saisi hylätyn tuloksen (REKO), saavutettu tulos kertoo, että valjakko on ajanut matkan koirat vetäen maaliin ja valjakon koirat ovat tulleet toimeen toistensa sekä ohitettavien valjakoiden ja ihmisten kanssa. Tällöin myös tiedetään todistetusti, että kyseisillä koirilla harrastetaan ainakin jonkin verran valjakkoojia, koska kilpailukokeeseen ei voi lähteä treenaamatta.

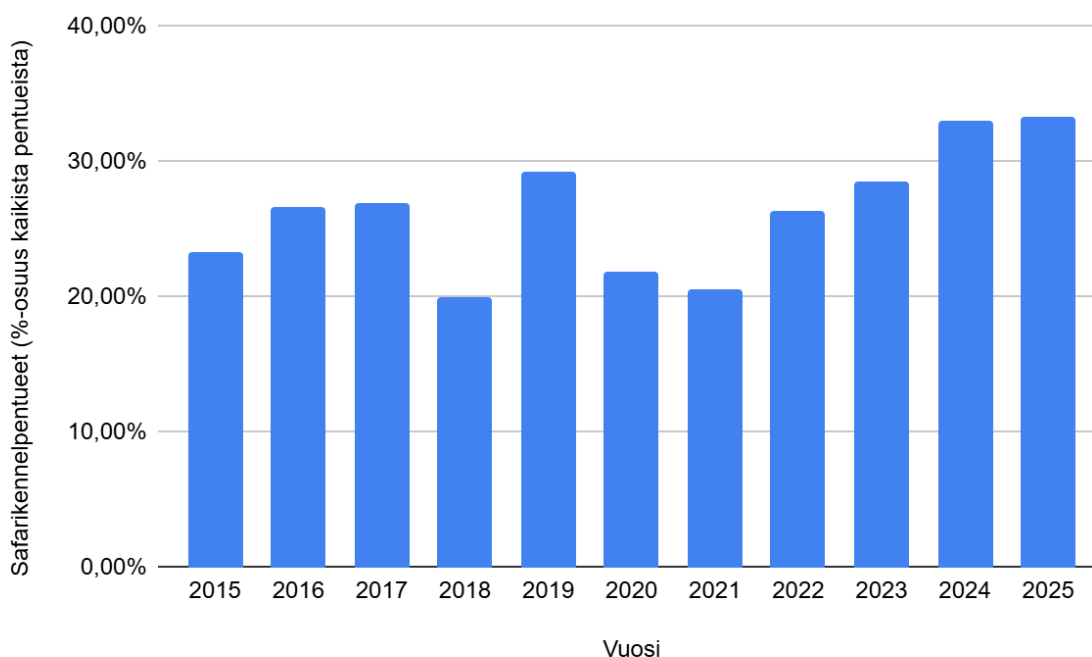
Käyttökokeita on niin ikään jouduttu talviaikaan perumaan sääolosuhteisiin vedoten. Vuoden 2020 rekikoirien käyttökokeiden määrään vaikutti korona. Kysyntä käyttökokeisiin osallistumiseen on kova ja joissakin kokeissa paikat varataan täyteen heti. Vuosittain käyttökokeisiin osallistuu noin sata siperianhuskyä. Käyttökoetuomareita on tällä hetkellä vähän, joten kokeiden määrää ei voida lisätä. Käyttökokeeseen osallistuminen on yksittäisen tai muutaman koiran omistajalle huomattavasti helpompaa kuin kilpailukokeeseen osallistuminen. Yksittäinen koira voidaan sijoittaa vieraaseen valjakoon, eikä käyttökoe edellytä koiralta kisakuntoa.

Reilusti yli puolet kokeisiin osallistuvista koirista ilmoitetaan yleiseen luokkaan. Suurin osa käyttökokeisiin osallistuvista koirista saa joko kiitettävän (YLE1/JOH1) tai hyvän (YLE2/JOH2) tuloksen.

Hyötykoira-, virka- tai muu työkäyttö

Safarikennelpentueiden osuus rodun kaikista pentueista

Rekisteröityjä siperianhuskypentueita syntyi koiravaljakkosafareita säännöllisesti järjestäviin kenneleihin 35 pentuetta 2025. Määrä on samaa luokkaa kuin 2000-luvun huippuvuosina. Koronavuosien jälkeen safarikennelpentuiden määrä on kasvanut vuosittain. Suurin osa safarikenneleihin syntyvistä pennuista jää synnyinkenneliinsä tai muihin safariyrytyksiin työkoiraksi. Tarkkaa lukua ei ole saatavissa, mutta oletettavasti reilusta tuhannesta puoleentoistatuhanteen siperianhuskya toimii rekikoirina säännöllisesti talvikaudella turisteja vetäen. Tämä tarkoittaa n. 15 - 20% rodun nykyisestä koirakannasta.

Vuonna 2020 aktiivisesti kasvattavia (vähintään kaksi pentuetta viimeisen viiden vuoden aikana) safariyrytöä tekeviä kenneleitä oli 28. Valitettavasti kaikki safariyrytykset eivät koe saavansa koirien rekisteröimisestä mitään hyötyä, joten rekisteröityjen siperianhuskyjen lisäksi työkäytössä on jonkin verran puhdasrotuisten siperianhuskyjen rekisteröimättömiä jälkeläisiä.

Rotujärjestö pyrkii parhaansa mukaan huomioimaan myös safariyrytykset ja niissä sijaitsevan suuren määrän työssä testattuja ja nykypäivänä myös osittain terveystarkastettua siperianhuskyjä, jotka ovat potentiaalista jalostusmateriaalia. Päätoimisten koiravaljakkoyritysten lisäksi moni useita siperianhuskyja omistava valjakkoharrastaja järjestää satunnaisesti koiravaljakkooajelutusta esimerkiksi tapahtumissa.

Muun muassa siperianhuskyn arktisuus, sosiaalisuus sekä ihmisiä että koiria kohtaan ja hyvä työskentelyasenne tekee siitä oivan koiran safariyrytysten tarpeisiin. Lisäksi rotu on luotu rekikoiraksi pohjoiseen, joten eläinten hyvinvointilain ja säädösten näkökulmasta rodulla on etulyöntiasema.

Monet turistit haluavat nähdä arktisen, paksuturkkisen, pystykorvaisen, sosiaalisen ja parhaassa tapauksessa vielä sinisilmäisen rekikoiran. Safariyrittäjät ovat huomanneet tämän. Siperianhuskyja työskentelee koiravaljakkoyrityksissä myös Ruotsissa, Norjassa, Baltiassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Joitakin siperianhuskyja treenataan maailmalla ammattimaisesti rekikoirakilpailuihin. Rodunomainen siperianhusky sopii hyvin matkailualalle, jossa joutuu kohtaamaan paljon ihmisiä. Laumasosiaalisuus helpottaa isomman koiramäärän pitämistä ja tämä pitäisi jalostuksessa ottaa huomioon.

Safarikoiran työssä testataan rodun ominaisuuksia ja luonnetta monipuolisesti. Lähtöjä voi olla

useita päivässä, nykytiedon mukaan kilometrimäärät tavallisesti 10-40 km päivässä, joskus enemmän. Parhaimmat koirat ovat motivoituneet juoksemaan eniten. Yksi tärkeä rotuominaisuus onkin "aina lähtövalmis". Suurimmat stressitilanteet safarikoirille ovat lähdöt, vaikka stressi voi olla positiivistakin. Lähtötilanteissa ei ole joka koiralle pitäjää, joten koirien on käyttäydyttävä omatoimisesti kunnolla. Negatiivisia käytösmalleja ovat silloin vieruskaverin härkkimiset, jopa tappelut, myös ihmisten näykkimistä voi esiintyä, jos koira on liian kiihkeä. Liian herkätkoirat voivat kieltäytyä lähtemästä, koska lähtötilanne on usein hektinen, useiden valjakoiden lähtiessä liikkeelle samaan aikaan. Hyvin rakentuneet ja sopivan lihaksiston, sekä koon omaavat koirat saavat vähemmän rasitusvammoja. Työskentelymoraali on oltava hyvä ja meno joutuisaa.

Jalostuksen pitäisi olla ensisijaisessa asemassa safarikenneleissä, varsinkin jos toiminnalla on vuosien jatkumo. Kaiken kaikkiaan rotumääritelmän mukainen siperianhusky on ihanteellinen työkoira ja varsinkin luonne-ominaisuudet tulevat hyvin esille tässä toiminnassa. Ihanteellinen työkoira on laumasosiaalinen, ihmisystävällinen, suhteellisen rauhallinen, hyvän lihaksiston ja rakenteen omaava motivoitunut työntekijä, helposti tarhattava. Stressinsietokyky on hyvä, eli se kestää painetta ja motivoituu työskentelemään vähän väsyneenäkin. Hyvät tassut eivät työllistä ohjaajaa, sekä hyvä ruokahalu vaikuttaa palautumiseen.

Terveydellä on myös erityinen merkitys koiran käyttöikänsä ja monet vastuulliset safariyrittäjät ovat alkaneet terveystutkia koiriaan. Terve koira on pitkäikäinen työntekijä, 10-vuotias työkoira ei ole harvinaisuus, tosin tällainen tekee usein jo vähemmän töitä. Kaikenlaiset sairaudet koirilla työllistävät myös yrittäjää, joten olisi suotavaa kiinnittää jalostuksessa terveysasioihin huomiota. Safarikoirien omistaja, jonka toiminta on pitkäkestoista ja teettää pentuja, on kasvattaja, halusi sitä tai ei.

Alkuperäiset, rodunomaiset käyttäytymistarpeet ja niiden täyttäminen

Vuosisatoja liikkumaan ja ankariin oloihin työhön jalostettu koira on vain harvoin tyytyväinen pelkkään lyhyeen hihnalenkkiin ja sohvalle makoiluun. Siperianhusky vaatii runsaasti liikuntaa ja mielellään fyysistä työtä. Käytännössä rodun liikunnantarve on helpointa toteuttaa tarjoamalla koiralle mahdollisuus vetämiseen lämpötilojen salliessa.

Yksittäisen siperianhuskyn voi opettaa vetämään kickbikea, pyörää, hiihtäjää, ahkiota tai esimerkiksi rengasta. Tulee kuitenkin muistaa, että alun perin siperianhusky on tottunut työskentelemään ryhmässä. Yhden siperianhuskyn omistajat voivat saada koiransa isompaan valjakkoon tai valjakon voi tehdä useamman eri omistajan koirista.

Siperianhusky on luotu elämään ja työskentelemään laumassa. Se on käyttäytymiseltään erittäin sosiaalinen eläin ja usein siperianhusky tarvitsee oman lauman koiraseuraa, eikä viihdy yksin. Moni siperianhusky viihtyy parhaiten ulkokoira laumakaveriensä seurassa. Alkukantaisena rotuna siperianhusky pitää ympäristön tarkkailemisesta. Säänkestävän, paksun turkkinsa ansiosta se on vallan tyytyväinen ulkokoira elämään laumassa.

Sosiaalisen laumakäyttäytymisen ja lepopäivien liikunnan tarpeen täyttämiseksi rodun harrastajilla on käytössään yleensä ns. juoksutustarha eli iso aidattu alue, jossa koirat voivat liikkua vapaasti isommassa laumassa leikkien ja sosiaalisia kontakteja saaden ihmisen ja koirien kanssa.

Juoksutustarha tekee hyvää siperianhuskyn psyykkeelle esim. kesäkaudella ja mahdollistaa isonkin lauman turvallisen vapaana liikuttamisen. Pienemmässä laumassa tai yksittäisellä siperianhuskylla tarvetta voi täyttää tapaamalla koirakavereita esimerkiksi koirapuistoissa tai koirametsissä säännöllisesti.

Siperianhuskyjen muut harrastukset

Siperianhuskyilla kilpaillaan valjakkolajien lisäksi vähäisissä määrin agilityssa, hoopersissa, rallytokossa ja tottelevaisuuskokeissa (toko). Kaikki lajit ovat oivaa ajanvietettä siperianhuskylle ja vahvistavat yhteistyötä koiran ja omistajan välillä. Rodun motivointi voi olla haastavaa, eikä se sovi

lajien tavoitteelliseen huipulle tähtäävään harrastamiseen vaan siihen löytyy muita rotuja. Agilityssa vuosittain kilpailee alle viisi eri siperianhuskyä. Tuloksissa esiintyy suurta vaihtelua, mutta parhaimmillaan siperianhuskyt ovat nousseet agilityn korkeimpaan luokkaan (Maxi 3).

Tokossa muutama siperianhusky on käynyt alokasluokassa ja yksittäinen koira avoimessa luokassa vaihtelevin tuloksin. Viime vuosina tokossa ei ole kilpaillut siperianhuskyja. Rallytokossa harrastajamäärät ovat hieman korkeammat. Vuonna 2025 lajissa kilpaili kuusi eri siperianhuskyä. 2020-luvulla harrastajamäärät ovat olleet vuosittain vajaasta viidestä reiluun viiteen kilpaillen kaikissa tasoluokissa. Vuonna 2019 rotuun saatiin ensimmäiset Rallytokovaliot (FI RTVA), kun kaksi siperianhuskyä saavutti valionarvoon vaadittavat tulokset.

Rodulla on kilpailtu myös metsästyskoirien jäljestyskokeessa (MEJÄ), muttei aivan viime vuosina. Yksi rodun edustaja on saavuttanut jäljestämisvalion arvon 2009.

4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yksinoloon liittyvät ongelmat

Siperianhusky on luonteeltaan laumakoira ja yksinoloon liittyvät ongelmat ovat selkeästi yleisempiä ilman jatkuvaa koira- tai ihmisseuraa elävillä siperianhuskyillä. Omaa laumaansa ikävöidessään siperianhuskyillä on taipumusta äännellä ulvomalla ja tuhota paikkoja. Kesällä 2025 toteutetussa noin 1700 rodun edustajaa kattavassa kyselyssä eroahdistuksessa, joka oli määritelty liikana riippuvuutena ihmisestä, esiintyi eroa koiraseuran määrästä riippuen. Luonnekyselyyn osallistuneista ainoana koirana tai kahden koiran laumassa elävistä siperianhuskyistä noin viidesosa potee eroahdistusoireita. Koiralaumassa elävillä siperianhuskyillä taipumus eroahdistukseen on huomattavasti pienempi (n.3 %). Eroahdistuneiden ainoana koirana elävien koirien määrä on laskenut edellisten JTO:iden lukemasta.

Monillekaan siperianhuskyjen omistajille eroahdistus ei tuota ongelmia, koska omistajat tiedostavat rodun olevan laumakoira ja laumaan kuuluukin jo käyttötarkoituksen takia useampi koira. 2025 kyselyn mukaan lähes 99 % siperianhuskyistä elää vähintään kahden koiran laumassa ja niille on hyötyä siitä, että ne viihtyvät mieluummin laumassa kuin yksin. Tällöin koirat eivät käytännössä koskaan joudu olemaan aivan yksin. Ainoana koirana elävä siperianhusky ei välttämättä muutenkaan pääse toteuttamaan itseään rotutyypillisessä tehtävässä, jolloin koiralla voi olla ylimääräistä energiaa ja se purkautuu eroahdistuksen tyyppisinä oireina.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Nartut tulevat tyyppillisesti ensimmäisen kerran kiimaan noin 6-12 kuukauden iässä. Juoksuaikojen välit ovat usein 5-8 kuukautta, mutta yleisesti esiintyy myös pidempiä kiimavälejä vuoteen asti.

Yleensä astutukset onnistuvat siperianhuskyillä mutkattomasti. Kasvattajakyselyssä vuonna 2025 97 % kasvattajista vastasi, että kaikki astutukset olivat tapahtuneet luonnollisesti. Muillakin kasvattajilla astumisvaikeudet olivat olleet yksittäistapauksia.

Siperianhuskyt hoitavat yleensä pentujaan hyvin. Kasvattajakyselyssä 2025 98 % kasvattajista ei ollut koskaan kohdannut ongelmia nartun pentujen hoitamisessa.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Laumassa työskentelevänä koirana siperianhuskyn tulee olla hyvin sosiaalinen sekä ihmisiä että muita koiria kohtaan. Aikuinen siperianhusky on usein melko välinpitämätön muita vieraita koiria kohtaan. Oikean luonteen omaava siperianhusky tulisi voida ongelmitta sijoittaa vieraaseen valjakkoon tuntemattomien koirien joukkoon työskentelemään.

Kesällä 2025 toteutetun luonnekyselyn mukaan siperianhusky on hyvin harvoin aggressiivinen ihmisille. Alle prosentti 1730 koiran otannasta käyttäytyi aggressiivisesti ihmistä kohtaan. Hieman

enemmän esiintyi pelkopuremista ihmistä kohtaan luvun ollessa reilu prosentti.

Saman luonnekyselyn perusteella noin 4 % siperianhuskyista käyttäytyy aggressiivisesti oman lauman koiria kohtaan. Pääsääntöisesti ongelmat tulivat esiin yli viiden koiran laumoissa, puolessa tapauksia lauman koko oli 10-50 koiraa.

Oman lauman ulkopuolisille koirille aggressiivisuutta esiintyy hieman enemmän. Luonnekyselyn mukaan noin 5 % siperianhuskyista käyttäytyy vieraita koiria kohtaan aggressiivisesti.

Edellisen 2021 voimaan tulleen JTO:n jälkeen siperianhuskyjen kanssa valjakkokilpailuissa käyvien keskuudessa on esiintynyt huolta rodun valjakoiden lisääntyneestä aggressiivisesta käytöksestä ohitustilanteissa. Ohitusvarmuutta olisi hyvä testata vähintään kaikilta jalostuskoirilta, koska se on äärimmäisen tärkeää rodun käyttötarkoituksen kannalta.

Valitettavasti siperianhuskyissa esiintyy joskus koiria, joilla on voimakas epätoivottuihin asioihin kohdistuva saalistusvietti. Kesän 2025 luonnekyselyn mukaan aggressiivista käyttäytymistä tai liiallista saalisviettiä pentuja tai pieniä koiria kohtaan esiintyi noin 6 %:lla vastatun 1700 koiran otannassa. Kyseinen epätoivottu käytös on osoittanut yleistyneen hiljakseen tasaisesti vuodesta 2015 alkaen.

Pääasiassa pentuihin tai pieniin koiriin aggressiivisesti suhtautuvat koirat kuuluivat isoon, yli kymmenen koiran laumaan. Omistajan on syytä tiedostaa, että rodussa esiintyy kyseistä ongelmaa ja estää parhaansa mukaan vahinkojen syntyminen, jos koira vaikuttaa epäluotettavalta. Kyseisissä tilanteissa epäluotettavaa koiraa kuten ei myöskään häiritsevän riistaviettistä koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen.

Monet rodun yksilöt ovat ainakin jossain määrin kiinnostuneita riistasta ja erilaisista saaliseläimistä. Ominaisuus tulee huomioida suunniteltaessa rodun yksilön vapaanapitoa aitaamattomalla alueella. Etsijäkoirien 2020 vuositilaston mukaan erilaiset huskyt ovat toiseksi yleisin etsittävä karannut koira rescuekoirien jälkeen. Joillakin yksilöillä riistavietti on häiritsevän voimakas ja saattaa pahimmillaan hankaloittaa yksilön toimimista rekikoirana. Luonnekyselyn 2025 mukaan vajaalla 7 %:lla esiintyy häiritsevän voimakasta riistaviettiä omistajan mukaan. Osalla riistavietti oli niin voimakas, että se haittasi jo koiran käyttöä käyttötarkoitukseensa eli vetokoirana toimimiseen.

Pelot ja ääniherkkyys

Alkukantaisena rotuna siperianhuskyt saattavat suhtautua hieman arkaillen epäilyttäviin asioihin. Isoissa laumoissa elävillä siperianhuskyilla ei välttämättä ole kokemuksia oman elinympäristönsä ulkopuolelta ja pentuna sosiaalistaminen on saattanut jäädä vähemmälle. Tällöin ne saattavat pelätä asioita, joihin ne eivät ole tottuneet. Alttius pelkoihin ja ääniarkuuteen on kuitenkin yleensä kiinni myös perintötekijöistä.

Arkuutta ja erilaisten tilanteiden kohtuutonta jännittämistä esiintyy luonnekyselyn 2025 mukaan vajaalla 6 % siperianhuskyista. Valjakkotyöskentelyssä aroilla koirilla ei välttämättä esiinny ongelmia edes erilaisissa paikoissa, koska koira saa turvaa laumasta ja se on motivoitunut työhönsä.

Joissakin tutkimuksissa siperianhusky mainitaan keskimääräistä ääniherkempänä rotuna. Ääniherkkyys saattaa pahentua iän myötä. Luonnekyselyssä 2025 ääniherkkyyttä (ilotulitus, kovat pamaukset yms.) vastattiin esiintyvän noin 6%:lla siperianhuskyista. Lauman koolla tai esimerkillä ei näyttänyt olevan merkitystä, vaan yksittäisiä ääniherkkiä koiria esiintyi siellä täällä.

Stressi ja pakkomielteinen käyttäytyminen

Työkoirarotuna siperianhuskyn tulisi osata rauhoittua ja levätä silloin kun se ei ole töissä. Kuitenkin rodussa esiintyy välillä yksilöitä, jotka eivät osaa rauhoittua vaan esimerkiksi ravaavat ympäri tarhaa jatkuvasti, kaivavat maanisesti tai kiertävät hihnassa ympyrää. Ne ovat yleisesti rauhattomia ja hermostuvat helposti, vaikka koira saisi tekemistä ja virikkeitä. Joillakin yksilöillä rauhattomuutta ja stressiä esiintyy normaalissa poikkeavista olosuhteissa kuten kilpailupaikalla. Siellä koira ei

välttämättä kykene syömään tai juomaan normaalisti sitä stressaavasta tilanteesta johtuen. Toisilla koirilla vaihtuvat tilanteet ja stressi näkyy stressiripulina.

Luonnekyselyn perusteella vajaalla 4 %:lla siperianhuskyista esiintyy tällä hetkellä häiritsevän voimakasta stressikäyttäytymistä tai pakkomielleistä käyttäytymistä kuten jatkuvaa ravaamista, kaivamista jne. Koiralauman koolla tai harrastuksilla ei näyttänyt olevan merkitsevyyttä käyttäytymisen yleisyyteen.

Pakkomielleisen käyttäytymisen yhtenä laukaisevana tekijänä on turhautuminen. Käytöstä näytti esiintyneen enemmän edellisen JTO:n luonnekyselyn aikaan (2020) kuin sitä ennen ja sen jälkeen. Tähän on osaltaan saattanut liittyä täydessä työkuunnossa safarityössä olleiden siperianhuskyjen joutuminen pakkolepoon turistien puuttuessa koronatalvina.

Ikään liittyvät käytöshäiriöt

Ikääntyneiden koirien käytöshäiriöitä esiintyy rodussa hyvin satunnaisesti. Vanhoilla koirilla saattaa esiintyä dementian kaltaisia oireita.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Siperianhuskyyn rakenne on liioittelematon ja koirien käytös elekieleltään helposti tulkittavissa. Rekikoirana säännöllisesti tai tavoitteellisesti treenaava siperianhusky altistuu suurelle rasitukselle. Useinkaan siperianhuskyt eivät helposti näytä kipuaan, mutta sairaudet, rasituksessa syntyvät lihasjumit ja erilaiset vammat kuten venähdykset saattavat aiheuttaa koiran vetäytymisen syrjään laumasta. Jotkut yksilöt saattavat osoittaa myös aggressiivisuutta lauman muita yksilöitä kohtaan kokiessaan kipua. Kipua aiheuttavien sairauksien lisäksi esimerkiksi silmänsairaudet saattavat aiheuttaa koiran erilaisen käyttäytymisen. Heikentynyt näkökyky voi tehdä koiran olon epävarmaksi.

4.2.7 Yhteenvedo rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta

Hyvän käyttökoiran ominaisuudet ovat osittain samoja, joita vaaditaan yhteiskuntakelpoiselta koiralta. Siksi jokaisen kasvattajan, välittämättä siitä, mihin tarkoitukseen ja kenelle kasvattejaan myy, pitäisi ottaa jalostusvalinnoissaan myös koirien luonne ja käyttäytyminen huomioon.

Hyvähermoisen koiran kanssa eläminen on kaikissa olosuhteissa helpompaa. Hyvähermoinen koira ei myöskään itse koe niin paljoa stressiä ja sen on helpompi olla.

Keskeisimmät ongelmakohdat

Suomessa moni mieltää rodun rekikoiraksi ja hankkii sen tätä tarkoitusta varten. Harrastajien keskuudessa suurta huolen aiheuttaa rodussa esiintyvä työskentelyhaluttomuus. Rekikoiralle hyvä työskentelyasenne on erittäin tärkeä ja koira voi korvata sillä muita puutteitaan. Jalostukseen ei tulisi käyttää valjakkokäytössä testaamattomia koiria. Mieluiten jalostuskoiran työskentelyhalukkuutta valjakossa eri tilanteissa (mm. ohituksissa) tulisi testata vähintään parin kauden ajan säännöllisessä työskentelyssä valjakossa. Jos rodun työskentelyhaluttomien koirien määrä kasvaa, se vähentää valjakkoharrastajien sekä safarikenneleiden halukkuutta hankkia siperianhuskyja ja yhä suurempi osa siperianhuskyista päätyisi seurakoiraksi.

Huonoon työskentelymotivaatioon liittyy usein myös häiriöherkkyys valjakossa ja mm. vieraista valjakoista, muista ulkoilijoista, ympäristöstä, riistasta jne. kiinnostuminen. Valjakkoajon harrastamisen ja koirien käyttöominaisuuksien testaamisen kannalta on hankalaa, jos koira ei keskity työhönsä. Pahimmillaan koira osoittaa aggressiivisuutta esimerkiksi toisia valjakoita kohtaan. Tällöin ajaja voi kokea helposti turhautumista ja lopettaa harrastuksen. Kisauralla on tärkeää, että valjakon koirat osaavat käyttäytyä ohituksissa asiallisesti, eivätkä aiheuta vaaraa.

Siperianhusky on erittäin voimakkaasti laumakoira. Luonnekyselyn ja muun siperianhuskyomistajilta saadun tiedon perusteella on selvää, että yksin elävä siperianhusky kärsii kohtuu usein eroahdistuksesta. Läheskään kaikki siperianhuskyt eivät viihdy yksin ilman laumaansa, vaikka niitä olisi pennusta asti siihen opetettu ja koiran päivittäisestä liikunnasta ja aktivoinnista huolehdittaisiin. Ongelmaa tulee kuitenkin harvoin esiin, koska suurin osa rodun edustajista elää laumassa.

Ongelmien syyt ja vähentäminen

Siperianhuskyja tulisi testata riittävästi erilaisissa olosuhteissa ja koiran sekä sen lähisukulaisten työskentelyasenteen tulisi vaikuttaa jalostuspäätöksiä tehdessä. Riittävä testaus tarkoittaa koiran säännöllistä treenaamista mielellään useamman vetokauden. Suurin osa siperianhuskyista pitää vetämisestä ainakin kun se on koiralle helppoa ja hauskaa. Todellinen työskentelyasenne näkyy kuitenkin vasta koiran jo hieman väsyessä ja joutuessa ponnistelemaan tai säännöllisten toistojen kautta sekä haastavammissa olosuhteissa.

Valjakossa aggressiivisesti ohituksissa tai muissa tilanteissa käyttäytyviä koiria ei tule käyttää jalostukseen. Ongelmat eivät välttämättä tule ilmi ellei koiraa testata monipuolisesti myös kotiurien ulkopuolella.

Jo siperianhuskyn käyttötarkoitus edellyttää laumakoiran luonnetta ja lisäksi valjakkoharrastajan arkea helpottaa, jos koira on kiintynyt laumaansa hyvin. Laumassa elävä ja alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan työskentelevä siperianhusky hyvin harvoin kärsii eroahdistuksesta, eikä asia ole ongelma. Kuitenkin ensimmäiseksi koirakseen siperianhuskyä hankkivalle tai siperianhuskyn seurakoiraksi hankkivalle asiasta voi tulla iso ongelma. Jalostuksella kasvattajat pyrkivät vähentämään helposti stressaantuvien ja liikaa omistajasta riippuvaisten koirien määrää, mutta yksin eroahdistuksesta kärsimiseen harvoinkaan kiinnitetään huomiota, koska lauman omistajalle sillä ei ole merkitystä. Siperianhuskyä hankkivan onkin syytä tiedostaa ja heille tulisi painottaa, että rotu on jalostettu nimenomaan laumassa eläväksi käyttökoiraksi. Ainoana koirana siperianhuskyn pitäminen vaatii omistajalta paljon aikaa: koiran tulee saada viettää aikaa ihmisten kanssa, sille tulee tarjota paljon vauhdikasta liikuntaa ja lisäksi sen tulisi saada toteuttaa sosiaalisia taitojaan muiden koirien kanssa.

Suurimmat ongelmat siperianhuskyn kanssa elämisessä olisivat estettävissä riittävällä rotuun perehtymisellä. Suuri vastuu on myös rodun kasvattajilla, joilla tulisi olla riittävä kokemus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelman terveystutkimusvaatimukset

Rodulla ei ole PEVISA-ohjelmaa

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Silmäsairaudet

Terveystutkimuksista eniten siperianhuskyille tehdään silmäpeilauksia. Gonioskopiatutkimus ei kuulu normaaliin silmätarkastukseen, mutta se on siperianhuskyille suositeltava. Gonioskopiatutkimusten määrä on ollut kasvussa.

Vuosi	Syntyneitä	Perussilmätarkistus					Gonioskopia			
		Tutkittu	Tutkitu %	Terveitä perussilmätarkistuksessa	Terveitä %	Katarakta (Kaikki muodot)	Tutkittu	Tutkittu %	Ei poikkeavaa / puhdas	Ei poikkeavaa / puhdas %
2005	427	137	32 %	131	96 %	4	6	1 %	4	67 %
2006	437	158	36 %	139	88 %	8	5	1 %	5	100 %
2007	493	155	31 %	148	95 %	6	1	0 %	0	0 %
2008	534	155	29 %	139	90 %	8	11	2 %	7	64 %
2009	606	187	31 %	163	87 %	4	18	3 %	12	67 %
2010	566	148	26 %	136	92 %	2	9	2 %	5	56 %
2011	581	162	28 %	147	91 %	1	9	2 %	8	89 %
2012	597	146	24 %	133	91 %	4	5	1 %	5	100 %
2013	613	177	29 %	170	96 %	4	12	2 %	4	33 %
2014	620	173	28 %	158	91 %	5	20	3 %	7	35 %
2015	539	163	30 %	155	95 %	3	27	5 %	16	59 %
2016	524	134	26 %	124	93 %	2	19	4 %	13	68 %
2017	596	196	33 %	178	91 %	5	40	7 %	28	70 %
2018	674	168	25 %	159	95 %	4	39	6 %	27	69 %
2019	635	140	22 %	128	91 %	1	30	5 %	21	70 %
2020	580	127	22 %	114	90 %	4	29	5 %	18	62 %
2021	630	130	21 %	117	90 %	3	35	6 %	23	66 %
2022	620	69	11 %	65	94 %	2	17	3 %	12	71 %
2023	526	55	10 %	52	95 %	0	17	3 %	11	65 %
2024	515	13	3 %	12	92 %	0	0	0 %	0	-
	9022	2793	31 %	2504	90 %	70	349	4 %	226	65 %

Perinnöllinen katarakta (Hereditary Cataract)

Perinnöllinen harmaakaihi eli hereditaarinen katarakta samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan. Tunnettujen muotojen periytymismekanismi on yleensä autosomaalinen resessiivinen, mutta useimpien muotojen periytymismallia ei tiedetä. ECVO:n ((The European College of Veterinary Ophthalmologists) rotua koskeissa tiedoissa vuodelta 2017 siperianhuskyjen harmaakaihin oletetaan olevan ehkä polygeeninen, autosomaali resessiivinen joillakin muuttujilla. Sairauden alkamisikä vaihtelee suuresti, mutta ECVO:n rotuspesifisten tietojen perusteella siperianhuskyjen posterior kortikaalisen kaihin puhkeamiseksi määritellään 6kk- vuoden ikä. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemminpuolinen ja johtaa sokeuteen, jos linssien samentuminen on täydellinen. Jos kaihisamentuma jää hyvin pieneksi, sillä ei ole vaikutusta koiran näkökykyyn. Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei perinnöllinen, synnynnäinen tai hankittu. Ennen luovutusikää todetut kataraktat ovat synnynnäisiä. Esimerkinä hankitusta kataraktasta voidaan mainita sokeritautiin liittyvä, hyvin nopeasti täydelliseksi kaihiksi kehittyvä katarakta. Muita esimerkkejä hankitusta kaihista ovat esimerkiksi vanhuuden kaihi ja PRA:han liittyvä toissijainen kaihi. Ns. nukleaariskleroosi eli linssin kovettuminen vanhalla koiralla ei ole varsinainen kaihimuutos, vaan normaaliin ikääntymiseen liittyvä muutos, jossa linssin ydin muuttuu ”opaalinharmaaksi”. Näkökykyyn se ei vaikuta.

Perinnöllinen kaihi voidaan todeta perinnöllisten silmäsauroksien varalta tehtävässä silmätutkimuksessa. Erityisen tärkeää kaihin toteamisessa on viralliseen silmätutkimukseen kuuluva biomikroskooppitutkimus. Kaihi voidaan poistaa leikkauksella fakoemulsifikaatiomentelmällä. Paras leikkaustulos saadaan, kun leikkaus tehdään ennen kuin kaihimuutos on täydellinen. Hoidon edellytyksenä on se, että silmänpohja on terve.

Perinnöllinen katarakta voi esiintyä yhdessä PRA:n kanssa, yleensä PRA:han liittyy kuitenkin ns. toissijainen kaihi. Siperianhuskylla on oma erityinen kaihiyppinsä, jonka muoto, esiintymisikä ja kehittyminen on tyyppistä juuri tälle rodulle. Useimmilla yksilöillä samentumia ilmenee jo 8-18 kk:n iässä, joskus harvemmin niinkin myöhään, kuin neljän vuoden iässä. Siperianhuskyilla kaihia esiintyy keskimääräisesti muita rotuja yleisemmin. Siperianhuskyyn perinnöllisen kaihin sijainti on linssin takaosassa. Jo 6-8 kuukauden ikäisillä voidaan todeta lisääntyneitä höyhenmäisiä säikeitä, jotka myöhemmin muodostavat tyyppisesti ylösalaisin olevan Y-kirjaimen muotoisen kuvion. Muutaman kuukauden kuluttua voidaan havaita pyöreähkö tai pyörityneen kolmion muotoinen samentuma, jonka sisällä näkyy tämä Y-kirjain. Koiran näkökyvyssä ei voida havaita mitään vikaa, joskin joidenkin yksilöiden on vaikeampaa nähdä kirkkaassa valossa. Myöhemmin kaihimuodostelma kiinteytyy ja pienentyy, siirtyen myös lähemmäksi linssin ydintä uusien linssin solujen muodostuessa (linssi muodostaa ikään kuin ”vuosirenkaita”). Usein on nähtävissä tiiviimpi rengas samentuman ympärillä ja kun linssiä katsotaan rakolampulla, voidaan nähdä, että samentumasäikeet ovat ympäröineet myös linssin ytimen. Tämän tyyppinen kaihi on erikoinen useammastakin syystä. Kaihi, joka ilmenee näin nuorilla koirilla ja aiheuttaa näin suuria linssimuutoksia, yleensä kehittyy edelleen ja johtaa ennemmin tai myöhemmin sokeuteen. Siperianhuskyyn harmaakaihin edistyminen pysähtyy hyvin nopean varhaiskehityksen jälkeen. On myös harvinaista, että näinkin suuret samentumat aiheuttavat niin vähän näön heikentymistä. Siitä on seurauksena, että sairastuneet koirat saattavat toimivat hyvin valjakossa ja perhekoirina, eivätkä tarvitse kaihileikkausta. On myös havaittu (USA:ssa), että joillakin koirilla, jotka on tutkittu nuorina ja joilla on todettu selvä kaihi, on samentuma toisessa silmässä vähitellen pienentynyt ja hävinnyt kokonaan (Tämän tyyppistä kaihia esiintyy myös afgaanivinttikoiralla). Kun koira on sitten vanhemmiten tutkittu uudelleen, on niillä ollut toinen linssi normaali ja toisessa linssissä patologistesti tyyppinen kaihi. Onkin spekuloitu, että mikäli tällaista häviämistä tapahtuu molemmissa silmissä, ja koirat tutkitaan vasta vanhempina, saattavat geneettisesti sairastuneet yksilöt osoittautua kliinisesti terveiksi. Siksi kaihitutkimus rakolampulla olisikin tehtävä nuorille yksilöille. Menetelmällä voidaan erottaa varhaisimmatkin höyhenmäiset

Y-muotoiset kaihisäikeet ja samentumat voidaan erottaa periytymättömistä samentumista, jotka johtuvat sikiöaikaisten verisuonten epänormaalista pienenemisestä.

Perinnöllinen kaihi voidaan todeta jo 6-18 kuukauden iässä ja löytyy yleisimmin noin 1- 3 vuoden iässä. Perinnöllisen harmaakaihin vähentäminen kannasta on suhteellisen vaikeaa, sillä tarkkaa periytymistapaa ei tunneta, mutta on viisainta suhtautua siihen, kuten autosomaaliin resessiiviseen vikaan. Tällöin sairaan koiran vanhemmat ovat ns. varmoja kantajia, osa sisaruksista niin kliinisesti kuin myös geneettisesti terveitä ja osa kliinisesti terveitä sairauden kantajia. Ongelma ei olekaan kaihiin sairastuneet koirat, vaan ne SH-populaatiossa olevat kantajakoirat, joiden kantajuutta ei pystytä millään toteamaan ja tutkimattomat koirat. Esiintymistiheys suomalaisessa kannassa on 2,7%, (tutkittu aikaväli 2005-2025.) Jos periytymistavaksi oletettaisiin autosomaali resessiivinen, tarkoittaisi se sitä, että noin 26,6% kaikista yksilöistä mahdollisesti kantaa kaihia perimässään. Jos kaihin esiintymistiheys saataisiin laskemaan esim. yhteen prosenttiin (1 %) olisi kantajayksilöitä vielä niinkin paljon kuin 18 %! Rodun jalostustoimikunta on tehnyt kaavioikuvaajia kaihikoerien sukulaisuussuhteista suomalaisessa kannassa. Näiden perusteella näyttäisi, että kaihi noudattaa useimmissa tapauksissa resessiivistä periytymistapaa.

Suomalaisessa kannassa kaihin esiintymistiheys on hyvin samansuuruinen kuin esimerkiksi englantilaisessa siperianhuskykannassa samalla ajanjaksolla (yli 3000 tutkittua siperianhuskyä). Ruotsissa kaihin esiintymistiheys on vuosien 2015-2025 tulosten perusteella 4,3% (reilut 300 tutkittua siperianhuskyä).

Uusimmassa tutkimuksessa vuodelta 2025 todetaan, että siperianhuskyrodulta on tunnistettu muutoksia CPT1A-geenissä, joka ovat voimakkaasti yhteydessä perinnölliseen kaihiin mm. siperianhuskyillä, samojedinkoirilla, islanninlammaskoirilla ja buhundeilla. Tutkimuksessa todettiin, että harmaakaihi saattaa olla ajateltua monimutkaisempi tauti, jossa rodun sisällä saattaa olla useita alttiutta lisääviä alleeleja ja ympäristötekijöitä, joita ei ole vielä tiedossa. Muutokset CPT1A geenissä eivät ennusta harmaakaihin kehittymistä eivätkä sovellu yksinään DNA testin kehittämiseen. (Ricketts et al 2025). Koska DNA testiä harmaakaihin toteamiseksi ei ole vielä kehitetty on yhäkin tärkeää silmätarkastaa koirat.

Siperianhuskyilla yleisin esiintyvä kaihimuoto on postpolaarinen, jossa samentuminen alkaa keskeltä linssin takaa. Yleensä perinnöllisessä kaihissa molemmissa linseissä on muutoksia, mutta toinen silmä voi samentua aikaisemmin kuin toinen. Mikäli koiralla todetaan perinnöllinen kaihi, ei sitä tule käyttää jalostukseen. Sairaaksi todetun koiran molemmat vanhemmat kantavat HC-alleelia, kun sairauden oletetaan periytyvän autosomaali resessiivisesti. Kantajat periyttävät HC-alleelin tilastollisesti noin puolelle jälkeläisistään. HC-alleelin kantajuutta ei pystytä vielä toteamaan, mutta tulevaisuudessa se on toivottavasti mahdollista geenitestin avulla. Sairaan koiran vanhempia, pentuesisaruksia ja jälkeläisiä voi käyttää jalostukseen tarkalla jalostusvalinnalla silmätarkastuksen jälkeen. Aina parempi, mitä useampi lähisukulaisista on silmätarkastettu. Tehtävissä yhdistelmissä ei suositella lähisukulaisuutta kaihia sairastavien koirien kanssa. Jos kaihijälkeläisiä syntyy lisää, tulee tällainen koira sulkea pois jalostuksesta.

Glaukooma eli silmänpainetauti (vanha nimitys ”viherkaihi”)

Glukoomassa silmän sisäinen paine nousee silmänesteiden vapaan virtauksen estyessä. Tauti on koiralle erittäin kivulias ja vaatii erittäin nopeaa ja tehokasta hoitoa. Näön pelastamisessa on kysymys yleensä tunteista. Silmänpainetta voidaan hoitaa silmätipoilla, mutta tilanne voi huonontua nopeasti milloin tahansa. Usein viimeisenä keinona on silmän poisto. Kuitenkaan mikään hoito ei ole sairautta ja oireita lopullisesti parantava. Usein toisen silmän poiston jälkeen myös toinen silmä alkaa oireilla vuoden parin sisällä ensimmäisen silmän poistosta. Glaukooma ei aina ole perinnöllistä, mutta yleensä silmän kammiokulman rakenteessa on perinnölliseksi katsottavia poikkeamia. Silmänpainetauti voi puhjeta yhtäkkiä monista eri

syistä, esim. traumat ja tulehdustilat. Usein taustalla on kuitenkin muutoksia kammiokulmassa tai pektinaattiligamenteissa ja trauman aiheutuessa tällaisella koiralla silmän nestekierto häiriintyy normaalia koiraa enemmän aiheuttaen glaukooman.

Primääriä suljetun kulman glaukoomaa (PCAG) pidetään perinnöllisenä sairautena, johon siperianhuskylalla on alttius. Erilaisia periytymismekanismeja on esitetty. Oletus on, että puhkeamiseen vaikuttaa useita eri geenejä yhdessä ympäristötekijöiden kanssa. Sairautta ei voida todeta etukäteen vaan silmänpainemittaus sekä gonioskoopilla ja rakolampulla tehty tutkimus kertoo tutkimushetken tilanteen. Gonioskopiolla voidaan ennustaa alttiutta glaukoomalle silmänesteiden kierron häiriintyessä. Glaukoomakoirilla on nykytietämyksen mukaan lähes aina gonioskopia tutkimuksessa ollut kammiokulman epänormaali rakenne. Sairaus kehittyy yleensä hyvin nopeasti, joten koiralle ei enää paineen noustessa tehdä virallista silmätutkimusta, jotta tulos näkyisi koiranetissä. Sairastunutta koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Suositellaan myös, että sairastuneen koiran sisarukset tutkitaan gonioskopiatutkimuksessa, jossa voidaan todeta alttiutta glaukoomaan.

Uusissa tutkimuksissa (Jun, Lee et al. 2024) on tutkittu suljetun kulman glaukoomaa ja todettu, että vielä ei ole löydetty mekanismeja ja kaikkia geenejä, mitkä aiheuttavat sairauden puhkeamisen. Geenitestin kehittäminen jatkuu mm. Yhdysvalloissa.

Kennelliiton silmätutkimuksissa glaukoomaa on vuosina 2010-2025 todettu 2 koiralla, mutta kuten aikaisemmin todettu, yleensä jo glaukooman puhjettua ei lähdetä enää tekemään virallista silmätarkastusta. Koiranetissä glaukooma on merkitty kuolinsyyksi yhdelletoista (11) vuosina 2010-2025 syntyneelle koiralle. Näiden lisäksi jalostusneuvonnalla on tiedossa 8 glaukoomaan sairastunutta vuosina 2010-2025 syntynttä koiraa. Tietoja yhdistelemällä voidaan päätellä glaukooman todetun varmuudella reilulla 20 2010-2025 syntyneellä siperianhuskylalla. Englantilaisessa kannassa suunnilleen samalla ajanjaksolla 3000 tarkastetun siperianhuskyn tulosten perusteella glaukoomaan /goniodysgenesiksen (huomioitavaa eri asteikko) esiintyvyys on rodussa n. 4%. Amerikkalaisen tutkimuksen (2004) perusteella glaukooman esiintyvyys on yleisesti 0,7% pohjoisamerikkalaisilla koirilla ja siperianhuskyilla esiintyvyys on 1,88% eli huomattavasti yleisempää kuin keskiverto koiralla.

Pektinaattiligamenttidysplasia, ICAA eli 'kammiokulman epänormaali rakenne'

Normaaliin silmätarkastukseen kuulumattomassa gonioskopiatutkimuksessa voidaan todeta, onko koiralla alttiutta sairastua glaukoomaan. Perinnöllisen glaukooman oletetaan osittain johtuvan gonioskopiatutkimuksessa todettavista silmän iridokorneaalikulman (silmän värikalvon ja sarveiskalvon välinen virtauskulma) ahtaudesta ja/tai pektinaattiligamenttien epämuodostuneisuudesta, jotka haittaavat silmänesteiden vapaata virtausta. Suurin osa nestekierrosta kulkee pektinaattiligamenttien läpi virtauskulman kautta.

Pektinaattiligamenttidysplasia (PLD) nimitystä käytetään kaiken asteisista löydetyistä kehityshäiriöistä. Epänormaalista virtauskulmasta ja paksuuntuneista ligamenteista käytetään myös nimityksiä goniodysgenesis, goniodysplasia ja PPG (alttius primääriin glaukoomaan). Aikaisemmassa asteikossa vuoteen 2018 asti koirat saavat merkinnän epänormaali L.pectinatum ja muutokset merkittiin merkinnöillä fibrae latae ligamenteissa esiintyessä muutoksia, laminae ligamenttien alueella esiintyessä levyjä ja oclusio, jos virtauskulma oli kaventunut tai sulkeutunut. Pektinaattiligamenteissa alle 25 % muutosten katsottiin olevan vielä normaaleja. Laminae ja oclusio -merkinnöissä muutoksien aste oli aina vähintään kohtalainen.

Vuodesta 2018 gonioskopiatutkimuksissa otettiin käyttöön uudenlaiset arviointikriteerit ja tutkimuksessa tutkitaan, onko kammiokulma rakenteeltaan ja/tai leveydeltään epänormaali. Tutkimuksessa esiintyviä muutoksia kutsutaan nimellä ICAA (Iridocorneal angle abnormality). Uutta arviointikriteereissä on kannan ottaminen kammiokulman leveyteen. Asteikko on seuraava:

Pektinaattiligamentin poikkeama (PLA):

FL (fibrae latae) 0-50 %: TERVE

FL > 50 % ja / tai LA (laminae) < 25% : TODETTU aste LIEVÄ

LA 25-50%: TODETTU, aste KOHTALAINEN

LA > 50 %: TODETTU, aste VAKAVA

Kammiokulma (ICA):

- ahdas: TODETTU, aste KOHTALAINEN

- sulkeutunut: TODETTU, aste VAKAVA

Vakavin löydöksistä määrää kirjattavan gonioskopiatuloksen.

Nykytietämyksen mukaan kammiokulman rakenne voi kehittyä huonompaan suuntaan iän myötä (tutkimuksissa tuloksen muuttumista havaittu mm. sileäkarvaisilla noutajilla, walesinspringerspanielilla ja leonberginkoiralla, ei siperianhuskylla), joten ECVO (The European College of Veterinary Ophthalmologists) on suosittelee tutkimuksen uusimista kaikilla roduilla, myös siperianhuskyilla 1,4 ja 7 vuotiaana. Aiheesta saadaan tutkimusten perusteella lisätietoa tulevaisuudessa.

Gonioskopiassa todetut vakavimmat muutokset silmissä saattavat altistaa koiran sairastumaan glaukoomaan, kun taas lievimmät ja kohtalaiset muutokset eivät todennäköisesti haittaa koiraa koskaan ja havaitaan vain silmätutkimuksessa. Pektinaattiligamenttidysplasia ja kulman kaventuminen ovat siis ennusteita koiran alttiudesta sairastua, mutta ne eivät itsessään ole sairaus. Vakava-asteisia muutoksia omaavista koirista vain vähäinen osa sairastuu elämänsä aikana glaukoomaan eli suuristakin muutoksista huolimatta koira elää yleensä terveenä elämänsä loppuun asti.

Siperianhuskyilla on todettu olevan perinnöllistä alttiutta ahtaisiin kammiokulmiin ja pektinaattiligamentteihin. Kirjallisuuden mukaan eriasteisia muutoksia esiintyy noin 20- reilulla 30%:lla siperianhuskykannasta. Gonioskopiatutkimuksia on tehty Suomessa varsin vähän, mutta niiden määrä on ollut hieman kasvussa. Gonioskopiatuloksia alettiin kirjata Koiranetiin vasta vuonna 2009, joten sitä vanhempia tuloksia ei Koiranetistä löydy. Koiranetin mukaan vuosina 2010-2025 syntyneistä ja gonioskopiassa tutkituista koirista muutoksia on todettu 109 koiralla eli 38%:lla gonioskopiassa tutkituista. Löydökset gonioskopiatutkimuksessa ovat siis varsin yleisiä, erityisesti verrattuna muihin rotuihin. Vakava-asteisia muutoksia esiintyi 21 koiralla (7,3 %:lla gonioskopiassa tutkituista koirista). Ruotsissa samalla ajanjaksolla on gonioskopiatutkittu 100 siperianhuskyä, joista 21% on todettu muutoksia kammiokulmassa. Kammiokulman epänormaalin rakenteen periytymistapa on tuntematon. Siperianhuskyä ei suositella käytettäväksi jalostukseen, jos gonioskopiassa muutosten aste on merkitty vakavaksi. Muutosten ollessa vähäisempiä (lievä tai kohtalainen) koira on suositeltavaa käyttää jalostukseen gonioskopiassa terveeksi tutkitun koiran kanssa. Gonioskopiatulosten lisäksi jalostuksessa tulee huomioida suvuissa esiintyneet glaukoomatapaukset.

PHTVL/PHPV (persistent hyperplastic tunica vasculosa lentis/persistent hyperplastic primary vitreous)

PHTVL / PHPV on kirjainlyhenne sairauksista, joissa linssin ja silmänpohjan välinen sikiöaikainen verisuoniverkosto ei surkastu normaalisti syntymän jälkeen eikä lasiainen kehity normaalisti. Sairaus ilmenee samentumina linssin taka kapselissa, linssin muodonmuutoksina tai linssin aineenvaihduntahäiriöinä (kaihimuutokset). Verisuoni- ja lasiaisjäänteet voivat sisältää toimivaa aktiivista suonitusta ja altistaa silmänsisäisiin verenvuotoihin. Merkittävät tiivistymät vaikuttavat koiran näkökykyyn.

Löydös jaetaan vakavuudeltaan kuuteen asteeseen, joista aste 6 tarkoittaa sitä, että silmä on

sokea. Lievimässä asteessa (1) näkyy linssin takapinnalla ainoastaan pieniä pigmenttipisteitä, jotka eivät vaikuta näkökykyyn eivätkä muutokset pahene iän myötä. Asteen 1 muutoksia voi olla vaikea havaita ja ne etenevät hyvin harvoin kaihiksi. Vakavammassa asteissa muutokset voivat aiheuttaa linssin lisääntyvää samentumista. Jos on epäselvyyttä, onko tutkimuksessa todettu sairaus kaihi vai PHTVL /PHPV, asia voidaan todeta ultraäänitutkimuksella.

Jalostustietojärjestelmän tutkimustuloksissa sairastuneet koirat jaotellaan asteen mukaan kahteen luokkaan: aste 1 tai aste 2-6. Koiranetin mukaan PHTVL / PHPV:n astetta 2-6 on todettu kahdeksalla, astetta 1 yhdellä silmätarkastuksessa käyneellä 2010-2025 syntyneellä siperianhuskylla. PHTVL:n 2-6 astetta ei suositella käytettäväksi jalostukseen sairauden periytyvyyden vuoksi. Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan 2010 tekemän päätöksen mukaisesti PHTVL / PHPV:n aste 1 ei voi sulkea pois jalostuksesta kokonaan millään rodulla. Asteen 1 siperianhuskyja suositellaan käytettäväksi kuitenkin jalostukseen vain terveiden yksilöiden kanssa.

Korneadystrofia (CD)/ Sarveiskalvon dystrofia

Perinnöllinen korneadystrofia tarkoittaa esimerkiksi rasvakristallien kerääntymistä sarveiskalvon keskiosiin, sen pinta- ja keskikerrokseen, ovaalin muotoiseksi samentumaksi. Tämäntyyppinen sarveiskalvon dystrofia on perinnöllinen sairaus esimerkiksi siperianhuskylla. Etenevä sarveiskalvon syvimmän osan rappeuma (endotelialainen dystrofia) voi myöhemmässä vaiheessa johtaa näön heikkenemiseen. Varsinkin nuorilla koirilla on vaikea erottaa perinnöllistä muotoa muista sarveiskalvon samentumista, kuten sarveiskalvon lipidoosista tai kolesterooosista, jotka eivät ole perinnöllisiä vaan mahdollisesti ruokintaperäisiä tai rasva-aineenvaihdunnan häiriötiloja. Sairauden epäillään periytyvän autosomaali resessiivisesti.

Sarveiskalvon rappeumaa esiintyy siis kahta muotoa: lievä pinnallinen näköä haittaamaton hento samea alue (epiteelin/stromaalin dystrofia) ja sarveiskalvon syvien osien rappeuma (endotelialainen dystrofia). Vakavissa tapauksissa, joissa epiteelinen/stromaalin muoto aiheuttaa koiralle näköongelmia tai kipua, koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen. Endoteelinen dystrofia-diagnoosin saaneita koiria ei tulisi koskaan käyttää jalostukseen. Siperianhuskyilla sarveiskalvon dystrofiaa on todettu joitakin tapauksia Suomessa. 2010-2025 syntyneistä silmätutkituista koirista kolmella on todettu sairauden stromaalin muoto Koiranetin mukaan. 27 koiralle on myös kirjattu merkintä todetusta sarveiskalvon dystrofiasta, mutta valitettavasti muotoa ei ole määriteltä tarkemmin. Osalla koirista merkinnässä ei ole mitään lisätietoja, mutta 13 koiralle sairauden asteeksi on merkitty lievä ja kahdelle kohtalainen.

XL-PRA (X-linked progressive retinal atrophy) X-kromosomiin kytkeytynyt PRA

XL-PRA:ssa silmän verisuonitus vähitellen surkastuu ja samalla verkkokalvo ohentuu (atrofia). Silmän verkkokalvolla olevat valo aistivat solut (tapit ja sauvat) tuhoutuvat, jonka seurauksena koira sokeutuu. Siperianhuskylla esiintyy ainoastaan X-kromosomiin kytkeytyntä PRA:ta. Sairastuneet koirat ovat useimmiten uroksia, jotka ovat saaneet sen emältä perimässään X-kromosomissa. Nartut sairastuvat ainoastaan, mikäli niiden isä on ollut XL-PRA-sairas ja emä sairastunut tai sairauden kantaja.

Suomalaisessa siperianhuskykannassa todettu muutama tapaus. XL-PRA voidaan diagnosoida geenitestillä ja pari uudempaa PRA-tapausta suomalaisessa siperianhuskykannassa on osoitettu olevan muuta kuin XL-PRA:ta testiin perustuen. Vuosina 2010-2025 syntyneistä koirista yhdellä koiralla on todettu PRA ja yhdellä PRA epäilyttävä.

Epilepsia

Epilepsia on koirien yleisin hermostosairaus. Se voi johtua perinnöllisistä ja ei-perinnöllisistä syistä kuten kasvaimista, traumasta, infektiosta tai aineenvaihdunnan häiriöistä elimistössä. Tyypillinen ikä idiopaattisen epilepsian puhkeamiselle on 0,5 - 5 vuotta. Sairaus ilmenee tavallisesti yleistyneinä kohtauksina ja harvemmin paikallisina kohtauksina, joiden huomaaminen voi olla vaikeaa. Epilepsiakohtauksen kesto on yleensä muutamia minuutteja. Kohtauksen alussa koiran niska ja raajat ovat jäykkänä ja eläin kaatuu maahan ja voi olla hengittämättä. Tätä seuraa nykimisvaihe, jonka aikana saattaa esiintyä virtsaamista, ulostamista, leuan pureskeluliikkeitä ja syljeneritystä. Kohtauksen jälkeen koiran käyttäytyminen voi olla poikkeavaa useiden tuntien ajan. Kohtausten voimakkuus vaihtelee. Kohtausten väliaikoina koira on aivan normaali. Altistavia tekijöitä kohtauksille ovat mm. kiima, stressi, jotkin lääkkeet sekä muutokset normaalielämässä. Epilepsiaa voidaan hoitaa lääkkeillä, jos kohtauksien tiheys ja laatu sitä vaativat.

Perinnöllistä epilepsiaa esiintyy lähes jokaisessa koirarodussa. Sen periytymismallia ei tunneta. Taudin taustalla voi olla useita perimän riskitekijöitä. Jalostusneuvonnalla on tiedot 114 suomalaisesta epilepsiaa sairastavasta siperianhuskysta. Näistä 30 on syntynyt aikavälillä 2015-2025. Suurimmassa osassa jalostusneuvonnan tietoon tulleissa tapauksissa koirilta löytyy epilepsiaa myös lähisuvusta. Sairaus on ilmoitettu kuolinsyiksi Koiranetissä 12 siperianhuskylle, jotka ovat syntyneet vuoden 2015 jälkeen, joista kaikki löytyvät jalostustoimikunnan listalta.

Epilepsiaa on tutkittu siperianhuskyillä Suomessa mm. Hannes Lohen tutkimusryhmässä ja nyt viimeisimpänä Tracy Smith ja Leon Potisk ovat julkaisseet tutkimuksen siperianhuskyn epilepsiasta. Smith et al 2026 toteaa, että tutkimuksessa on n löydetty vahva yhteys koiran kromosomissa 3 (CFA3) sijaitsevaan KCNIP4-geeniin. Tämä geeni säätelee aivojen jänniteherkkiä kaliumkanavia, ja sen virheellinen toiminta voi altistaa epilepsialle. Smith & al. 2026 yhdysvaltalaisessa tutkimuksessa on huomattu, että kyseinen riskialleeli on yleisempi näyttely- ja lemmikkilinjaisilla huskyillä kuin puhtaissa työ- ja rekikoiralinjoissa. Hannes Lohen ryhmä kerää parhaillaan kansainvälisessä yhteistyössä näytteitä eri rotuisilta (mukaan lukien siperianhuskyt) epilepsiaa sairastavilta koirilta tunnistukseen uusia geneettisiä alttiustekijöitä.

Epilepsiaa sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen, koska idiopaattinen epilepsia on suurella varmuudella periytyvää. Epilepsiakoiran täysssarusten jalostusta tulee harkita hyvin tarkkaan. Epilepsiajälkeläisiä tuottanutta yhdistelmää ei suositella toistettavaksi. Samoin on vältettävä yhdistelmiä, joissa molempien vanhempien lähisuvuissa esiintyy epilepsiaa.

Eosinofiilinen bronkopneumonia

Eosinofiilinen bronkopneumonia on autoimmuunisairauksiin luettava koiran hengitysteiden sairaus, jossa koiralla esiintyy kroonista yskää, limaa ja sen hengitys vaikeutuu. Koiran eosinofiilisessä keuhkotulehduksessa keuhkokudokseen kertyy puolustusreaktion seurauksena ylen määrin eosinofiilisiä valkosoluja. Aiheuttajina saattavat olla ympäristön ärsykkeet kuten allergiat, loistaudit tai sienet, homeet sekä bakteerit.

Oireita ovat pitkään jatkuva yskä, johon liittyy yleensä kakomista ja hengenahdistusta. Koira saattaa myös oksentaa limaa ja sillä voi esiintyä sierainvuotoa. Koira kestää yleensä rasitusta terveitä lajitovereitaan huonommin. Oireet loppuvat yleensä heti kortisonilääkityksen aloittamisen jälkeen. Kortisoni vähentää yliherkkyysoireita keuhkokudoksessa ja sen määrää on tarkoitus vähentää pienimmälle mahdolliselle tasolle, jossa koira ei oireile. Lääkitystä voi joutua käyttämään pitkinä kuureina tai säännöllisesti läpi koko koiran elämän. Sairauden diagnosointi varmasti on hankalaa ja kallista. Noin puolella sairaista koirista todetaan verikokeissa eosinofiilien määrän kasvaneen. Hankalammin saatavissa olevasta keuhkohuuhtelunäytteessä voidaan nähdä eosinofiilien määrän kasvu ja vahvistaa diagnoosi.

Tutkimuksilla suljetaan pois sydänsairauksien, kroonisen keuhkotulehduksen, vierasesineen ja keuhkokasvaimen sekä muiden sairauksien mahdollisuus. Eosinofiilien määrän kasvua voivat aiheuttaa loiset, sieni-infektiot, homesairaudet tai allergiat. Jos mitään muuta syytä yskälle ei todeta, sairauden voidaan olettaa olevan eosinofiinista bronkopneumoniaa. Monilla eosinofiilista bronkopneumoniaa sairastavilla koirilla oireet pahenevat keväällä siitepölykaudella.

Siperianhuskylla tavataan koiran eosinofiilista keuhkotulehdusta tavallista yleisemmin. Sairaus tulee yleensä ilmi koiran työskennellessä valjakkokäytössä. Kennelliiton terveyskyselyyn syksyyn 2015 tulleissa vastauksissa noin sadasta vastaajasta viisi ilmoitti koiransa sairastavan eosinofiilista bronkopneumoniaa. Jalostusneuvonnan tiedossa on 20 EBP-tapausta. Eosinofiilinen bronkopneumonia on yleisempää nartuilla kuin uroksilla ja puhkeamisikä tyypillisesti aikuisiällä.

Sairauteen on perinnöllinen alttius, mutta periytymistapa on vielä tuntematon. Sairastunutta koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Vanhempien ja sisarusten jalostuskäytössä tulee huomioida koiran muiden ominaisuuksien painoarvo ja ettei toisen osapuolen lähisuvuissa esiinny sairautta.

Ektooppinen Uterer EU

Ektooppinen uterer on synnynnäinen virtsateidenkehityshäiriö: virtsa ei kulje virtsarakkoon vaan esim. emättimeen/siemenjohtimeen tai virtsaputkeen, jolloin koira ei pysty pidättämään virtsaa normaalisti. Oireet vaihtelevat jatkuvasta valuttelusta virtsankarkailuun satunnaisesti. Epämuodostuma voi olla eriasteinen ja lievimmät oireettomia. Ektooppinen uterer todetaan eläinlääkärin ultraäänitutkimuksella tai CT-kuvauksella. Yleensä havaittavissa pennuilla jo luovutusikässä varsinkin nartuilla. Ektooppinen uterer altistaa ulkokoirailla paleltumisriskiin ja ylipäättään herkkyyttä toistuviin virtsatulehduksiin. Pahimmillaan sairaus aiheuttaa munuaisten vaurioitumisen. Hoitona käytetään leikkaushoitoa (ja tarvittaessa lääkkeitä), leikkaus ei aina täysin. Periytyvyyden arvellaan periytyvän polygeenisesti eli useamman geenin yhteisvaikutuksesta.

Jalostustoimikunnan tiedossa on Suomesta pari tapausta, Norjan ja Ruotsin käyttölinjaisissa siperianhuskyissä on tapauksia tiedossa enemmän (JTK:n tiedossa n. 10 kpl). Sairastuneiden välillä on sukulaisuussuhteita.

Sairasta koiraa ei saa käyttää jalostukseen eikä tule yhdistää kahta koiraa, joiden lähisuvuissa tapauksia esiintyy.

Hyperuricosuria HUU

Perinnöllinen aineenvaihduntasairaus, jossa koiran virtsaan erittyy liikaa virtsahappoa, mikä johtaa alttiuteen muodostaa virtsa- ja munuaiskiviä (uraattikiviä). Geneettisesti kyseessä on mutaatio siperianhuskyillä. Sairauteen on olemassa geenitesti, Canine Genetics Lab, University of Minnesota. Toistaiseksi jalostustoimikunnalla ei tiedossa tapauksia.

SPS1, siperianhusky Shaking Puppy Syndrooma, tyyppi 1

SPS1 on vuonna 2012 tunnistettu perinnöllinen hermostosairaus, joka vaikuttaa koiran liikkumiskykyyn. Se on eri sairaus kuin siperianhuskyjen polyneuropatia (SHPN1) tai muilla arktisilla roduilla esiintyvät vastaavat sairaudet (kuten AMPN tai AHE). Sairaus huomataan yleensä n. kaksi viikkoisilla pennuilla: oireina vapinaa, koordinaatiovaikeuksia ja kävelyvaikeuksia. Oireet saattavat lievitä. Ennuste sairaudessa on erittäin huono. Kaikki tunnetut tapaukset ovat kuolleet äkisti ennen kahden vuoden ikää. Sairauteen ei ole tunnettua hoitoa.

Sairaus periytyy resessiivisesti, mikä tarkoittaa sitä, että koira tarvitsee kaksi kopiota geenivirheestä sairastuakseen. Minnesotan yliopiston laboratorio tarjoaa testejä sekä SHPN1- että SPS1-sairauksille. Testi voidaan tehdä poskisolunäytteestä, verestä, spermasta tai jopa kannuskynsistä. Tulokset hyväksytään myös amerikkalaiseen OFA-terveysrekisteriin. Sairautta on tavattu erityisesti USA:ssa ja Siberian Husky Club of America (SHCA) suosittelee kaikkien jalostuskoirien testaamista. Kantajien poistamista jalostuksesta ei suositeta, mutta kantaja tulee yhdistää ainostaan terveen kanssa.

Suomessa ei jalostustoimikunnan tiedossa todettuja tapauksia, SPS1 geenitestattuja on reilu 20 kpl.

SHPN1, siperianhuskyn polyneuropatia, tyyppi 1

Siperianhuskyn polyneuropatia 1 (SHPN1) on vuonna 2012 tunnistettu uusi hermostosairaus siperianhuskyilla (samalla tunnistettiin myös Shaking Puppy Syndrome 1 eli SPS1). Se on rappeuttava sairaus, joka vaikuttaa koiran kykyyn kävellä. SHPN1 on etenevä sairaus, joka voi heikentää merkittävästi sairastuneen koiran elämänlaatua. SHPN1 puhkeaa nuorella iällä, useimmilla koirilla ennen kahden vuoden ikää. Oireita ovat muun muassa poikkeava askellus, koordinaatiokyvyn puute (ataksia), lihasheikkous ja lihassurkastuma, jotka näkyvät selkeimmin takajaloissa. Sairaus on etenevä ja voi johtaa liikkumiskyvyn menetykseen, lihasvapinaan ja/tai lihasten lyhentymiseen (kontraktuura). Toisin kuin monet muut polyneuropatit, SHPN1 ei näytä aiheuttavan kurkunpään halvausta. Oireiden vakavuus vaihtelee: osalla koirista on vain lieviä oireita ja lähes normaali elinikä, kun taas toisilla oireet ovat rajuja ja elämänlaatu heikko, mikä johtaa eliniän merkittävään lyhenemiseen. Sairauteen ei ole hoitoa.

Nykyisen tiedon valossa SHPN1 periytyy peittyvästi (autosomaalinen resessiivinen), eli koira tarvitsee kaksi kopiota virheellisestä geenistä oireillakseen. Lisäksi mutaatiolla on osittainen penetranssi, mikä selittää vaihtelun oireiden vakavuudessa ja etenemisnopeudessa.

Minnesotan yliopiston laboratorio tarjoaa geenitestejä sekä SHPN1- että SPS1-sairauksille. Testi voidaan tehdä poskisolunäytteestä, verestä, spermasta tai jopa kannuskynsistä. Tulokset hyväksytään myös amerikkalaiseen OFA-terveysrekisteriin. Kantajia voidaan käyttää terveiden kanssa jalostukseen. Geenitestin tuloksen saanutta koira ei saa käyttää jalostukseen, koska sairastavat kantavat kahta mutaatiota ja periyttävät molemmat geenit kaikille jälkeläisilleen.

Sairaita koiria ei ole jalostustoimikunnan tiedossa Suomessa. Geenitestattuja suomalaisia siperianhuskyja on reilu 20 kpl, joista ei sairastavia kantajia 4 kpl. Kaikilla kantajilla on taustalla USA-linjoja.

Kurkunpäänhalvaus (laryngeal paralysis ns. "wheezer")

Kurkunpään halvauksessa kannusrusto ei siirry sivulle hengityksen aikana, syynä useimmiten kannusrustoa liikuttavien lihasten hermovaurio. Oireina mm. kakominen, yskiminen ja alentunut suorituskyky. Sairaus todetaan kurkunpään täyhystyksellä. Viimeisen kymmenen vuoden aikana kuolinsyynä koiranetissa todettu 2 kpl, lisäksi jalostustoimikunnalla on tiedossa muutamia muita tapauksia yhteensä alle 10 kpl.

Sairaus on yleisempi alaskanhuskyillä kuin siperianhuskyillä. Alaskanhuskyillä on todettu liittyvän sinisilmäisyyteen ja valkomaskisuuteen, tai pilkutukseen päässä. SKL:n/JTK:n tiedossa ei ole tutkimuksia, jossa olisi todettu siperianhuskyillä liittyvän kyseisiin ominaisuuksiin. Suomessa sairastuneista pari voisi mennä ko. väriyhdistelmiin, muut eivät.

Sairasta koira ei tule käyttää jalostukseen ja varmuuden vuoksi sen sisaruksia wheezer-väriyksellä ei suositella yhdistettäväksi wheezer-väriykseseen.

Spondyloosi

Spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja /tai -siltoja. Spondyloosia kehittyy usein normaalistikin ikääntymisen myötä, mutta joskus rappeumaa todetaan jo nuorilla koirilla. Selkärankaan muodostuneet luupiikit ja silloittumat voivat aiheuttaa koiralle vaihtelevanasteisia oireita kuten jäykkyyttä, ontumista, epämääräisiä selkäkipuja ja hyppäämishaluttomuutta. Kehittymässä olevat luupiikit voivat murtua tai hangata toisiaan aiheuttaen tulehduskipua alueella - toisinaan paikalliset oireet helpottavat, kun luutumisen etenee täydeksi sillaksi. Ventraalinen eli nikamien alapuolelle muodostuva siltamuodostus jäykistää selkää rasittaen viereisiä nikamavälejä. Spondyloosia sairastavien koirien oireilu vaihtelee voimakkaasti yksilöittäin ja jopa

vaikeaa spondyloosia sairastava koira voi olla täysin oireeton, joten kartoituskuvaaminen on jalostuksellisesti tärkeää.

Silloittumat ovat yleisimpiä rintarangan loppuosassa ja lannerangan sekä ristiselän alueella, joten rinta- ja lannerangasta otetut sivukuvat ovat riittäviä kartoituskuvaamisessa.

Spondyloosin kuvaaminen on suositeltavaa aikuisikäiseltä, mutta ei vielä vanhalta koiralta, jolloin ikääntymismuutoksia ei vielä ole, mutta perinnölliset muutokset ovat ehtineet muodostua. Vanhalle koiralle sallitaan hieman enemmän muutoksia kuin saman lausunnon saavalle nuorelle koiralle.

Ikääntymismuutosten osuutta on hankalaa arvioida. Kuitenkin kannattaa muistaa, että spondyloosi on etenevä sairaus, joten puhdas selkä tai vain lievät muutokset vanhemmalla koiralla on jalostuksellisesti erittäin merkittävä löydös.

On tärkeää muistaa, että selkänikamissa voi olla paljon muitakin sairauksia kuin spondyloosi, joten spondyloosipuhdas (SP0) selkä ei aina ole sama kuin terve selkä. Välimuotoiset nikamat erityisesti lannerangan lopun ja ristiselän välissä (L7-S) ovat melko yleisiä ja altistavat ristiselän kivuille tai toimintahäiriöille usein jopa enemmän kuin spondyloosi.

Arvostelussa käytettävä asteikko:

SP0	puhdas	ei muutoksia
SP1	lievä	Todetaan < 3 mm piikkejä korkeintaan 4 nikamavälissä tai > 3 mm piikkejä korkeintaan 3 nikamavälissä tai saareke korkeintaan 2 nikamavälissä.
SP2	selkeä	Todetaan silloittuma (täysi tai vajaa) korkeintaan 2 nikamavälissä ja/tai suuria saarekkeita korkeintaan 2 nikamavälissä.
SP3	keskivaikea	Todetaan silloittumia (täysiä tai vajaita) ja/tai suuria saarekkeita 3-7 nikamavälissä.
SP4	vaikea	Edellisiä vakavammat muutokset

Lausunnossa otetaan huomioon kaikki rintanikamat (1-13) sekä lannenikamat (1-7) ja ristiluu. Tätä asteikkoa noudatetaan koiran viiteen ikävuoteen saakka. Tämän jälkeen arvostelussa otetaan huomioon koiran ikä siten, että 5-7 vuotiaalla koiralla jätetään huomioimatta yksi silloittuma ja 8-vuotiaalla tai vanhemmalla koiralla jätetään huomioimatta kaksi silloittumaa. Kuitenkin jos vanhallakin koiralla on silloittumaa, ei se voi saada SP0 lausuntoa.

Spondyloosin on todettu olevan periytyvää (perinnöllisyys 0,42-0,62). Suuri periytymisaste on merkki siitä, että jalostusvalinnalla voidaan saavuttaa nopeaa edistymistä spondyloosin vähentämisessä.

Spondyloosin periytymismekanismeja ei tarkkaan tiedetä, mutta periytymismuoto on samanlainen kuin esimerkiksi lonkkanivelen kasvuhäiriössä tai patellaluksaatiassa. Spondyloosin kehittymistä säätelee monta geeniä, jotka ovat vaikutustavaltaan ja suuruudeltaan erilaisia. Lisäksi ympäristötekijät voivat muokata ominaisuutta geenien niille antamien raamien puitteissa.

Siperianhuskyilla on löydetty spondyloosi-tapauksia joko sattumalta lonkkakuvausten yhteydessä tai tarkoituksella kuvattuna. Joissakin tapauksissa spondyloosia on löydetty sairastuneen siperianhuskyn lähisuvusta poikkeuksellisen paljon, mikä viittaisi vahvasti perinnöllisyyteen. Siperianhuskyjen selkäkuvausmäärät ovat olleet kasvussa 2020-luvun taitteessa, mutta viime vuosina tarkastusmäärät ovat laskeneet. 2010-2025 välillä syntyneitä siperianhuskyja on selkäkuvattu 586 kpl (6,1 % aikavälillä syntyneistä). Näistä 31 siperianhuskylla on todettu spondyloosi (SP1 eli lievä 22 kpl, SP2 6 kpl, SP3 2 kpl ja SP4 1 kpl). Tällä otannalla esiintyvyys suomalaisessa siperianhuskykannassa olisi 5,3 %. Kannattaa kuitenkin huomioida, että virallisesti siperianhuskyt ovat saaneet Kennelliiton selkälausunnon vuodesta 2012, joten sitä vanhempia tuloksia ei Koiranetistä löydy. Jalostusneuvonnalla on Koiranetin tietojen lisäksi tiedossa parikymmentä epävirallisesti kuvattua koiraa, joilla osalla on todettu spondyloosi.

Siperianhusky suositellaan kuvattavan erityisesti, mikäli yhtään epäilyttää esimerkiksi koiran valjakkotyöskentelyn muuttuessa tai jos jalostuskoiran lähisuvussa esiintyy spondyloosia. Vaikeaa (SP4) spondyloosia sairastavat yksilöt tulisi sulkea pois jalostuksesta ja niiden jälkeläiset voidaan rekisteröidä ainoastaan merkitsemällä niille jalostuskielto. Sukua tulee katsoa laajemminkin eli myös vanhempien ja pentuesisarusten lausunnot kannattaa huomioida koiran perimän ja ilmiäisun vaikutuksen arvioimiseksi.

Lonkkaniveldysplasia

Suomessa siperianhuskyjen lonkkia on aikaisemmin tutkittu melko vähän. Lonkkakuvien tutkimusmäärät ovat kuitenkin olleet selkeässä kasvussa viimeisen viiden vuoden aikana. Pääasiassa siperianhuskyilla on hyvät lonkat eli A- tai B-lonkat (89,8 % 2015-2024 syntyneistä lonkkakuvaetuista siperianhuskyista). Lonkkakuvaustulokset ovat selkeästi yleisempiä näyttelylinjaisilla koirilla ja osittain siksi niillä esiintyy myös enemmän huonoja lonkkatuloksia. Huonompia lonkkatuloksia esiintyy satunnaisesti myös käyttölinjaisissa koirissa. Muissa pohjoismaissa samalla ajanjaksolla tervelonkkaisten prosenttiosuus tutkituista on hyvin Suomen kaltainen (Norjassa ja Ruotsissa molemmissa 94%:lla tutkituista A- tai B-lonkat). Jalostukseen on suositeltavaa käyttää ainoastaan tervelonkkaisia (A tai B) koiria. E-lonkkaisen koiran jälkeläiset voidaan rekisteröidä ainoastaan merkitsemällä niille jalostuskielto.

Lonkkakuvaustulokset

Vuosi	syntyneitä	A	B	C	D	E	Yhteensä
2015	578	47	12	2	2	0	63
2016	521	39	12	5	3	0	59
2017	601	72	15	10	1	0	98
2018	681	58	34	7	3	2	104
2019	648	55	15	5	0	0	75
2020	637	61	20	8	2	0	91
2021	689	60	23	11	1	0	95
2022	538	38	8	5	0	0	51
2023	570	25	5	1	1	0	32
2024	493	7	2	0	0	0	9
yhteensä	6430	462	146	54	13	2	677
%		68,24 %	21,57 %	7,98 %	1,92 %	0,30 %	

Muut sairaudet

Siperianhuskyilla esiintyy lähes kaikkia sairauksia, mitä koiraroduilla on diagnosoitu, mutta sairaiden yksilöiden määrä on erittäin vähäinen. Suomessa on todettu yllä olevien sairauksien lisäksi esimerkiksi polven ristsidevaurioita, osteokondroosia, sinkin imeytymishäiriötä, purentavikoja, kilpirauhasen vajaatoimintaa, patellaluksaatiota (2/2 vanhemman pennut voidaan rekisteröidä vain asettamalla ne jalostuskieltoon), allergioita (sekä iho- että ruoka-aineallergiat), herkkävatsaisuutta, silmäluomien sisäänpäin kiertymistä (entropion), ylimääräisiä ripsiä (esiintyvyys 1,6% 2005-2024 syntyneistä silmätutkituista), puutteellista kyynelkanavan aukkoa, pienisilmäisyyttä, kuivasilmäisyyttä, diabetestä, uveodermatologista oireyhtymää (märkivä ihotulehdus), nivelrikkoa, napatyrää, SLO:ta (kynsien autoimmuunisairaus), sikaripunkkia (demorikoosi), hampaiden kiilleongelmaa, iho-ongelmia ja sydänsairautta.

Yleisen kirjallisuuden ja Kennelliiton terveystutkimuksen (2015) mukaan siperianhuskyilla esiintyy hieman keskimääräistä enemmän kivesvikaisuutta. Amerikkalaisessa siperianhusky populaatiossa kivesvikaisuutta on todettu tutkimuksen mukaan esiintyneen 2000-luvulla n. 14 % (Zhao et al. 2010). Tutkimuksessa vuodelta 2014 siperianhuskyjen genomista on löydetty piilokiveksisyyteen liittyviä alueita (Zhao, X. et al. 2014).

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Kuolinsyy	Keskimääräinen elinikä	kpl	% ilmoitetuista
<i>Hengitystiesairaus</i>	7v 1kk	30	1 %
<i>Hermostollinen sairaus</i>	5v 11kk	43	1,5 %
<i>Iho- ja korvasairaudet</i>	6v 11kk	9	0,3 %
<i>Immunologinen sairaus</i>	6v 11kk	12	0,4 %
<i>Kadonnut</i>	3v 5kk	14	0,5 %
<i>Kasvainsairaudet, syöpä</i>	10v 5kk	416	14 %
<i>Kuollut ilman sairauden diagnosointia</i>	10v 1kk	125	4,2 %
<i>Käyttökoira ei sovellu käyttötarkoitukseensa</i>	6v 1kk	6	0,2 %
<i>Lopetus ilman sairauden diagnosointia</i>	10v 3kk	203	6,8 %
<i>Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi</i>	5v 0kk	66	2,2 %
<i>Luusto- ja nivelsairaus</i>	7v 11kk	64	2,2 %
<i>Maksan tai ruoansulatuskanavan sairaus</i>	8v 8kk	97	3,3 %
<i>Muu sairaus, jota ei ole listalla</i>	7v 11kk	144	4,9 %
<i>Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma</i>	1v 1kk	6	0,2 %
<i>Petovahinko</i>	11v 9kk	2	0 %
<i>Selkäsairaus</i>	8v 6kk	53	1,8 %
<i>Silmäsairaus</i>	6v 10kk	39	1,3 %
<i>Sisäeritysrauhasten sairaus</i>	8v 2kk	18	0,6 %
<i>Sydänsairaus</i>	8v 6kk	28	0,9 %
<i>Synnytysvaikeus</i>	5v 10kk	8	0,3 %
<i>Tapaturma tai liikennevahinko</i>	5v 4kk	219	7,4 %
<i>Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)</i>	12v 11kk	755	25,4 %
<i>Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus</i>	9v 7kk	52	1,6 %
<i>Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu</i>	9v 8kk	558	18,8 %
Kaikki yhteensä	9v 10kk	2967	

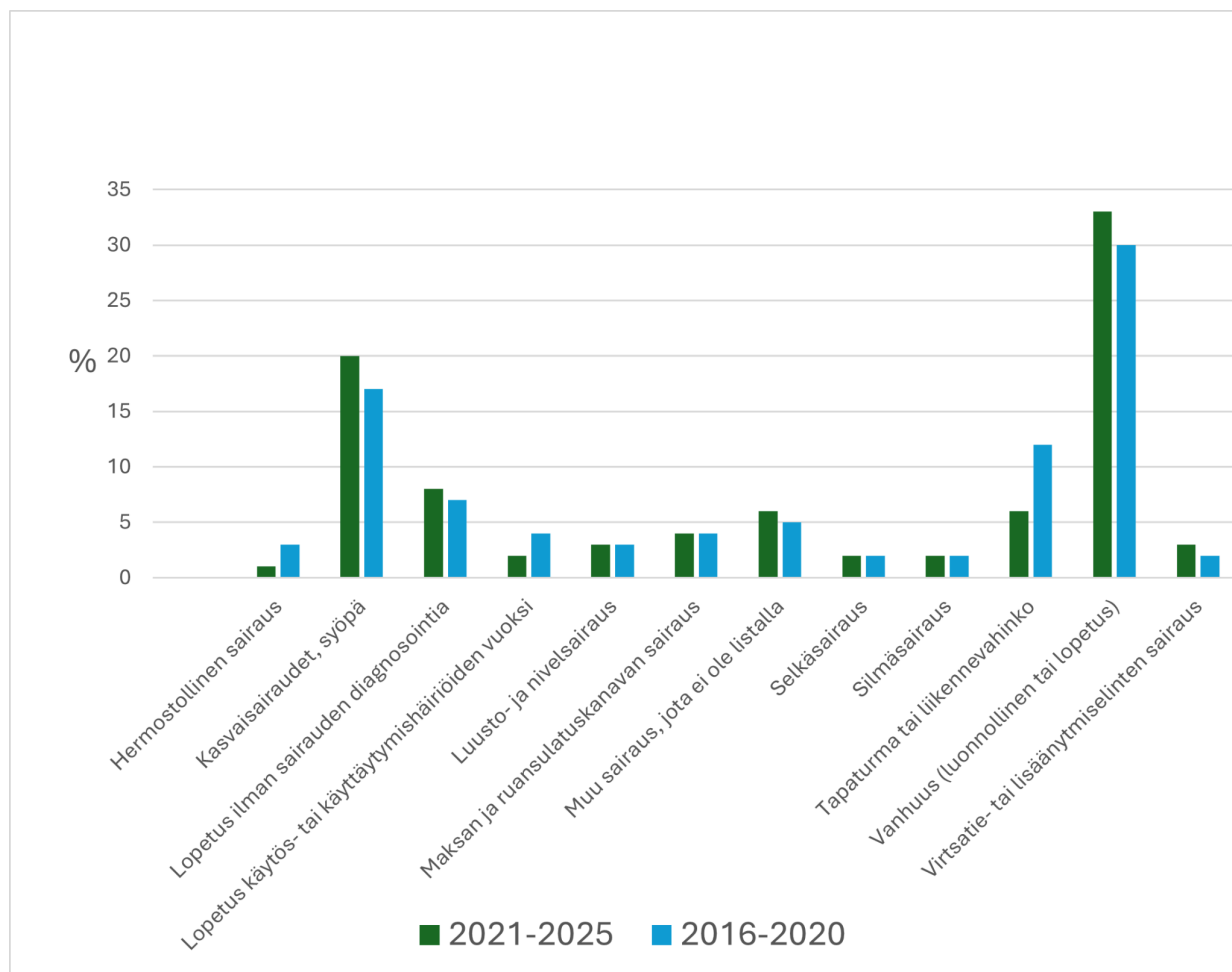
Vertaillaessa kuolinsyyden prosenttiosuuksia edelliseen jaksoon (2015-2020), on jätettävä laskuissa huomiotta ilmoittamattomien kuolinsyyden osuus (vuonna 2020 23 % ja vuonna 2025 13%), jonka osuuden huomattava lasku vääristäisi tuloksia. Kuvaajassa on esitetty yleisimpien ilmoitettujen kuolinsyyden osuudet tällä ja edellisellä viisivuotisjaksolla.

Yleisimpänä ilmoitettuna kuolinsyytenä on edelleen vanhuus (luonnollinen tai lopetus) keski-ikä ollessa 12v 11kk. Vanhuuteen kuolleiden osuus on hieman kasvanut viimeisimmällä viisivuotisjaksolla. Yleisin sairaus kuolinsyytenä on edelleen kasvainsairaudet ja syöpä, joiden osuus on hieman kasvanut, keskimääräinen kuolinikä on kuitenkin kohtuullisen korkea: 10 v 5 kk.

Tapaturmaisten ja käyttöhäiriöiden vuoksi lopetettujen kuolemien osuudet ovat puolittuneet, ollen viimeisimmällä viisivuotis jaksolla enää 6 % ja 2 % ilmoitetuista kuolemista.

Yleisesti ottaen rotu on pitkäikäinen ja moni siperianhuskyista voi työskennellä valjakossa vielä 12 vuodenkin iässä.

Yleisimmät ilmoitetut kuolinsyyt siperianhuskyillä vuosina 2025-2021 ja 2020-2016:

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pentuekoko	4,9	4,4	4,4	5,1	5,0	4,8	5,1	5,1	4,9	5,1	5,1

Viimeisen kymmenen vuoden aikana rodun keskimääräinen pentuekoko on Suomessa vaihdellut 4,4 ja 5,1 pennun välillä. Keskimääräinen pentuekoko on pysynyt suht samana, mutta pientä nousua on ehkä ollut havaittavissa 2020-luvulle tultaessa.

Astumisvaikeudet

Kesällä 2025 kasvattajille teetetyn kyselyn mukaan astumisvaikeuksia esiintyy rodussa melko vähän. Kaksi kasvattajaa vastasi yhden astumisen tapahtuneen epäluonnollisesti, kun kyselyyn vastanneet olivat kasvattaneet yhteensä yli 220 pentuetta. Aina nartut eivät anna valitun uroksen astua, mutta toisen uroksen kylläkin. Joskus astumisvaikeuksissa on kyse erittäin iäkkästä uroksesta.

Viiden vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna astumisvaikeuksien määrässä ei ole suurta eroa.

Tiinehtymisvaikeudet

Kesällä 2025 kasvattajille teetetyn kyselyn mukaan tiinehtymisvaikeuksia oli alle 20 pentuesuunnitelmassa, kun kyselyyn vastanneet kasvattajat olivat teettäneet yhteensä yli 220 pentuetta. Merkittävää eroa tiinehtymisvaikeuksissa ei ollut edellisen JTO:n kyselyyn.

Synnytysongelmat

Kyselyn mukaan synnytysongelmia esiintyi noin 12 %:ssa syntyvissä pentueissa, kun otanta oli yli 220 pentuetta.

Viiden vuoden takaiseen kyselyyn vertaamalla synnytysongelmat rodussa ovat hieman laskeneet. Esimerkiksi polttoheikkous on perinnöllistä, joten kasvattajien tulisi kiinnittää huomiota asiaan.

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

2025 kyselyn perusteella 2,2 %:lla nartuista esiintyy pentujen hoitamiseen liittyviä ongelmia. Luku on hieman suurempi kuin edellisen JTO:n kyselyn aikaan, mutta eroa ei ole merkittävästi.

Pentukuolleisuus

Kuolleena syntyneitä pentuja oli 2025 teetetyn kyselyn mukaan 10 %:ssa pentueista. Synnytyksen jälkeen ennen luovutusikää oli pentuja kuollut lähes yhtä monessa pentueessa. Yleisimmin mainittuja syitä olivat pennun heikkous ja ongelmat synnytyksessä. Huomioitavaa on, että kukaan kasvattaja ei maininnut pennun kuolemaan olevan syynä emon käytös, vaikka se oli yhtenä vastausvaihtoehtona.

Pentukuolleisuus oli aavistuksen edellisen JTO:n kyselyä pienempi, mutta eroa ei kuitenkaan ollut merkittävästi.

Synnyttäiset viat ja epämuodostumat

Synnyttäisi vikoja tai epämuodostumia ei esiinny rodulla normaalia enempää. Muutamissa pentueissa on esiintynyt yksittäisiä epämuodostuneita pentuja. Rodulla ei ole mitään rakenteellisia seikkoja, jotka voivat altistaa synnyttäisten vikojen tai epämuodostumien syntymiselle.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Ulkomuotoon liittyvät anatomiset piirteet, jotka altistavat rodun yksilöt sairauksille tai lisääntymis- ja hyvinvointiongelmiille

Siperianhuskylalla ei ole sellaisia anatomisia piirteitä, jotka altistaisivat sen sairauksille, hyvinvointi- tai lisääntymisongelmille.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Rotu on yleisesti ottaen terve ja hyvinvoiva. Sillä ei myöskään ole suuria ongelmia lisääntymisessä vaan pentueet syntyvät yleensä normaalin astumisen kautta. Yleisimpiä ja koiran elämän kannalta hankalimpia sairauksia ovat eosinofiilinen bronkopneumonia, epilepsia, spondyloosi, siperianhuskyjen polyneuropatia (SHPN1, tapauksia maailmalla, geenitesti saatavilla) sekä silmänsairauksista glaukooma ja harmaakaihi sokeutumisasteesta riippuen. Riippuen sairauden asteesta ja vasteesta lääkehoitoon edellä mainitut sairaudet saattavat vaikuttaa niin koiran arkielämään kuin myös sen käyttöön rekikoirana. Mitään koiraa haittaavaa sairautta sairastavaa koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen ja koiran sairaudesta olisi hyvä informoida kasvattajalle sekä rotujärjestön jalostusneuvonnalle.

Ongelmien mahdollisia syitä

Sairauksien kitkemistä rodusta on estänyt avoimuuden puute. Terveystarkastusinnokkuus vaihtelee suuresti harrastajien keskuudessa. Nykyään sairauksista puhutaan aikaisempaa avoimemmin, mutta kaikki kasvattajat/ jalostukseen uroksiaan antavat eivät ole kiinnostuneet selvittämään jalostuskoiriensa suvuissa esiintyviä riskejä. Osa sairauksista on päässyt yleistymään asenteen ja ilmapiirin vuoksi vuosien saatossa.

Rodun jalostusneuvonta on ottanu 2016 omaan käyttöönsä listaukset, johon on kerätty kaikki eri lähteistä saatavilla olleet sairastuneet koirat sairauksittain. Tietoa pyritään jakamaan yhdistelmän terveysriskeistä kysyville. Listauksessa ja kaavioissa on myös huomioitu sairastuneiden koirien sukulaisuuksia.

Eosinofiilinen bronkopneumonia on huonosti tunnettu sairaus, jota ei aina osata diagnosoida. Sairautta ei ole jalostuksessa huomioitu riittävän vakavasti ja siitä ilmoittaminen on täysin omistajan varassa. Rodun taustalla esiintyy historiallista sukusiitosta ja joissakin yhdistelmissä sukusiitosasteet ovat korkeita. Tämä vaikuttaa osaltaan autoimmuunisairauksien kuten eosinofiilisen bronkopneumonian esiin tulemiseen.

Spondyloosin esiintyvyyteen saattaa vaikuttaa koirien käyttäminen vetokäytössä erityisesti nuorena, jolloin selkä joutuu kovalle rasitukselle. Kaikkia spondyloosin takia oireilevia koiria ei välttämättä tunnisteta tai viedä selkävaurioksi. Jos koiraa ei käytetä valjakossa esimerkiksi spondyloosi voi jäädä huomaamatta.

Epilepsiaa sairastavien koirien kaikkia kohtauksia ei välttämättä huomata, koska yleensä rodun edustajat asuvat ulkona. Epilepsiakohtauksia saaneiden koirien ilmoittaminen jalostusneuvonnalle ja muiden harrastajien tiedoksi on täysin omistajan varassa.

Glaukooma on koiralle erittäin kivulias. Omistaja huomaa koiransa oireet varmasti. Osittain glaukooman perinnöllisyyttä on saatettu vähätellä pitämällä glaukoomaa trauman aiheuttamana, vaikka taustalla on trauman lisäksi usein perinnöllinen alttius. Koiranetissä näkyvää virallista silmänpaineen mittausta tai gonioskopiaa ei yleensä tehdä jo glaukoomaan sairastuneelle koiralle, joten tieto koiran glaukooman ilmoittamisesta on ainoastaan omistajan antaman tiedon varassa.

4.4. Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

Rotumääritelmän yleisvaikutelmassa todetaan siperianhuskyn olevan keskikokoinen, nopeasti ja keveästi liikehtivä käyttökoiro, jonka liikkeet ovat vapaat ja joustavat. Sen kohtuullisen tiivis runko, tiheä karvapeite, pystyt korvat ja tuuheakarvainen häntä viittaavat rodun pohjoiseen alkuperään. Sen luonteenomainen liikunta on sulavaa ja ilmeisen vaivatonta. Se työskentelee alkuperäisessä tehtävässään valjaissa erittäin kyvykkäästi, vetäen kevyttä kuormaa kohtalaisella nopeudella pitkiä matkoja. Voiman, nopeuden ja kestävyuden tasapaino näkyy rungon mittasuhteissa ja rakenteessa. Urokset ovat urosmaisia, mutta eivät koskaan karkeita, nartut narttumaisia, olematta kuitenkaan rakenteeltaan heiveröisiä. Hyvässä kunnossa oleva, kiinteä- ja hyvälihaksinen siperianhusky ei ole ylipainoinen.

Rotumääritelmän tiivistelmässä tärkeimmiksi rotuominaisuuksiksi mainitaan keskikokoisuus, kohtuullinen luusto, tasapainoiset mittasuhteet, vapaat ja vaivattomat liikkeet, oikeanlaatuinen karvapeite, rodunomaiset pää, korvat ja häntä sekä hyvä luonne. Raskasluustoisuus, ylipainoisuus, rajoittuneet tai kömpelöt liikkeet, pitkä- tai pörrökarvaisuus ovat virheelliset. Siperianhusky ei koskaan vaikuta niin raskaalta tai rotevalta, että se toisi mieleen kuormajuhdan, eikä niin kevyeltä ja heiveröiseltä, että se toisi mieleen pikajuoksijan. Molemmat sukupuolet antavat erittäin kestävästä vaikutelman. Rodun rotumääritelmä kokonaisuudessaan on esitetty liitteessä 3.

Rodun sisällä koirien ulkonäössä esiintyy suurta vaihtelua. Linjojen ääripäissä olevat koirat poikkeavat tyypiltään huomattavasti toisistaan. Toisen ääripään koirat ovat hyvin kevytluustoisia ja korkearaajaisia, toisessa ääripäässä ovat erittäin raskasluustoiset ja matalaraajaiset koirat. Kumpaakaan ääripäätä ei tulisi suosia jalostuksessa. Tavoitteena on tasapainoisen kestävästä kokonaisuuden muodostava koiro, joka liikkuu kevyesti tehokkain askelin. Huomiota tulisi kiinnittää myös koirien oikeanlaiseen lihaksistoon. Etu- ja takaosan kulmausten tulisi olla tasapainossa keskenään. Tällä hetkellä Suomessa koirilta löytyy usein voimakkaasti kulmautuneita takaosia, mutta etuosien kulmaukset eivät ole tasapainossa takaosan kanssa.

Etuosien kulmaukset ovat usein takaosaa niukemmat. Yleisin virhe on turhan pysty ja/tai lyhyt olkavarsi ja/tai pysty ja lyhyt lapa. Hyvin rakentunut etuosa on paljon liikkuvalla koiralla tärkeä, koska laukatessa suurin osa koiran painosta kohdistuu sen eturaajoihin ja etuosa toimii iskunvaimentimena esim. alamäissä tai kovemmassa vauhdissa. Etukulmauksien lisäksi ranteiden tulisi olla riittävän joustavat, jotta etuosan joustavuus tehostuu koiran työskennellessä.

Rekikoirille oleellista on tassujen muoto ja kestävyys. Jonkin verran näkyy virheellisiä litteitä tassuja sekä vastaavasti liian pieniä ja pyöreitä nk. kissantassuja.

Rotumääritelmässä rodun kooksi on asetettu nartuille 51-56 cm ja uroksille 53-60 cm.

Erityisesti käyttölinjassa esiintyy jonkin verran rotumääritelmässä mainittuun kokoon nähden

liian kookkaita koiria. Paljon esiintyy myös koiria, jotka ovat lähellä rodun ylärajaa. Erittäin kookkailla koirilla saattaa esiintyä ongelmia valjakossa työskennellessä, koska suuri koko tekee koirasta alttiimman loukkaantumisille. Suuri koko vaikeuttaa toimimista syvässä lumessa, koska koira uppoaa helpommin hangen läpi. Suuri tai ylisuuri koko lisää myös ylikuumenemisen riskiä, toisaalta liian pienellä koiralla on isompi lämpöhukka kovalla pakkasella. Lähinnä näyttelylinjoissa esiintyy hyvinkin pieniä rotumääritelmän alarajan alle meneviä koiria. Vastaavasti liian pieni koko hankaloittaa työskentelyä haastavissa olosuhteissa, esim. syvässä lumessa.

Turkin laatu vaihtelee siperianhuskyilla normaalisti paljon vuodenajan mukaan, joten oikeanlaisen turkin arvioiminen näyttelykehässä voi olla etenkin karvan vaihtumisen aikana haastavaa. Rotumääritelmä kuvaa rodun turkkia kaksinkertaiseksi ja keskipitkäksi. Koira vaikuttaa tiheäturkkiselta, mutta karvapeite ei ole koskaan niin pitkä, että selvät ääriiviivat häviäisivät. Pohjavilla on pehmeää ja tiheää sekä tarpeeksi pitkää tukemaan peitinkarvaa. Erityisesti käyttölinjan ääripäässä esiintyy ohutta ja lyhyttä karvapeitettä. Joskin karvanlaatu voi silti olla tiivis. Toisaalta rotuun syntyy aina silloin tällöin koiria, joiden etenkin karvan vaihtumisen aikana karva on pitkä ja ääriiviivat peittävää. Niitä kutsutaan woolly-nimellä. Näyttelylinjaisilla koirilla esiintyy välillä erittäin vahvaa jopa liioiteltua karvapeitettä ja virheellistä pystyä peitinkarvaa.

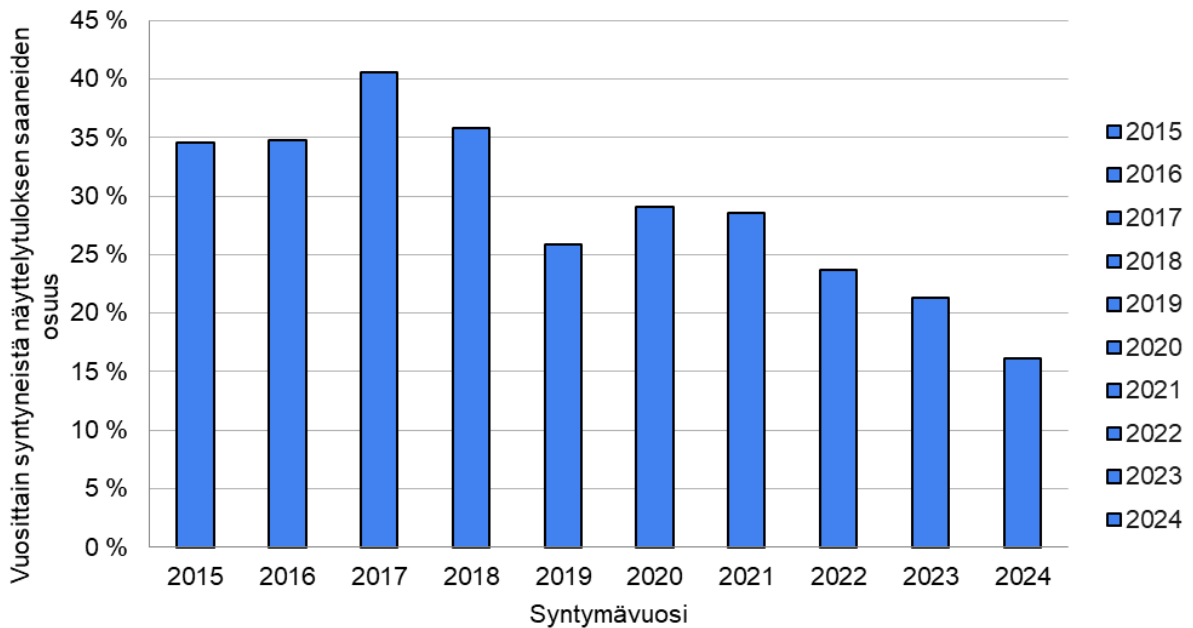
Rodun käyttötarkoituksen kannalta erittäin tärkeää ovat liikkeet. Rakenteelliset heikkoudet tulevat usein esiin koiran liikkeitä tarkasteltaessa. Rotumääritelmä kuvaa liikkeitä seuraavasti: ”Luonteenomainen liikunta on sulavaa ja ilmeisen vaivatonta. Koira liikkuu nopeasti ja keveästi. Näyttelykehässä se tulisi esittää talutin löysänä, kohtalaisen nopeassa ravissa, jolloin eturaajojen pitkä askel ja takaraajojen hyvä työntö tulevat esiin. Edestä katsottuna koiran kävellessä kädäpäät eivät astu samalle linjalle, mutta nopeuden lisääntyessä kädäpäät vähitellen siirtyvät lähemmäksi toisiaan, kunnes päkiät astuvat rungon pituusakselin alla olevalle linjalle nk. single tracking. Kun kädäpälien jäljet yhtyvät, etu- ja takaraajat liikkuvat suoraan eteenpäin, kyynärpäät tai polvet eivät käänny sisään eivätkä ulos. Kumpikin takaraaja astuu samaan kohtaan kuin samanpuoleinen eturaaja. Koiran liikkussa selkälinja pysyy kiinteänä ja tasaisena.”

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Rodun koirien näyttelykäynnit

Siperianhuskyista osa käy näyttelyissä hyvinkin aktiivisesti, mutta pelkästään rekikoiraksi hankituista koirista monikaan ei käy elämänsä aikana näyttelyissä kertaakaan. Esimerkiksi työkoirakennelmissä useiden koirien vieminen näyttelyyn saattaa olla jo kustannus- ja tautiriskikysymys. Moni aktiivinen rodun harrastaja pyrkii käyttämään koiran edes kerran näyttelyssä sen elämän aikana. Hyväksytyt näyttelytulokset käy hakemassa elämänsä aikana noin 30% siperianhuskyista. Innostus näyttelytulosten hankkimiseen on laantunut 2018 syntyneiden siperianhuskyjen jälkeen. Alla olevasta taulukosta pitää huomioida, että viime vuosina syntyneet koirat ehtivät vielä keräämään näyttelytuloksen myöhemmin.

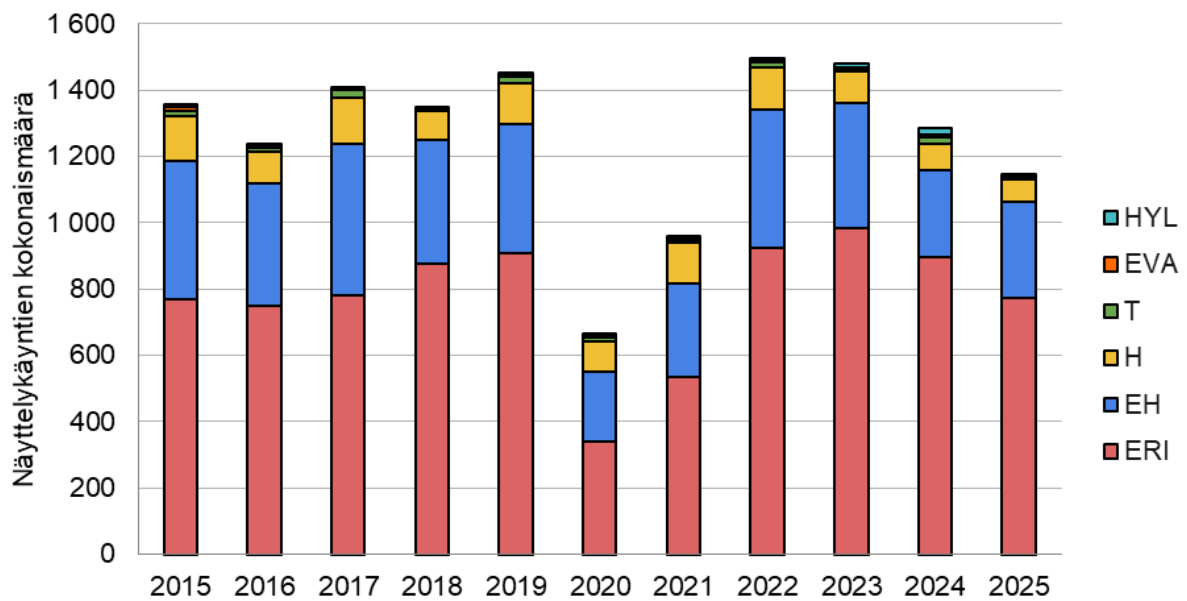
Vuosittain syntyneistä hyväksytyn näyttelytuloksen saaneet

Alla olevasta taulukosta on nähtävissä, että rodun näyttelykäyntien määrä on hiipunut parin viime vuoden aikana. Vuoden 2020-21 vähäisiin näyttelykäyntimääriin on syynä koronaviruksen aiheuttamat näyttelyiden peruutukset ja ihmisten haluttomuus osallistua epidemia-aikana tapahtumiin. Pandemia-ajan jälkeen näyttelyihin osallistuttiin parina vuonna hieman aktiivisemmin.

Arvosanojen prosentuaaliset osuudet ovat pysyneet suht samoina. ERI eli Erinomainen osuus on hieman kasvanut. Vuoden 2024 poikkeuksellisen iso hylkäysten (HYL) määrä aiheutuu erikoisnäyttelystä, jossa hylätyn sai 18 koiraa (näistä 15 on saanut näyttelytuloksen H-FI MVA muissa näyttelyissä tai erikoisnäyttelyissä).

Näyttelykäynnit ja arv sanat vuosittain

Ulkomuodon arvostelussa tärkein on rotujärjestön järjestämä erikoisnäyttely, joka muistuttaa jossain määrin jalostustarkastuksia. Erikoisnäyttely on saavuttanut suuren suosion ja sinne osallistuu vuosittain 200-300 koiraa. Erikoisnäyttely lukeutuu maan suurimpiin ellei suurimmaksi erikoisnäyttelyksi (osallistujaennätys 2020 noin 400 siperianhuskya pentuluokat mukaan lukien). Suomen erikoisnäyttelyssä esitettävien siperianhuskyjen määrä on maailmanlaajuisesti suurimpia, joissa rotua on näin paljon koolla. Siihen osallistutaan suurin joukoin usein tapahtuman hengen vuoksi ja paremminkin ajatuksella saada asiantuntijan lausunto koirasta, kuin tavoitteena voittaa näyttely. Erikoisnäyttelyyn pyritään saamaan kokeneita, rodun käyttötarkoituksen hyvin tuntevia ulkomuototuomareita. Erikoisnäyttelyn koirista useimpia käytetään aktiivisesti vetokoirina ja ne edustavat pääsääntöisesti käyttölinjaa.

Rodun koirien jalostustarkastukset

Rodulla ei ole järjestetty jalostustarkastuksia.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Rakenteensa puolesta lähes kaikki rodun yksilöt kykenevät vetämään ainakin lyhyitä sprinttimatkoja rekeä. Rodulla on harvoin niin isoja ulkomuoto-ongelmia, ettei koira kykenisi käyttötarkoitukseensa edes kevyesti. Vauhdin kasvaessa, treenien ja toistojen tullessa rankemmiksi sekä matkojen pidentyessä rakenteelliset heikkoudet tulevat usein esiin esimerkiksi jumeina, jäykkyytenä, ontumisina tai vetoahaluttomuutena. Osalla koirista rakenteelliset puutteet voivat aiheuttaa koiran poistamisen tavoitteellisesti treenaavasta valjakosta. Rakenteellisia puutteita omaavan siperianhuskyn treenauksessa tulee kiinnittää usein enemmän huomiota myös hierontaan, fysioterapiaan, jumppaamiseen, venyttelyyn jne., jotta se selviää tavoitteellisemmasta treenauksesta muun valjakon mukana.

Käyttötarkoituksen mukaisesti siperianhuskyn liikunta tulee aina olla vaivatonta ja sujuvaa sekä tehokasta. Tasapainoinen rakenne mahdollistaa oikeanlaisen liikunnan.

Epätasapainoinen liike kuluttaa koiraa sen käyttötarkoituksessa erityisesti pitkillä matkoilla.

Näyttelykehässäkin koira tulisi peilata siihen, miten kyseisen koiran voisi kuvitella työskentelevän valjakossa pitkäkestoisessa rasituksessa. Käyttötarkoituksen kannalta oleellista on myös hyvä lihaksisto, tassujen muoto ja kestävyys.

Hyvä lämpöä eristävä turkki auttaa niin haastavissa olosuhteissa työskennellessä kuin palautumisessa ja levossa.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmakohdat

Siperianhuskyissa on esiintynyt aina jonkin verran kokovaihtelua. Erityisesti käyttölinjaisissa rodun edustajissa on ollut havaittavissa suurikokoisia yksilöitä. Rodun keskimääräinen koko on kasvanut ja keskikokoa pienempiä koiria näkee harvemmin kuin ennen. Siperianhusky on kuitenkin perinteisesti isomman valjakon koira, jolloin isosta koosta on haittaa.

Etuosien kulmaukset ovat monilla yksilöillä takaosaa niukemmat ja saattavat aiheuttaa ongelmia käyttötarkoituksessa, kun koira työskentelee useita kausia.

Rekikoirille tärkeitä ominaisuuksia ovat liikkeet ja lihaksisto. Monilta rodun edustajilta puuttuu liikkeistä tehokkuus. Liikkeiden tulisi olla tehokkaat ja vaivattomat, jotta koiralta löytyy kestävyttä myös pidemmille matkoille.

Oleellista on myös oikeanlainen lihaksisto. Viimeisten vuosien aikana koirien lihashuoltoon on kiinnitetty enemmän huomiota ja tarjolla on erilaisia hoitomuotoja, joilla mahdollistetaan koiran maksimaalinen suoritus käyttötarkoituksessa. Hieronnalla, laserhoidolla, naprapaatin tai eläinfysioterapeutin käsittely ovat urheilivalle koiralle hyväksi. Kuitenkin tulee muistaa, että jos käyttötarkoituksessa järkevästi ja suunnitellusti työskentely aiheuttaa koiralle toistuvia jumeja, eikä se pysty työskentelemään ilman säännöllistä käsittelyä/hoittoa, koira ei ole jalostuskoira mahdollisista hyvistä käyttöominaisuuksista huolimatta. Tämä ei tietysti koske koiria, joiden jumeihin on esimerkiksi tapaturmainen syy (autokolari, tapaturmainen loukkaantuminen petteineellä uralla tms.). Toistuvat jumit, ontumiset jne. aiheutuvat monessa tapauksessa suoraan tai välillisesti rakenteellisista tai lihaksiston heikkouksista ja ne tulevat sitä helpommin esiin, mitä rankemmin ja useammalla kaudella koira treenataan. Jalostuksessa tulisi suosia hyvärakenteisia ja tasapainoisesti liikkuvia koiria, joilla ei ole toistuvia, ilman ulkopuolista syytä syntyviä lihasongelmia.

Ongelmien mahdollisia syitä

Ylikorkeiden tai kookkaiden koirien määrän lisääntymiseen ovat saattaneet vaikuttaa valjakkokilpailut. Monet kilpailijat kilpailevat käytännön syistä johtuen pienen luokan valjakolla ja sprinttimatkoilla. Pienessä valjakossa lyhyellä matkalla isosta koirasta on enemmän hyötyä kuin haittaa. Yhden ja kahden koiran kelkkailu-, kickbike ja pyöräilyluokissa isosta koirasta on enemmän apua voimansa vuoksi. Myös neljän koiran valjakossa on huomattavasti eroa sillä, juokseeko valjakossa neljä koon alarajoilla olevaa narttua vai neljä isoa urosta. Sprinttimatkojen urat ovat yleensä nopeita ja hyvin tampattuja, jolloin isokaan koira ei uppoa hankeen. Sprinttimatkoilla matkat ovat luonnollisesti lyhyitä ja keskikokoisten koirien parempi kestävyys ei tule vielä esiin. Nykyään sprinttikisoja järjestetään paljon myös sulanmaan kisoina, jolloin reitit eivät upota ja matkat ovat talvikautta lyhyempiä.

Käyttökoiraksi jalostetuilla siperianhuskyilla on yleensä hyvä työskentelymotivaatio. Rakenteelliset ja lihaksistosta johtuvat ongelmat voivat jäädä huomaamatta, kun koira työskentelee kovassa vireessä hyvin.

Näyttelyissä tai seurakoirana elävälle siperianhuskylle oikeanlaisilla liikkeillä tai lihaksistolla ei

ole yhtä suurta merkitystä kuin työkäytössä. Näyttelyssä voi esiintyä lihaskunnoltaan hyvin eriasteisia koiria ja pahimmillaan koiran lihaksistoa on vaikea arvioida koiran kunnosta johtuen. Näyttelykehät ovat monissa näyttelyissä liian pieniä tai sisänäyttelyissä liukkaita, jotta siperianhuskyn oikeanlainen maatavoittava tehokas ravi pääsisi niissä oikeuksiinsa. Tuomarien tulisi myös liikuttaa koiria kehässä riittävästi.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Edellisellä kerralla JTO:hon tehtiin päivitys kaudella 1.1.2017-31.12.2021 voimassaolleeseen JTO:hon.

Edellinen JTO on ollut voimassa 1.1.2021-31.12.2026.

Rodun ensimmäisen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Siperianhuskyrodun ensimmäinen jalostusentavoiteohjelma hyväksyttiin rotujärjestön vuosikokouksessa 16.5.1998, jonka jälkeen siihen on tehty yksi muutos (SHS vuosikokous 21.5.2000), koskien koirien liian varhaista jalostuskäyttöä ja silmätarkastuksen suosittamista ennen jalostuskäyttöä. Seuraavan tavoiteohjelman Suomen Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta hyväksyi 26.9.2006, sen päivityksen 16.8.2011 ja se on ollut voimassa 1.1.2012 - 31.12.2016.

5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Alla on listattu vuosien 2015-2025 aikana eniten jalostukseen käytetyt urokset ja nartut.

#	Uros	Käyttö- tulos	Näyt- tulos	Silmä- tark.	Pentu- eita	Pentuja	Suomeen rekisteröityjen pentujen tulokset					
							Käyttö- - tulos	Näyt- - tulos	Silmä- - tark.	Käyttö- tulos %	Näyt- tulos %	Silmä- tark. %
1	LUMIKIISAN BEETA MYRSKY	16* REK1	SA	OK	7	46	25	24	13	54,3 %	52,2 %	28,3 %
2	ARCTIC SOUL FORSTAL'S LEGEND	FI KVA	FI MVA	OK	9	42	11	22	10	26,2 %	52,4 %	23,8 %
3	KAKASTAVI DOUBLE OR NOTHING	ei	ei	OK	8	36	0	2	1	0,0 %	5,6 %	2,8 %
4	MERRICK FREE SPIRIT OF QUINN'S	ei	SERT	OK	7	35	2	9	7	5,7 %	25,7 %	20,0 %
5	KASAKAN JACK SPARROW	FI KVA	FI MVA	OK	6	34	16	19	13	47,1 %	55,9 %	38,2 %
6	KONUVERES NOSTALGIC HEART- BREAKER	ei	SERT	OK	6	33	0	9	3	0,0 %	27,3 %	9,1 %
7	MIKHAMKOEN VITO CARLEONE	ei	SA	OK	6	32	0	10	5	0,0 %	31,3 %	15,6 %
8	LUMIKIISAN DELTA TÄHTI	FI KVA	SA	OK	5	31	7	5	4	22,6 %	16,1 %	12,9 %
9	SAINEN DARTH VADER	REK1	ERI	OK	5	29	18	12	16	62,1 %	41,4 %	55,2 %
10	FLY ME TO THE MOON VIKTORIYA PRIDE	ei	SA	OK	5	29	0	2	4	0,0 %	6,9 %	13,8 %
11	ARCTIC SOUL FEAT MG KRONOS	4*REK1	FI MVA	OK	5	29	11	20	12	37,9 %	69,0 %	41,4 %
12	TULLA- TUULEN JACK	FI KVA	ERI	OK	4	28	15	13	10	53,6 %	46,4 %	35,7 %
13	TAIGA	ei	ei	ei	5	28	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
14	DIEGO	LD-kisat	ei	OK	5	27	6	5	4	22,2 %	18,5 %	14,8 %
15	MUSTAN- KALLION DEVIL	2*REK1	EH	ei	5	27	8	6	2	29,6 %	22,2 %	7,4 %
16	KUURA- KUONON RED HOT CHILI PEPPER ONICE	ei	ei	ei	6	26	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
17	ARCTIC SOUL IRON MAIDEN	2*REK1	FI MVA	OK	6	26	12	21	17	46,2 %	80,8 %	65,4 %
18	WINTRY HIAWATHA	REKÄ- JOH1	ei	ei	4	24	3	1	2	12,5 %	4,2 %	8,3 %
19	WHISKEY DE LOUFRANC	2* REK1	ei	ei	4	24	11	5	2	45,8 %	20,8 %	8,3 %
20	LEVAJOK'S AYRTON	ei	SERT	OK	5	24	1	8	4	4,2 %	33,3 %	16,7 %
21	RAIGO- MILLIN ZEN ZERO	ei	ei	ei	5	24	1	9	4	4,2 %	37,5 %	16,7 %
22	FRAMGANG ISBJÖRN	FI KVA	EH	OK	3	24	10	9	5	41,7 %	37,5 %	20,8 %

							Suomeen rekisteröityjen pentujen tulokset					
#	Narttu	Käyttö- - tulos	Näyt.- tulos	Silmä- tark.	Pentu- eita	Pentu- ja	Käyttö- - tulos	Näyt.- tulos	Silmä- - tark.	Käyttö- - tulos %	Näyt.- tulos %	Silmä- - tark. %
1	MC QUINN'S NAM NAM XENIA	ei	SA	OK	5	32	0	5	4	0,0 %	15,6 %	12,5 %
2	BLACK HAPPIES ERICA	ei	SERT	ei	5	30	0	7	3	0,0 %	23,3 %	10,0 %
3	MIKHMAKOEN VILAYDA ICE	ei	SERT	OK	5	25	1	3	4	4,0 %	12,0 %	16,0 %
4	POLAR SPEED ROXY	ei	ei	OK	4	24	0	3	3	0,0 %	12,5 %	12,5 %
5	SUMU USVAN ZELJA	ei	H	ei	4	27	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
6	KUURAKUONON UNIQUE KATHINKA CALVINSDOTTER	ei	ei	ei	4	23	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
7	KUURAKUONON ZERO DOUBT LADY LOVIATAR	ei	ei	ei	4	22	0	1	0	0,0 %	4,5 %	0,0 %
8	SLEIGH- RUNNER'S ODESSA	ei	ei	ei	4	22	5	3	5	22,7 %	13,6 %	22,7 %
9	KUURAKUONON CLASSIC LADY BEL AIR	ei	EH	OK	4	22	1	11	7	4,5 %	50,0 %	31,8 %
10	SIRPPI	ei	ei	ei	3	21	0	1	0	0,0 %	4,8 %	0,0 %
11	AARTI LINORA ICEBLUE	ei	ERI	ei	5	26	0	5	6	0,0 %	19,2 %	23,1 %
12	POLAR SPEED USVA	ei	ei	ei	3	20	0	0	1	0,0 %	0,0 %	5,0 %
13	WINTER WIND'S TRIP	4* REK1	ERI	OK	3	19	11	11	10	57,9 %	57,9 %	52,6 %
14	SKYLINE CREAK'S ABSOLUT WILD ELYX	REKÄ- JOH2	SERT	OK	4	19	3	6	5	15,8 %	31,6 %	26,3 %
15	SNOW ACTION'S E'EOWYN	2* REK1	ei	ei	2	18	7	5	4	38,9 %	27,8 %	22,2 %
16	DEEPGLACIER DREAMY	ei	ei	OK	3	18	2	3	6	11,1 %	16,7 %	33,3 %
17	LUMIKIISAN BEETA VIIMA	FI KVA	ERI	OK	3	18	3	0	2	16,7 %	0,0 %	11,1 %
18	JÄÄSILMÄN TUNDRAN LUMOUS	ei	Sa	OK	3	18	0	7	5	0,0 %	38,9 %	27,8 %
19	MCAHON Q-GLE	LD- kisat	ei	ei	2	18	1	0	0	5,6 %	0,0 %	0,0 %
20	CHAMONIX DEUS CANDY KISSES	ei	SA	OK	3	17	1	3	1	5,9 %	17,6 %	5,9 %

Siperianhuskyissä on selkeästi nähtävissä sekä narttujen että urosten puolelta, että kun koiralla itsellään on hyväksyty kilpailukoe- tai käyttötulos, sen jälkeläisillä mitä suuremmalla todennäköisyydellä on sekä hyväksyty kilpailukoe- että käyttökoetulos sekä hyväksyty

näyttelytulos. Jalostukseen on käytetty koiria, joilla ei ole mitään tulosta (silmätarkastus, koetulos, näyttelytulos) ja myöskään niiden jälkeläisillä ei ole usein tuloksia juuri lainkaan. Kysymys lienee, onko kyseessä jalostus vai määrän lisääminen.

On oletettavissa, että testaamattomien ja tarkastamattomien koirien jalostuskäytöllä rodun keskitaso ei nouse.

Käytetyimpien koirien listoilta löytyy useampi koira, jonka omat tulokset kuten myös jälkeläisnäytöt ovat selkeästi huonompia kuin rodun keskitaso. Jalostuskoirina eniten käytettyjen listalta tulisi löytyä terveiksi tutkittuja hyviä käyttökoiria, jotka ovat myös periyttäneet ominaisuuksia jälkeläisilleen.

5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Edellisen JTO:n toimintasuunnitelman toteutuminen

Edellisen jalostuksen tavoiteohjelman (2021-2026) voimassaoloaikana rotujärjestöllä oli suunnitteilla seuraavia toimenpiteitä:

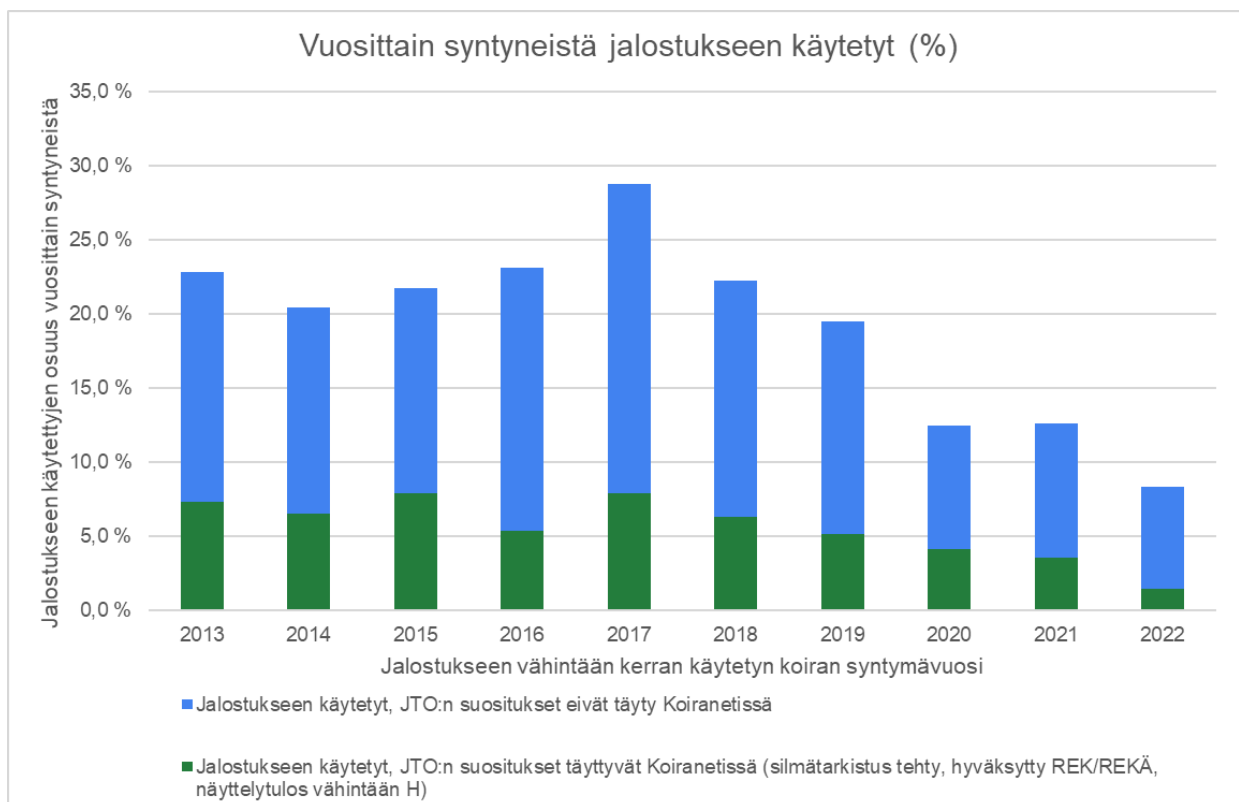
Tavoite	Toimenpide	Tulos
<p>Jalostuspohja Jalostuksessa hyödynnetään myös laajasti työkoirakantaa.</p> <p>Vältetään samansukuisten koirien yhdistelmiä.</p> <p>Vältetään yhden sukulinjan liikkakäyttöä.</p> <p>Ulkomaisia ja harvinaisempia sukuja käytetään jalostukseen. Urosten käyttö on tasaista.</p> <p>Sukusiitoksen kasvu ei saisi olla enempää, kuin 0,25 % vuodessa. Urosten jälkeläismäärä max 5 % sukupolven aikana rekisteröidyistä.</p>	<p>Jalostussuositukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> jalostuskoiran minimi-ikä 24 kk sukusiitosprosentti max 6,25 % kuudella sukupolvella laskettuna uusintayhdistelmiä ei suositella, pentueen koko huomioiden Uroksen maksimi pentuemäärä 10 ja jälkeläismäärä enintään 50 pentua. Nartulla enintään 3 pentuetta / alle 20 pentua <p>Seurataan jälkeläismääriä ja rotujärjestö puuttuu niihin tarvittaessa</p> <p>Pyritään tuomaan esiin ”piilossa”olevia yksilöitä sekä safariyritysten toimiviksi osoittautuneita koiria.</p>	<p>Saavutetut tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sukusiitosprosenttia on saatu laskettua alle kahteen prosenttiin. -Työkoirapentueiden määrä on ollut kasvussa. -Urosten maksimi pentuemäärä on saatu pidettyä alle 10 pentueessa. <p>Mitä ei ole saavutettu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Narttujen maksimipentuemäärän on ylittynyt 11 narttua. uusintayhdistelmiä on syntynyt (joskus jopa 3 x). Jalostuskoiran minimi-ikää ei ole kaikilta osin noudatettu.
<p>Käyttäytyminen ja luonne Käyttötarkoitukseen soveltuvan ja yhteiskuntakelpoisen luonteen ylläpitäminen. Mitatun tiedon saanti käyttökokeista.</p>	<p>Jalostussuositukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> arkaa, vihaista tai muuten rodulle epätyypillistä luonteenpiirrettä omaavaa ei saa käyttää jalostukseen. 	<p>Kokeissa erilaiset ilmoitukset aggressiivisesta käyttäytymisestä ovat lisääntyneet.</p> <p>Näyttelytuloksissa ei muutosta</p> <p>Luonne- ja kasvattajakysely on toteutettu 2025.</p>

	Luonteita seurataan näyttely- ja käyttökokeiden tuloksista sekä terveys-/luonnekyselyiden avulla.	Uudet ulkomuototuomarit ovat päässeet tutustumaan rodun käyttötarkoitukseen valjakon kyydissä ja samalla rodun luonteeseen kotioiloissa.
<p>Käyttöominaisuudet Käyttöominaisuudet säilyvät hyvinä retkeily-, kilpailu- ja työkäytössä</p> <p>Rekikoirakilpailuihin ja kokeisiin osallistuvien määrä kasvaa.</p> <p>Hyvät johtajakoiraominaisuudet säilyvät.</p> <p>Nopeuden, voiman ja kestävyuden tasapaino säilyy rotumääritelmän mukaisena.</p> <p>Vaalitaan hyvän ruokahalun omaamista energian saannin varmistamiseksi.</p>	<p>Jalostussuositukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jalostuskoirien ominaisuudet tulee olla testattu rekikoirana • jalostuskoira on työskennellyt täysipainoisesti vähintään yhden kauden ennen jalostuskäyttöä. <p>Rotujärjestö järjestää rodunomaisia kilpailu- ja käyttökokeita.</p> <p>Järjestetään kasvattajille koulutusta sekä rotua koskevia seminaareja.</p> <p>Mahdollisista esiin tulleista ei toivotuista, yleistyneistä ominaisuuksista tiedotetaan.</p>	<p>Jalostuskoirista yhä harvempi omaa hyväksytyyn käyttötuloksen. Vuonna 2025 57% yhdistelmistä kummallakaan vanhemmista ei ollut käyttötulosta (vrt. 2017 32%)</p> <p>Kokeisiin osallistuneiden koirien määrä on ollut laskussa. Kilpailuihin osallistujissa on saatu mukaan myös uusia harrastajia.</p> <p>Rotujärjestö on järjestänyt Arctic Circle Sled Dog Symposium-seminaarin 2023 ja 2025</p>
<p>Terveys ja lisääntyminen Ylläpidetään hyvä terveystilanne ja rotu pitkäikäisenä.</p> <p>Jalostusuroksissa suositaan yli 7-vuotiaita pitkän matkan ja safarityössäjuosseita.</p> <p>Selvitetään eosinofiilisen bronkopneumonian, epilepsian ja glaukooman tilanne.</p> <p>Säilytetään hyvät lisääntymisominaisuudet.</p>	<p>Jalostussuositukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jalostuskoirilla aikaisintaan 18 kk iässä tehty silmätarkastus. • C- tai huonomman lonkkakuvaustuloksen omaavaa ei suositella jalostukseen. <p>Kannustetaan silmätutkimusten teettämiseen.</p> <p>Järjestetään kasvattajille koulutusta.</p> <p>Kysely rodun terveydestä.</p>	<p>2025 silmätarkastus puutti molemmilta yhdistelmien vanhemmilta 40% pentueissa. Luku on suurin 10 v. ajanjaksolla.</p> <p>JTK:lle ilmoitetut sairaustiedot on julkaistu kootusti Siperianhusky-lehdessä 3/2024. Terveyskyselyn 2025 vastausten analysointi julkaistiin Siperianhusky-lehdissä 3/2025 ja 4/2025.</p> <p>Terveyskyselyn 2025 mukaan hyvät lisääntymisominaisuudet ovat säilyneet.</p> <p>2024 on järjestetty verinäytteenottotilaisuuksia. Näytteitä Hannes Lohen tutkimusryhmälle 100kpl.</p>
<p>Ulkomuoto Käyttötarkoitukseen soveltuvan</p>	<p>Jalostussuositukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • näyttelytulos vähintään 	

ulkomuodon säilyttäminen. Arktiset ominaisuudet säilyvät. Estetään koon liiallinen kasvu. Ulkomuodossa näkyy voiman, nopeuden ja kestävyuden tasapaino. Maatavoittavat liikkeet säilyvät.	H (hyvä) yli 15kk iässä. Ulkomuototuomareiden koulutus- ja koearvostelutilaisuuksia järjestetään tarvittaessa. Erikoisnäyttely järjestetään vuosittain.	Näyttelyarvosteluissa ylikorkeiden koirien osuus ei ole kasvanut Rodun uusille ulkomuototuomareille on järjestetty koulutusta vuosittain. Ei ole saavutettu: Kaikilla jalostuskoirilla ei ole näyttelytulosta.
---	---	---

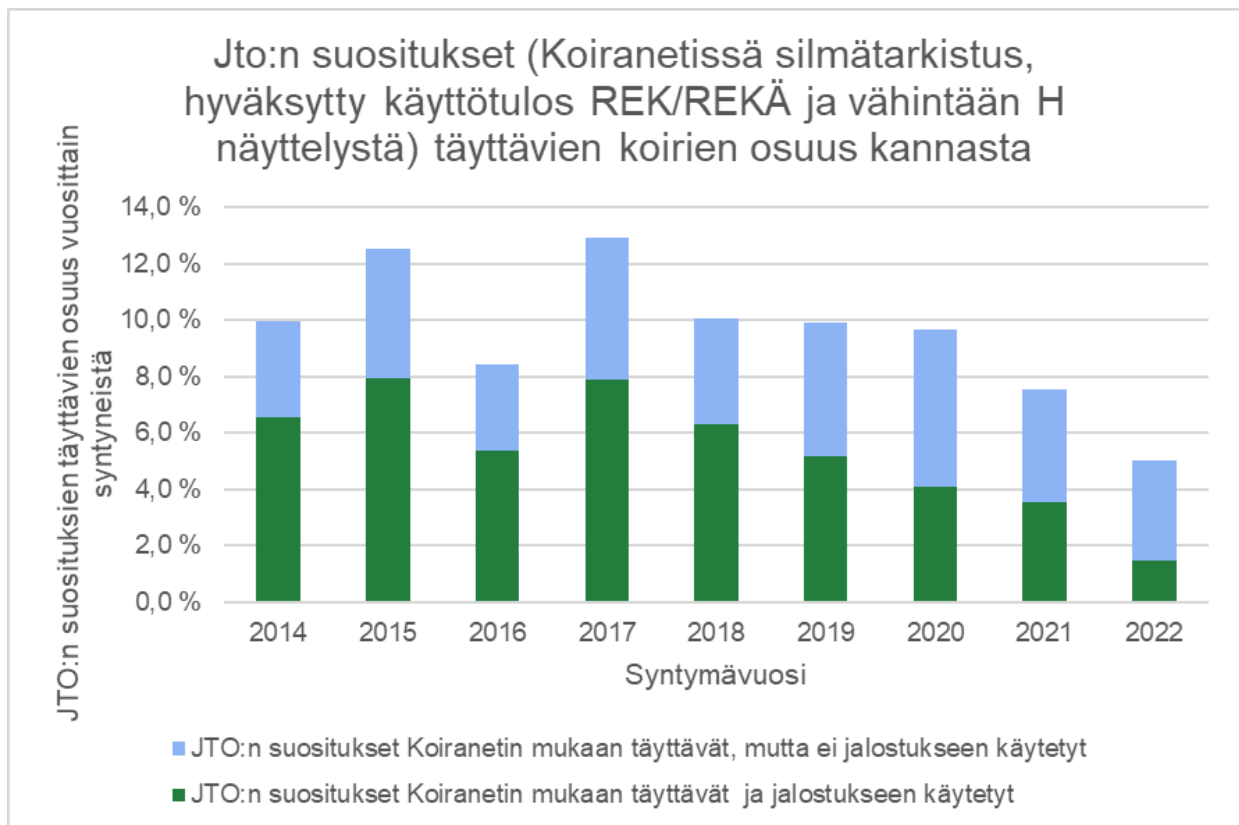
Lisäksi jalostustoimikunta on parin vuoden välein tehnyt lehteen listauksen kasvattajittain, josta näkee kasvattajan lähivuosina tekemät pentueet ja yhdistelmissä tehty JTO:n suositusten huomiointi.

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Jalostuksen ulkopuolelle jää n. 80% vuosittain syntyneistä, kun tarkastellaan vuosina 2013-2019 syntyneitä. 2020 ja sen jälkeen syntyneistä monia saatetaan vielä käyttää jalostukseen, varsinkin uroksia, joten niiden osalta jalostukseen käytettyjen määrä saattaa vielä kasvaa.

Kun tarkastellaan JTO:n suosituksien täyttymistä (tässä huomioitu ainoastaan silmätarkastus tehty, hyväksytty käyttötulos (REK/REKÄ) ja näyttelytuloksena vähintään H), niin jalostukseen käytetään suht paljon myös koiria, joilla suositukset eivät täyty. Joskus näitä koiria käytetään jalostukseen useastikin, vaikka pahimmiltaan niiltä puuttuvat kaikki suositeltavat tulokset tai tutkimukset (kts. 5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso).

Yllä olevassa taulukossa on esitetty vuosittain syntyneistä koirista ne, joilta löytyy silmätarkastustulos, hyväksytty käyttö- tai kilpailukoetulos (REKÄ/REK) ja näyttelytuloksena vähintään H eli hyvä Koiranetissä. Taulukossa ei valitettavasti voida huomioida esim. pitkän matkan kilpailun läpi juosseita koiria, vaikka se suosituksessa mainitaankin koetulokseen rinnastettavana. Tulee myös muistaa, että läheskään kaikki JTO:n suositukset Koiranetissä täyttävät koirat eivät ole jalostukseen kelpaavia: Niillä saattaa olla esimerkiksi Koiranetissä näkymättömiä sairauksia, haasteita luonteessa arkielämässä tms. Moni vastuuntuntoinen kasvattaja, joka pyrkii käyttämään jalostukseen JTO:n suositukset täyttäviä koiria, odottaa koiran olevan hieman vanhempi. Yllä olevassa taulukossa on havaittavissa, että monelle 2020-2022 syntyneelle koiralle on jo hankittu suositellut tulokset, mutta niitä ei vielä ole käytetty jalostukseen. Erityisesti urosten kohdalla onkin mahdollista odottaa useampi vetokausi ja saada näin enemmän tietoa koiran ominaisuuksista.

Jalostussuositusten ja PEVISAn ajantasaisuuden arviointi

Suosituksia on pidetty yleisesti rodun harrastajien keskuudessa sopivina. Harrastajille tehdyssä kyselyssä 88% piti suosituksia sopivina tai liian matalina. Rodun jalostustoimikunta ei pidä suosituksia mahdollisena saavuttaa keskitasoisella rodun edustajalla. Enemmän kyse on kasvattajan aktiivisuudesta ja halusta huomioida eri osa-alueet. Mieli-pide suosituksien sopivuudesta ei kuitenkaan kohtaa käytännön kanssa. JTO:n suositukset täytti 2025 vain noin 15% kyseisenä vuonna toteutetuista yhdistelmistä ja osuus onkin ollut laskussa. Vuonna 2025 saavutettiin eräänlaiset pohjanoteeraukset kymmenen vuoden tilastointijaksolla sekä käyttötuloksettomissa että silmätarkastamattomissa yhdistelmissä. 2025 yhdistelmiä, joissa kummallakaan vanhemmalla ei ollut silmätarkastustulosta, oli 40% ja yhdistelmiä, joissa kummallakaan vanhemmalla ei ollut käyttötulosta, 57%.

Aikaisemman JTO:n jalostussuositukset ovat hyvin ajan tasalla, eikä suositusten laskemista pidetä kovinkaan järkevänä. Pelkät suositukset eivät näytä tehoavan. Alle kaksivuotiaana jalostukseen käytettyjen koirien osuus, käytetyimpien jalostuskoirien ja niiden jälkeläisten

tuloksista kertova taulukko ja jopa neljä kertaa toistettavat yhdistelmät herättävät kysymyksen, miten rodun tulevaisuus voidaan turvata. Yleensä useasti toistettavissa yhdistelmissä ja täysin tuloksettomien ja testaamattomien jalostuskoirien useita kertoja jalostukseen käyttämisen taustalla ei ole jalostus vaan rodun edustajien määrän lisääminen.

2016 hyväksytyssä JTO:ssa esitettiin "Jos tilanne pahenee, ainoa tapa estää ongelmallisten yhdistelmien rekisteröiminen on Pevisaan liittyminen. Pevisan avulla voitaisiin estää alle kaksivuotiaiden koirien jalostuskäyttö, uusintayhdistelmä voitaisiin sallia esimerkiksi vain toistamiseen ja jalostuskoirilta voitaisiin vaatia hyväksytyt käyttötulos (REK tai REKÄ) sekä silmätarkastustulos esimerkiksi kahden pentueen jälkeen. Kaksi pentuetta on riittävä määrä takaamaan geneettisen vaihtelun testaamattomalta ja tutkimattomalta koiralta."

Vuoden 2021 vuosikokouksessa jalostustoimikunta esitti Pevisaan liittymistä ehdolla, että silmätarkistus tulisi olla tehtynä ennen koiran kolmatta pentuetta. Muita ehdotuksia PEVISA:aan oli silmätarkistuksen vaatiminen jo ensimmäisestä pentueesta, 2 -vuoden vähimmäisikä jalostuskoiralle ja käyttötuloksen vaatiminen (REK/REKÄ) kolmannesta pentueesta. Vuosikokouksessa jäsenistö päätti, ettei rotu liity PEVISA:aan millään ehdolla äänin 57- 33.

Vuoden 2026 vuosikokouksessa Pevisaan liittyminen on taas listalla. Jalostustoimikunta esittää silmätarkistuksen vaatimista ennen jalostuskoiran kolmatta pentuetta. Tällöin kanta voidaan pitää laajana ja mm. vetokäytössä toimivien koirien geenipankkeina olevien safariyritysten jalostuskäytäntöihin vaikutus on vähäinen. Safariyrityksissä jalostukseen käytetään varsin harvoin samoja koiria kolmea tai useampaa kertaa, varsinkaan narttuja. Vuosien 2021-2025 välillä ehdotettu PEVISA-ehto eli silmätarkistuksen vaatiminen ennen kolmatta pentuetta olisi vaikuttanut 35 uroksen ja 14 nartun jalostuskäyttöön. Näistä neljä urosta oli safarikenneliä omistuksessa ja nartuista ei yksikään.

Vaatimalla silmätarkistus kolmannesta pentueesta pystytään estämään tarkastamattomien ja mahdollisesti silmäsaираiden koirien liian suuri vaikutus rotuun. Vaikutukset osuisivat mm. silmätarkastamattomiin uroksiin, joille on viimeisen muutaman vuoden aikana teetetty nopealla tahdilla yli viisi pentuetta. Usein paljon jalostukseen käytetyt koirat, joilla ei ole silmätarkastustulosta, eivät omaa mitään tai hyvin vähän koiran jalostuslaadusta kertovia muitakaan tuloksia. Koirilta voi puuttua täysin niin terveys-, käyttö- (tai työkäytössä testaaminen) kuin näyttelytulokset. Silmätarkastus on varsin edullinen ja helposti toteutettava toimenpide, joten paljon jalostukseen käytetyn koiran tarkastamattomuus ilman muita tuloksia tai vaihtoehtoisesti työkäytössä testaamista kertoo lähinnä kasvattajan välinpitämättömyydestä rotua kohtaan.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

- Olemassa olevan käyttöominaisuuksiltaan testatun koirakannan laaja hyödyntäminen. Jalostuksessa tulisi hyödyntää myös laajasti työkoirakantaa.
- Välttää sukutaalultaan samantyyppisiä yhdistelmiä (esim. saman uroksen käyttö emälle ja tyttärelle tai siskoksille).
- Välttää yhden sukulinjan liiallista käyttöä.
- Ulkomaisten ja harvinaisempien sukujen käyttö jalostukseen.
- Eri urosten käyttö tulee pitää jatkossa tasaisena ja myös toisen polven jälkeläismäärän suositelluissa rajoissa pysymiseen tulee kiinnittää huomiota.

- Koko populaation käsittävä, väistämättä tapahtuva sukusiitoksen kasvu pyritään pitämään mahdollisimman pienenä: kasvunopeus ei saisi olla enemmän kuin 0,25% vuodessa. Uroksen jälkeläisten määrä ei saisi ylittää 5%:a rekisteröidyistä pennuista yhdessä sukupolvessa.

Käyttäytyminen ja luonne

- Ylläpitää siperianhuskyn käyttötarkoitukseen ja yhteiskuntakelpaisuuteen soveltuvaa luonnetta. Siperianhuskyn tulisi myös jatkossa olla helposti käsiteltävissä oleva sosiaalinen laumakoira. Rodulle kuuluu hyvä stressinsietokyky.
- Saada mitattua tietoa käyttökokeiden ja kilpailukokeiden/kilpailuiden kautta luonteesta ja käyttäytymisestä. Erityisen tärkeää olisi huomioida, ettei koira ole aggressiivinen ihmisiä, muita koiria ja valjakoita kohtaan.

Käyttöominaisuudet

- Säilyttää siperianhuskyn käyttöominaisuudet hyvänä rekikoirana niin retkeily-, kilpailu- kuin työkoirakäytössä.
- Lisätä rekikoirakilpailuihin ja kokeisiin osallistuvien koirien määrää. Kaikki rodun yksilöiden mitattava tai arvioitava testaaminen kilpailuissa ja kokeissa vie rotua eteenpäin.
- Kannustaa rodun testaamista myös alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaisilla matkoilla. Rodun yksilöitä olisi toivottavaa nähdä enemmän keski- ja pitkänmatkakilpailussa.
- Kannustaa siperianhuskyjen käyttöä myös jatkossa työkoirana.
- Säilyttää rodussa esiintyvät hyvät johtajakoiraominaisuudet kuten esimerkiksi avoimella kentällä juokseminen, vanhojen peittyneiden urien löytäminen, heikkojen jäiden tunnistaminen jne.
- Rotumääritelmän mukaisesti rodussa tulisi säilyttää nopeuden, voiman ja kestävyuden tasapaino.
- Säilyttää rodulla oleva hyvä ruoan hyväksikäyttökyky. Rodun yksilöillä tulee myös olla hyvä ruokahalu.
- Arktinen turkki auttaa koira selviytymään kovista pakkasista töissä ja edistää palautumista.

Terveys ja lisääntyminen

- Ylläpitää siperianhuskyjen hyvää yleistä terveystilannetta. Suositellaan jatkossakin koirien aktiivista silmäpeilaamista. Jalostuskoirien laaja tutkiminen esimerkiksi gonioskopia-, selkä-, lonkka- ja polvitutkimusten avulla on aina hyväksi. Tällöin saadaan kartoitettua ja edistettyä rodun tilannetta terveyden osalta.
- Ylläpitää rodun tilannetta pitkäikäisenä käyttökoirana. Terve, hyvärakenteinen ja oikein treenattu siperianhusky pystyy toimimaan hyvin rekikoirana vielä toisella kymmenellä. Erityisesti tulisi harkita käyttöä jalostukseen terveitä pitkänmatkan ja safarityössä useita kausia juosseita yli 7-vuotiaita uroksia.
- Selvittää siperianhuskyjen todellinen tilanne eosinofiilisen bronkopneumonian, epilepsian ja glaukooman osalta ja saada tietoa diagnosoiduista koirista.
- Pyritään estämään rodussa esiintyvien sairauksien yleistyminen koirakannassa.
- Säilyttää rodun hyvät lisääntymisominaisuudet. Tavoitteena on koira, jolla on normaali lisääntymisvietti ja joka synnyttää ja hoitaa pennut normaalisti.

Ulkomuoto

- Rodun käyttötarkoitukseen soveltuvan ulkomuodon säilyttäminen.
- Säilyttää rodun arktisuus, kuten esimerkiksi säänkestävä kaksinkertainen karvapeite.
- Estää koon liika kasvaminen. Jatkossa tulee kiinnittää huomiota koon säilymiseksi rotumääritelmän mukaisena.
- Rodun ulkomuodossa tulee näkyä voiman, nopeuden ja kestävyuden tasapaino.
- Tassujen kestävyys on tärkeä ominaisuus rodun käyttötarkoituksen kannalta ja siihen tulee jatkossakin kiinnittää huomiota.
- Rodunomaista vaivatonta maatavoittavaa liikuntaa tulisi painottaa.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suositukset jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Tärkeintä on huomioida jalostuskoiran taso kokonaisuutena. Jalostuskoirien tulee olla kaikin puolin terveitä ja niillä ei tule olla arkielämää hankaloittavia luonneominaisuuksia. Arkaa, aggressiivista tai muuten rodulle ei toivottuja epätyypillistä luonteenpiirteitä omaavaa koira ei tule käyttää jalostukseen.

Jalostuskoira ei saa sairastaa mitään koiran arkielämää tai käyttökoirana toimimista hankaloittavaa sairautta kuten glaukoomaa, eosinofiilista bronkopneumoniaa, epilepsiaa tai pahaa allergiaa.

Suosittelavaa on, että yhdistelmän molempien vanhempien lähisuvuissa ei esiinny samaa terveystorjintaa.

Terveystuloksista jalostuskoirilta toivotaan ainakin yli 18 kk iässä saatu silmätarkastuslausunto. Suositus on, ettei kataraktia tai muita koira haittaavaa sairautta sairastavaa koira käytetä jalostukseen. Lisäksi suositellaan mahdollisuuksien mukaan gonioskopiatutkimuksen tekemistä.

C-lonkkaista huonompia lonkkia omaavia koiria ei suositella käytettävän jalostukseen. Oireettoman C-lonkkaisten jalostuskäyttö tulee tehdä harkinnalla riippuen koiran muista ominaisuuksista ja vasta useamman työkauden jälkeen. Tällöin yhdistelmän toisella osapuolella tulee olla terveet lonkat.

Jalostuskoirien tulee olla yli 24 kk astutusajankohtana. Suositeltavaa on, että jalostuskoiralla on takanaan vähintään yksi kausi, jolloin se on voinut työskennellä täysipainoisesti käyttötarkoituksen mukaisessa tehtävässä. Ihanteellista olisi, että jalostusnarttu saisi ensimmäisen pentueensa ennen kuuden vuoden ikää. Yli kahdeksan vuotiasta narttua tulee käyttää jalostukseen harkiten nartun kunnon mukaan. Kennelliitto vaatii yli kahdeksanvuotiaalta nartulta ennen nartun astutusta annetun eläinlääkärin terveystodistuksen.

Jalostuskoirien ominaisuudet tulee olla testattu rekikoirana ja niillä tulee olla hyvä työskentelyhalukkuus. Käyttöominaisuuksien testaamiseen soveltuvat hyväksytyt rekikoirien käyttäjä- ja/tai kilpailukoe (REKÄ ja REK), läpi juostu pitkän matkan valjakkokilpailu tai koiran pitkäaikainen työkäyttö. Jalostuskoirien työskentelyä olisi toivottavaa seurata useamman kauden ajan. Jalostuskoiran on kestettävä säännöllistä treeniä työskentelyhalukkuuden kärsimättä.

Rodulle on ominaista hyvä ruoan hyväksikäyttökyky. Tätä ominaisuutta tulisi mahdollisuuksien rajoissa vaalia. Jalostuskoirien tulee omata hyvä ruokahalu, koska se turvaa energiansaannin myös väsyneenä pitkäkestoisen työsuorituksen jälkeen.

Ulkomuodollisesti molempien vanhempien tulisi mahtua rotumääritelmään. Jalostuskoiran tulisi olla käynyt näyttelyssä 15 kk iässä tai vanhempana vähintään arvosanalla H (hyvä). Suositeltavaa on esittää jalostuskoira erikoisnäyttelyssä.

Suositus yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle

Yleisesti yksittäisen koiran jälkeläismäärä ei saisi sukupolvea kohden olla yli 2-3 %. Siperianhuskyilla suurin uroksen pentumäärä oli vuonna 2025 46 jälkeläistä, joka tarkoittaa 2,0 % sukupolven rekisteröintimäärästä, kun sukupolven välinä on käytetty neljää vuotta. Ennen yksilön useammin jalostukseen käyttämistä tulee kiinnittää huomiota jälkeläisnäyttöön. Varsinkin uroksen jalostuskäyttö tulisi jakaa pitkälle aikavälille. Urokselle suositeltava maksimipentuemäärä on 8 pentuetta tai 40 pentua. Nartulla suositeltava maksimipentuemäärä on kolme pentuetta jälkeläismäärä ja -näyttö huomioiden. Nartun pentumäärän olisi suositeltavaa jäädä alle 20 pentuun.

Uusintayhdistelmiä tulisi välttää, jos pentuekoko on ollut normaali. Mitään yhdistelmää ei ole tarve toistaa kolmesti tai useammin.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

- Rotujärjestö pyrkii säilyttämään siperianhuskyn kaikilta osin rotumääritelmän mukaisena terveenä, hyväluonteisena ja suorituskykyisenä arktisena rekikoirana. Rotujärjestö pyrkii tavoitteeseen järjestämällä rodunomaisia kilpailu- ja käyttökokeita, kasvattajakoulutusta ja rotua käsitteleviä seminaareja, erikoisnäyttelyyn, näyttelytuomarikoulutusta ja kannustamalla kasvattajia silmätarkastamaan koiriaan sekä keräämällä aktiivisesti jalostuksessa tarvittavaa tietoa ja julkaisemalla sitä eri yhteyksissä harrastajien käyttöön.
- Rotujärjestö kannustaa kasvattajia käyttämään jalostukseen rodun käyttötarkoituksessa testattuja koiria. Rotujärjestö edellyttää riittävää rotuun tutustumista ennen kennelnimipuollon myöntämistä. Toiveena on, että jokainen kasvattajaksi ryhtyvä ymmärtäisi rodun käyttötarkoituksen ja olisi kykenevä myös neuvomaan pennunostajia harrastuksen pariin. Rotujärjestön pentuvälityksessä on kriteerit, joiden avulla pennunostajien toivotaan kiinnittävän huomiota pentueen vanhempien terveys-, näyttely- ja käyttötuloksiin. Rotujärjestö pyrkii myös tuomaan esiin safariyrityksissä erityisen toimiviksi osoittautuneita yksilöitä, joilla ei välttämättä ole virallisia koetuloksia. ”Piilossa” olevien jalostusyksilöiden käytön avulla rodun geeniperimän pienenemistä voidaan estää osittain.
- Rotujärjestössä seurataan kasvattajien jalostusperiaatteita ja jalostuskoirien käyttömääriä. Tarvittaessa rotujärjestö informoi jalostuskoirien liiallisesta käytöstä. Näyttely-, terveys ja koetulosten perusteella arvioidaan, onko rodussa tapahtumassa kehitystä huonompaan tai parempaan suuntaan. Rotujärjestö voi tuoda esille esimerkiksi rotujärjestön lehdessä, jos jokin ongelma tai ei toivottu ominaisuus alkaa yleistyä rodussa. Koirien luonteiden kehitystä seurataan näyttelyarvosteluiden, käyttökokeiden tulosten ja jäsenistölle tehtävien kyselyiden perusteella
- Rotujärjestö palkitsee vuosittain menestyneimmät eri kilpailumatkojen ajajat (vuoden sprinttiajaja, keskipitkän ajaja ja pitkänmatkan ajaja). Menestyneimmät ajajat tekevät kovasti työtä hyvän koiramateriaalin löytämiseksi testaamalla koiriaan kilpailuissa ja niihin treenatessaan. Vuosikokouksessa palkitaan myös erikseen vuoden näyttelyhusky ja vuoden valjakkokoira eri matkoilta (sprintti, keskipitkä ja pitkäm matka). Näin rotujärjestö pyrkii tuomaan esiin myös yksittäisiä koiria, jotka ovat menestyneet erityisen ansiokkaasti.
- Rotujärjestö tuo esiin esim. somejulkaisuissa valjakkokilpailuissa menestyneiden valjakoiden siperianhuskyja.
- Rotujärjestö kouluttaa tuomareita rodunomaisiin kokeisiin turvatakseen mahdollisuuden järjestää kokeita myös tulevaisuudessa. Koulutuksissa on otettu käyttöön sähköisiä apuvälineitä, jotta pitkät välimatkat eivät estäisi kouluttautumismahdollisuuksia. Lisäksi rotujärjestö on aktiivinen FCI:n rekikoiratoimikunnassa tuoden esiin Suomessa käytössä olevia koemuotoja.
- Rotujärjestö järjestää vuosittain suositun erikoisnäyttelyyn, johon pyydetään tuomareiksi kokeneita, rodun käyttötarkoituksen hyvin tuntevia ulkomuototuomareita. Erikoisnäyttelyssä kasvattajilla ja harrastajilla on mahdollisuus nähdä useita satoja rodun yksilöitä samalla kerralla. Näyttelyssä käy paljon koiria, joita ei koskaan muulloin esitetä kehässä. Erikoisnäyttelyyn yhteydessä järjestetään usein myös muuta ohjelmaa.
- Rotujärjestö pyrkii jatkamaan verinäytteiden ottoa sairaista koirista ja niiden lähisukulaisista Lohen tutkimusryhmälle.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun jalostuksen suurimmat uhat ja mahdollisuudet

SWOT-nelikenttäänalyysin tulkinta:

Vahvuudet (Strength)

- käytä hyväksi, vahvista

Heikkoudet (Weakness)

- välttä, lievennä, poista

Mahdollisuudet (Opportunity)

- varmistaa niiden hyödyntäminen

Uhat (Threat)

- kierrä, lievennä, poista

Populaatio ja terveys

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">- suhteellisen laaja jalostuspohja- matadorijalostusta ei käytetä- käytettyjen urosten/narttujen määrä suuri- perusterve ja pitkäikäinen rotu- yhdistelmien keskimääräinen sukusiitoaste on saatu laskemaan hyvälle tasolle- pariin sairauteen saatu geenitestit ja useiden sairauksien geneettistä taustaa tutkitaan aktiivisesti	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">- rodun kahtiajakautuminen- harrastajien tietämättömyys, kokemattomuus- sairauksien osalta avoimuuden puute- käytetään liian nuoria jalostusyksilöitä- kaikkia jalostuskoiria ei terveystutkita tai testata valjakkokäytössä- korkeahko historiallinen sukusiitosaste- pelkkään määrän lisäämiseen perustuva kasvattaminen yksittäisten kasvattajien osalta- samojen yhdistelmien perusteeton uusiminen
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">- linjojen harkitut risteytykset ja takaisin risteytykset sukusiitoksen alentamiseksi mahdollisia- kriisitilanteessa puhtaana säilytettyjen rekisteröimättömien kantojen hyödyntäminen- tiedon saaminen ja jakaminen entistä helpompaa, avoimempi ilmapiiri sairauksien ja koirien ominaisuuksien kertomisen suhteen- geenitestien saaminen tulevaisuudessa	Uhat <ul style="list-style-type: none">- todella vierasta verta ei ole saatavissa- koirien terveystuloksia ei oteta riittävän vakavasti jalostusvalintoja tehtäessä tai koiria ei tutkita- perinnöllisten sairauksien lisääntyminen- rekikoiraominaisuuksien häviäminen

Varautuminen ongelmiin

- pyritään lisäämään avoimuutta koirien terveystiedoista. Jalostusvalintoja tehtäessä tulisi huomioida myös lähisukulaisten terveys ja tiedostaa mahdolliset riskit
- tuotetaan erisukuisia laadukkaita koiria
- tiedotetaan ja valistetaan harrastajia sekä kasvattajia
- pidetään rotujärjestön kennelnimen puoltamisessa tiettyjen edellytysten täyttymisen linja (liite 1)

Luonne ja käyttöominaisuudet

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">- käyttöominaisuuksien painottaminen- suurin osa esim. rotujärjestön kyselyyn vastanneista kertoo vedättävänsä koiriaan- työkäytössä olevien koirien määrä kasvussa- aktiivinen, älykäs rotu- perusluonteet pääosin kunnossa- sosiaalinen käyttäytyminen ryhmässä mahdollistaa suurien koiramäärien yhteistyön- koirien hyvinvoinnista huolehtimiseen	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">- välinpitämättömyys käyttöominaisuuksista näyttely- tai seurakoirakasvatuksessa- osalla voimakasta metsästysviettä- ei yleensä sovellu yksinäiseksi seurakoiraksi, kaipaa koiraseuraa, mutta silti niitä otetaan ainoaksi koiraksi- arat, liian epäluuloiset, aggressiiviset yksilöt tai aggressiivinen käytös valjakossa- Hankalat ei rotutyypilliset yksilöt voivat
--	--

<p>kiinnitetään enemmän huomiota (esim. juoksutustarhat, lihahuolto, ravinto) ja treenaaminen on suunnitelmallisempaa</p>	<p>vähentää uuden harrastajan intoa jatkaa rodun parissa</p> <ul style="list-style-type: none"> - osa matkailualasta ei ota vastuuta rodusta ja tunne olevansa osa sitä kokonaisuutena (kaikkia safarikoirien pentuja ei rekisteröidä) - osa käyttöominaisuuksiltaan hyvistä yksilöistä jää "piiloon" esim. safariyityksissä, rekisteröimättömien koirien kanssa samassa valjakossa kilpaillessaan tai kilpaillessaan ainoaan kisoissa, joissa ei koetuloksien saanti mahdollisuutta tai puhdasrotuisia valjakoita ei ilmoiteta erikseen tuloksissa.
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - myös muita harrastusmahdollisuuksia: koirahiihto ja -pyöräily, canicross, agility - muutaman koirien omistajien yhteistyö ja yhteistreenit valjakoiden kokoamiseksi - tietoa ja koulutuksia on saatavilla mm. rekikoiraseminaarit 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - median perusteettomat yleistyksen sekä eri rotujen tahallinen tai vahingossa tapahtuva sekoittaminen toisiinsa - eläinsuojelulain vastaisesti ja epäeettisesti toimivat toimijat, jotka luovat mainehaittaa koirasafaritoiminnalle ja harrastukselle. - yleisön väärät käsitykset harrastuksesta ja yliireagointi esim. koirien kiinnittämiseen matkaketjuihin maastossa - talvien vähälumisuus ja lyheneminen sekä sen vuoksi pelkkiin kärrykilpailuihin ja sprinttimatkoihin keskittyminen. Vaikutusta myös jalostuspäätöksiin. - kiristyvät lainsäädännön vaatimukset ja kasvavat kustannukset isomman koiralauman pitoon ja yrittäjälle > koiravaljakon ylläpito haasteellisempaa

Ulkomuoto ja rakenne

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhteinen päämäärä toimivasta käyttökoirasta - arvostetaan hyvin liikkuvaa, kestävä koiraa - sallitaan rakenteen variaatioita rotumääritelmän puitteissa - terve, liioittelematon rakenne 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodunomaisuuden unohtaminen käyttöominaisuuksien kehittämisen kustannuksella - keskittyminen ulkomuodossa liikaa käyttötarkoituksen kannalta epäoleellisiin seikkoihin
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulkomuodon variaation ansiosta voi tehdä valintaa - kotimaisten tuomarien koulutuksella näyttelyarvostelujen osaamistasoa nostettavissa 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - keskittyminen yksinomaan ulkomuotojalostukseen - värien jalostamiseen keskittyminen - näyttelytulosten yliarvioiminen jalostuksessa - huonot talvet/ilmastonmuutos ei enää suosi käyttötarkoituksessa rotuun kuuluvia arktisia piirteitä

Rodun markkinapotentiaali

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">- hyvä perusluonne: ei ylikorostuneita luonteenpiirteitä esim. vahtiviettä, jahtaamis- tai paimennustarvetta jne.- yleisesti hyvät käyttöominaisuudet- luonnonmukainen, alkuperäinen rotu- helppohoitoinen turkki- hyvä perusterveys- kaunis, liioittelematon peruskoira tyyppiltään	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">- harkitsematon kasvatus vain perhekoiraksi tai näyttelytarkoituksiin- osaamattomat kasvattajat- rotu ei ehdottomasti sovi kaikille, eikä ainoaksi koiraksi- liikunnantarpeen täyttäminen ilman valjakkoharrastusta haastavaa- kaikille pennuille vaikea löytää harrastavat kodit
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">- ihmisten luontoelämysten tarve (matkailuala)- lisääntyvä luonnonmukaisuuden ihannoiti yleisön puolelta- valjakkoajoharrastus kasvussa- runsaasti rodusta kiinnostuneita ja uusia harrastajia-rotu on osoittanut viime vuosina kilpailukykyisyytensä kaikille avoimissa pitkänmatkan kilpailuissa	Uhat <ul style="list-style-type: none">- rodusta saadaan väärää tietoa (rotu)kirjoista, jotka perustuvat maailmalla julkaistujen kirjojen käännöksiin, myös internetissä on tarjolla paljon virheellistä tietoa, joka antaa väärän käsityksen rodusta- yksilön vetoalujen kitkeminen koulutuksella vastoin rodun perusluonnetta voi aiheuttaa sille huomattavaa stressiä, joka voi purkautua häiriökäyttäytymisenä- yleisön väärät mielikuvat arktisuudesta- oletetaan ulkomuodon takia vihaiseksi vahdiksi- rodun siirtyminen enenevässä määrin seura- ja näyttelykoiraksi- vääränlainen susi-ihannoiti

Varautuminen ongelmiin

Siperianhuskyseura pyrkii jakamaan tietoa rodusta, sen käyttöominaisuuksista, luonteesta ja jalostuksesta. Vastuu jalostuspäätöksistä on aina yksittäisen kasvattajan.

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Toimintasuunnitelma v. 2027

- Jatkaa terveystietojen keräämistä ja tietokannan ylläpitämistä eri sairauksien osalta
- Luento/seminaaripäivän pitäminen, jossa jaetaan tietoa rodun käyttötarkoituksesta eli rekikoirana toimimisesta (Arctic Circle Sled dog Symposium)
- Selvitetään mahdollisuutta saada tietoja LD-kilpailuihin osallistuneista suomalaisista siperianhuskyista esim. sirulistojen kautta
- Julkaistaan tiedot rotujärjestön lehdessä kuten tietoa paljon käytetyistä jalostuskoirista ja myös koirista, joilla on paljon toisen polven jälkeläisiä.
- Näyttelytoimikunta järjestää ulkomuototuomareille koulutusta, johon kuuluu tutustuminen käytännössä rodun käyttötarkoitukseen.

Toimintasuunnitelma v. 2028

- Jatkaa terveystietojen keräämistä ja tietokannan ylläpitämistä eri sairauksien osalta
- Julkaistaan tiedot rotujärjestön lehdessä kuten tietoa paljon käytetyistä jalostuskoirista ja myös

koirista, joilla on paljon toisen polven jälkeläisiä.

- Näyttelytoimikunta järjestää ulkomuototuomareille koulutusta, johon kuuluu tutustuminen käytännössä rodun käyttötarkoitukseen.

Toimintasuunnitelma v. 2029

- Jatkaa terveystietojen keräämistä ja tietokannan ylläpitämistä eri sairauksien osalta
- Luento/seminaaripäivän pitäminen, jossa jaetaan tietoa rodun käyttötarkoituksesta eli rekikoirana toimimisesta (Arctic Circle Sled dog Symposium)
- Julkaistaan tiedot rotujärjestön lehdessä kuten tietoa paljon käytetyistä jalostuskoirista ja myös koirista, joilla on paljon toisen polven jälkeläisiä.
- Näyttelytoimikunta järjestää ulkomuototuomareille koulutusta, johon kuuluu tutustuminen käytännössä rodun käyttötarkoitukseen.

Toimintasuunnitelma v. 2030

- Jatkaa terveystietojen keräämistä ja tietokannan ylläpitämistä eri sairauksien osalta
- Uuden JTO:n suunnittelu aloitetaan alkuvuodesta.
- 2015, 2020 ja 2025 toteutetun luonne- ja kasvattajakyselyn uusiminen rodun tilanteen muutosten kartoittamiseksi. Kyselyn tulosten käsitteleminen ja JTO:n kirjoittaminen vuoden aikana.
- JTO:sta kirjoitetaan rotujärjestön lehteen juttu.
- Julkaistaan tiedot rotujärjestön lehdessä kuten tietoa paljon käytetyistä jalostuskoirista ja myös koirista, joilla on paljon toisen polven jälkeläisiä.
- Näyttelytoimikunta järjestää ulkomuototuomareille koulutusta, johon kuuluu tutustuminen käytännössä rodun käyttötarkoitukseen.

Toimintasuunnitelma v. 2031

- Jatkaa terveystietojen keräämistä ja tietokannan ylläpitämistä eri sairauksien osalta
- JTO:n viimeiset taulukot saadaan kun vuoden 2030 lopussa, JTO saadaan tarkistus kuntoon SKL ja myöhemmin julkaistaan SHS:n sivuilla.
- Alkuvuodesta rotujärjestön lehdessä julkaistaan mahdollinen PEVISA ehdotus.
- Luento/seminaaripäivän pitäminen, jossa jaetaan tietoa rodun käyttötarkoituksesta eli rekikoirana toimimisesta (Arctic Circle Sled dog Symposium)
- Julkaistaan tiedot rotujärjestön lehdessä kuten tietoa paljon käytetyistä jalostuskoirista ja myös koirista, joilla on paljon toisen polven jälkeläisiä.
- Näyttelytoimikunta järjestää ulkomuototuomareille koulutusta, johon kuuluu tutustuminen käytännössä rodun käyttötarkoitukseen.

JTO:n ja PEVISAn vaikutuksen seuraaminen

Rotujärjestö seuraa rodun terveystulosten ja käyttötulosten sekä valjakkokilpailuihin osallistumisen kehittymistä. Pääasiassa rodun yksilöiden jalostuskäyttöä ja tuloksia seurataan jalostusneuvonnassa laatimalla erilaisia tilastoja ja päivittämällä rodun yksilöiden terveystietoja. Jos tilastoinnissa tai terveystiedoissa ilmenee jotain toimenpiteitä vaativaa muutosta, asia tuodaan esiin rotujärjestön hallitukselle. Ohjelmaan kirjattujen jalostuksen tavoitteiden tulee pysyä jatkossakin rodun kehityksen tasalla.

Mikäli tässä JTO:ssa ilmenee kehittämisen tai muutoksen tarpeita, jalostusneuvonta laatii siitä muutosesityksen rotujärjestön hallitukselle ja yhdistyksen vuosikokouksessa käsiteltäväksi. Rotujärjestö on velvollinen huomioimaan JTO:n tavoitteet vuotuista toimintasuunnitelmaansa laatiessaan. Rotujärjestö seuraa hyvinvointilain mukana tulevaa jalostusasetusta ja tarvittaessa muokkaa JTO:ta jalostusasetuksen mukaiseksi.

7. LÄHTEET

www.kennelliitto.fi

<http://www.spj.fi/fi/rodut/suomenpystykorva/terveys/epilepsia/>

Journal of Animal Breeding and Genetics, 131 (3): 202–209.

Spondyloosi ELT Anu Saikku-Bäckströmin julkaisu

Sileäkarvainen noutaja, rodun jalostuksen tavoiteohjelma

Samojedinkoira, rodun jalostuksen tavoiteohjelma

Rodulla kirjallisuudessa esiintyvät sairaudet ja lähdeluettelo löytyy liitteestä 3.